

ఆంధ్రపత్రిక

త్రవారపత్రిక

4 అణాలు
9-4-52

Address Entries to: MURALI CROSSWORDS, PALMANER. (CHITTOOR DIST)

SQUAREWORD No. D-2

CUT ALONG THIS LINE

- FULL ADDRESS**

CUT HERB

CUT HERE

D-2
SURNAME
in ink and
Block Letters

In entering this Competition I agree to abide by the Competition Rules & Conditions and to accept the Competition Editor's decision as final and legally binding

Mr INITIALS .
Mrs
Miss }

INITIALS

Money Order Receipts	}	Notes
Squareword Receipts		
Postal Orders		

I ENCLOSE HEREWITH

CLOSING DATES

(Subject to Rules and Conditions)

- 4 p.m. THURSDAY, Nov. 6,**
for Local Entry Boxes
- 6 p.m. TUESDAY, Nov. 11,**
for posted entries

ADDRESS ENTRIES TO
Squareword No. D-2,
Delhi Express,
Mori Gate, Delhi.

For full details see Delhi Express
of Oct. 18, 25 and Nov. 1.

Re. 1/- SQUARE No.....

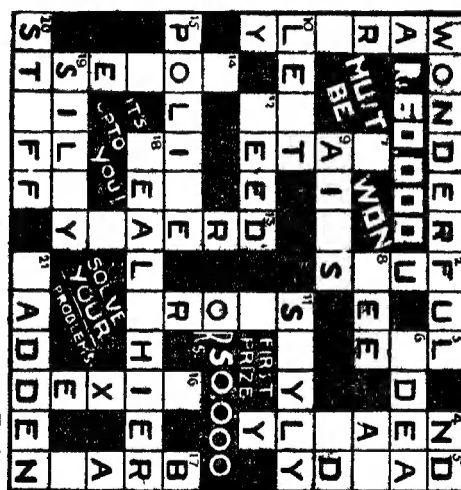
0-21

Be. 1- SQUARE NO

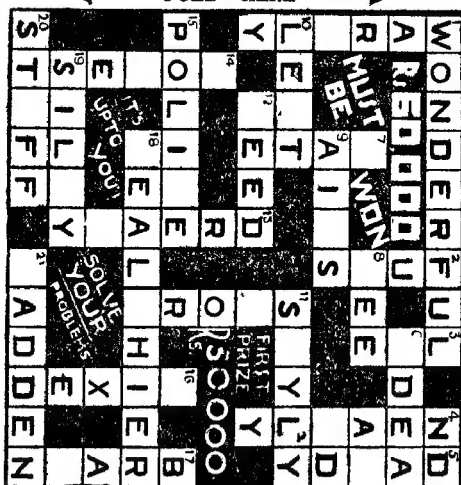
D-2

HALF-FEE SQUARE No.....

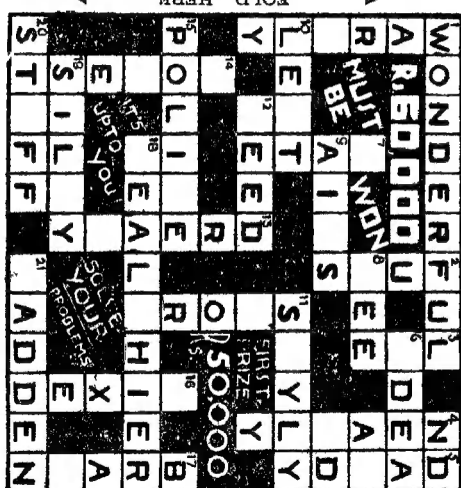
D-2.

<— FOLD HERE

← ИЛИ ДТОБ

The Entry Form must be submitted intact, and in the name of only one person. Unused Squares must be left blank. Pencil entries are not allowed. Every two Re 1/- Squares entered entitle the person entering them to one Half-Fee Square. No person who enters only one Re 1/- Square is entitled to a Half-Fee Square. Re 1/- Squares and Half-Fee Squares must be numbered separately. For instance, if you enter four Re 1/- Squares and two Half-Fee Squares number Re 1/- Squares, 1, 2, 3, and 4, and number Half-Fee Squares 1 and 2.

ENTRY FORM FOR SQUAREWORD No. D-2

CUT HERE

NOT ALONG THIS LINE

కాలిపోయిన కారణం

(15 వ పేజీ తరువాయి)

అంతగా పెట్టింపులో వుండవు. అడదాని విషయంలో ఇది మహామోహం. ఒక అడవిల్ల తల్లి పై దుర్బారా పెన్సలోనో ఇల్లు విడిచిపోతే ఆ తప్పుచేతవుయవా కాకపోయినా—అది వీరి దృష్టిలో మహా తప్పుగానే లెక్క కనుక, ఆ తప్పు ఈ నోరులేని అమాయక బాలికకు కూడా చెందుతుంది. ఈమె పెరిగి పెద్దదై వివాహప్రయత్నంచేస్తే—“దీనికి పెళ్ళా : దీని తల్లి కులట : ఇలాంటి కులట కూతుర్ని కట్టుకోవడానికి అంత బుద్ధిలేనివాడు ఎవడు ?” ఇటువంటి మాటలు లక్షలు

ప్రతివాడు తల్లి తప్పుకు బిడ్డను హీనపరిచి, గుండెల్ని చీల్చి—అందుపై ఇంత కారంకూడ చల్లి అంతవరకూ సౌశీల్యవతిగా వున్నా—ద్యేషాన్ని—హేయాన్ని ఆ లేత గుండెల్లో నాట ప్రయత్నిస్తారు. అట్టి స్థితే ఇకమీది తన ముద్దుబిడ్డకు ఏర్పడుతుంది దానికి తిరుగులేదు తప్పించేందుకు మార్గం : డబ్బు దాటున ఎన్ని కళాకారిణైనా తప్పిపెట్టవచ్చు కాని—ఒక్క కానికీకూడా తాను కొలగాని విధంగా వుంది మరి ముందు పులదారి : తన రక్తంలో రక్తం—తన హృదయాని శీతం కాంతి—ప్రేమామరాగాలకు అంపాలం అయిన తన బిడ్డ రజని జీవితాన్ని తమ బ్రతికి వుండి—కళ్ళముందు ఆ అమ్మాయి కూడా ఇలాంటి అసమర్థుని కడుపున పుట్టినందుకు భోజన ఏడుస్తూ—పంచుంలో—“ఇది లేదీపోయినదాని కుతూహల : ఇది లేదీపోయినదాని కుతూహల : ఆంటూ హేళన చేయించుకుంటూ—ఆశ్రయహీనయై అధమ మార్గాన్నే బ్రతుక విశ్వయించుకుంటే—మాస్తావుండవలసే వుంటుంది :

ఎంత మోహం :—తాను కష్టాలు పొందాడు. అంతకన్నా హీనమైనట్లు తన బిడ్డ బ్రతుకవలసి వస్తూంటే తాను భాసిన తప్పింజే ప్రయత్నం చేయవచ్చా : అది తన కర్తవ్యం. తను కన్నందుకు తన బిడ్డ మంచికి తగు మార్గం ఆన్వేషించడం గురుతరమైన కర్తవ్యం. ఇక ఆలోచనలకు తావు లేదు. వెనుక ముందులు చూడకూడదు. ఒకటే—ఒకే ఒకటి మార్గం. ఆ మార్గాన్ని అనుసరించదలిచి లేచి నిలిచాడు.

తెల్లవారి ప్రతివారి నోట—“వీడి పెళ్లం లేచి పోయింది.” అని తన్ను చూచి—“దీని తల్లి చేందుకు వెళ్లిందమ్మా !”

లేదీపోయింది” అని తన బిడ్డను చూచి లోతులు ఎగతాళి చేయకుండానే ఆ రాత్రికి రాత్రి తన పిల్లయాన్ని పవలీకృతం చేసుకోదలిచాడు.

భార్య పోయిందని తెలుసుకున్న క్షణంలోనే కొంత పున్నతతవాదిలో బాధనూపింది అద్భుతమైన క్రమంగా సెరిగిపోయి చీకటాటవసం చేసింది. మనిషి మంచపైలో లేదు చరచర బయటకు నడిచాడు. తప్పటికీ దీనివోళ్ళో జ్యోతుల వైపే దృష్టితో ఇతరం మరచి లీనమైయున్న రజని ప్రక్కకు పోయి నిలిచాడు తాను బీకపారి పూడును చూశాడు ప్రతియింట పండుగ : దీనిహీనమైన గృహ మొక్కటి కంటిమీందు లేదు. వెనుదిరిగి చూచాడు తన యిల్లు—తన యిల్లు ఒక్కటే పూరుకు దూరంగా—దీనిహీనమై—దారిద్ర్యదేవత అవాసంగా తోస్తోంది—అదరి, యింద్రలోనూ ఏ కలిగిన కొద్దిలోనో పండుగ భేషమంటున్నారు. పెద్దవాళ్ళు ఏమైనా చిన్న పిల్లలకు సంతోషాన్ని కూర్చేందుకు ప్రయత్నించారు మరి తానో : జీనబిడ్డ కట్ట గుడ్డకే పొట్టకూటికే మొగిల్చాచి వుంది ఇలాంటి దొర్లగ్యులకు ఇక నేం పండుగ : అకస్మాత్తుగా ఆలోచనలనించి లేచుకుని—బిడ్డ తలపై చేయి వేశాడు. శృంగారాహితో “జాల్గిగా తండ్రి ముఖం లోకి చూచిందీ రజని దూరాన వెలిగే వెలుగుల దాయల్లో ఆన్వయం కనిపించింది తండ్రిముఖం.

“నాన్నా !”
 “ఏమమ్మా !”
 “అలా పూళ్ళకి వెళ్ళి వద్దాం రా నాన్నా !”
 “ఎందుకమ్మా :”
 “వాళ్ళు కాలుస్తూన్న మందుల్ని చూచివద్దాం నాన్నా !” గుండెలు కదలిపోయాయి కన్నులు ఏరులై సారాయి పొంగులువారేదుఖర గొంతుకు అద్భుతమహుండగా—“ఒద్దు రజని! మనం ఆ పిలా సాలను చూడవద్దు మనకు ఆ భాగ్యం లేదు. మనల్ని వారు చాలా హీనంగా చూస్తారు తల్లీ : రా ! లోనకు పోదాం. ఇక ఇలాంటి లోకంలో మనలాంటి నిర్భాగ్యులు బ్రతకకూడదు” అన్నాడు తండ్రిని వాచేసుకుంది రజని. “పోనీ, కానీ నాన్నా ! అమ్మ ఏదీ : ఎక్కడికు వెళ్ళింది?” అమాయకంగా అడిగింది ఆ అమ్మాయి.

“అమ్మ ! అమ్మ !—అమ్మ మన పూరి కొంపలో—కటిక చీకట్లో వుండలేక—ఆనందించిపోయింది.” అని తన్ను చూచి—“దీని తల్లి చేందుకు వెళ్లిందమ్మా !”

“ఎక్కడికి నాన్నా ! అమ్మను చూడాలి. నీ కూడా అమ్మ దగ్గరకు తీసుకుపో నాన్నా ! తల్లి జ్ఞాపకంతో ఆమె గుండెల్లో వున్న తిరిగి బిడ్డను చూడలేకపోయాడు అతడు. మే చేయి పట్టుకుని ఇంటిలోనకు తీసుకుపోయి వులు విగింబాడు—అలా తీసుకుపోతూ : తానుగా—“రజని ! ఏడవకమ్మా ! ఆ ఇక లేదు. లేవటికి మనం పూర్తగా వుండం ఇంతసేపూ పూరువాల్ల దీపాలతో ఇళ్ళ నా దిండుకుని—ఆనందోత్సవాన్ని కామించుకున్నా దూరానికి ఆ దీపమాలలు కొంచెం కొంచెం వున్నాయి మనకి ఇక యిప్పుడు మనం దీపా పుత్సవాన్ని చేసుకుందాం. ఈ వెలుగు పూరంతకీ దివ్యమైన తేజస్సులిస్తుంది. ఇ పెద్ద జ్యోతిని వాళ్ళు ఏ దీపానానాడూ వెలి లేదు. మనం ఎంత బీదవాళ్ళమైనా అంతటి జ్యోతిని వెలిగించగలం.” అన్నాడు. ఎక్కు వానినించి నవ్వులు వెలువడ్డాయి.

పాపుగంట గడచి వుంటుంది. అభ్యాగి పూరిల్లు పొగలు వెలిదిమ్మి భగ్గున మండి ఆ మంట దివ్యప్రకాశమై గ్రామస్తులను ఆనిందింది అంతకంతకూ మంటలో “పెటేల్. పెటేల్” మనే శబ్దాలు లోననించి వికటహీనం చిందిచాచి ఏడవ్వు. ఆ ఏడ్పును బలంగా ఏ వ్యక్తి అర్థిట్టుకొన్నట్లు తోచింది. ఊరువారు మంట అరికట్టే ప్రయత్నంలోనే వున్నారు. లోన తల భిడ్డలు మలమల మాడి ప్రాణాలు గోలుపోవ పూర్తికానే అయ్యింది

ఒక గంటకు మట్టిగోడలు మాత్రం నిలిచాయి. అక్కడజేరినవారు ఆ గృహదహనంలో మణిందినపూరు ముగ్గురనుకొన్నారు. ఇల్లు అంత కొని తగలబడిపోవడానికి కారణం ఏ హవాం దువ్వో అయివుండవచ్చునని చాలా ఆనందనను సానుకూతిని ప్రదర్శించారు.

బ్రతుకుభాంమె—తన బిడ్డ దుర్గతి పా : కాకుండేందుకు అభిమానంతో ఆ భాగ్య రాస్వయంగా తన కొంపను కానే కాల్చుకొని—ఆ వెమిక ఆగ్నిహోత్రానికి తమ ఆత్మార్ప గామించుకొన్నాడని అందులో ఏ ఒక్క వ్యక్తి ఊహించనైనా ఊహించ లేక పోయాడం అశ్చర్య మేముంది :

అభాగ్యుని జీవిత చరిత్ర అగ్నిలో తా మనీ నున్నట్లు అంతరించినట్టే—అనలు కాంజక అగ్నిలోనే కాలి మనియై మట్టిలో కలసిపోయింద

విశ్వదాత, దేశోద్ధారక, కళాప్ర
పూర్ణ శ్రీకాళీ నాథుని నాగేశ్వర
రా. పంతులుగారు శివసాన్నిధ్యం
ప్రార్థన. ఈ ప్రేతశుద్ధ ద్వాదశి
పక్షాలుగు సంవత్సరాలుగడిచింది.

పంతులుగారి జీవితచరిత్ర
ఆంధ్రదేశ చరిత్రలో ఒక ప్రత్యేక
నుట్టును చెప్పవలసి ఉంటుంది.
1914 లో ఆంధ్ర ప్రతిక
మద్రాసులో వెలిసిన నాటినుంచే
ఆంధ్రులకు ఆంధ్రులనే నామరే
పర్చింది. అంతకు పూర్వం
'ఉత్తరాదివారు' 'తెలుంగువారు'
అని మాత్రమే ఆంధ్రులు వ్యవహ
రింపబడేవారు. ఆంధ్రులంటే
ఒక విభిన్న అగౌరవభావం
కూడా దాక్షిణ్యులకు ఉండి అర్ధ
శతాబ్దిలో ఆంధ్ర శైలికి ప్రాణం
పోశారు పంతులుగారు. 1914 లో
ఆంధ్ర ప్రతిక మద్రాసులో స్థానిక
బడియ మొదలు ఆంధ్రజాతిలో
నూతన ప్రాంతం ఉద్భవించింది.
ఆంధ్రదేశంలో ఏ ఉద్యమం
ప్రారంభమై సప్రతికి దానికి ఆంధ్ర
ప్రతిక చేయూతనిచ్చింది. పంతులు
గారు కూడా ప్రతిపక్ష, ప్రతి ఉద్య
మానికి అండగా నిల్చి బడేవారు.
ఆంధ్రులు వెలుకొల్పిన బ్యోంకు
వ్యాపారాలు మొదలుకొని గ్రంథ
కాండ గారాల వరకూ, శైవ మతం
సభలు మొదలుకొని హరిజన
సభలవరకూ పంతులుగారు అగ్ర
తర వహించారు.

అన్నింటా నా రి కీ ఆరక
శ్రీయులై ఆదర్శ ప్రాయులై ఆంధ్ర

నాయకు అందరినీ ఒక్క త్రాటి
మీద గడిపించిన మహాపురుషుడు
పంతులుగారు ఆధికారికి పారి
మాడ్కికానికి సమన్వయమార్గం
చూపి, లక్షలుకూడా ఖర్చుపెట్ట
కుండా ఖర్చుపెట్టిన ఉదార స్వభా
వులు అంటుంటే పూర్వపురుషుడు

ఆంధ్ర కేళిలో సభాత్మ సభ
ప్రతి అని దేశ సభకు ఆయ
నకు దేశోద్ధారక గుడాన్ని ఆంధ్ర
మహాసభ ఇచ్చింది విశ్వదాత
గారు దాన్ని గాఢముగా
డిచ్చారు. కళాప్రపూర్ణ సదాన్ని

దేశోద్ధారకుని 14 వ వర్సంట్

కలక్షను నిమిత్తం లేకుండా పుతి ఒక్క రికి మార్పులేని బహుమతి గ్యారంటీ చేయబడినది.

ముగింపు తేది : 26-4-52.

ఫలితములు : 5-5-52.

అంతా సరిగా నున్న పుతి ఆస్పదకు రు. 500/-
ఒక తప్పుతో నున్న పుతి ఆస్పదకు రు. 50/-
రెండు తప్పులతో నున్న పుతి ఆస్పదకు రు. 20/-
మూడు తప్పులతో నున్న పుతి ఆస్పదకు రు. 5/-

How to win Full up each dash with one apt letter given in brackets.

1. HOMES
2. —AY
3. PO—T
4. A—E
5. DU—E
6. —ATES
7. S—R—W
8. PAV—N
9. —EAR
10. —LIDE
11. S—Y
12. —AD

CLUES:—

1. Good architects only build good—
2. Modern girls like such husbands (G. L. J).
3. Good one generally commands respect (E. S.).
4. Many a king has fallen to—(K. L. G).
5. People who are—get on our nerves (P. D).
6. Big country houses have high ones (G. R).
7. May be of great use in a packing case (TA. CE).
8. Music for a slow dance (I. E. A).
9. There are persons who do not—insult (B. F)
10. Many persons—in their youth. (G. S.)
11. This person seldom makes a good lover (H. L.)
12. To approach this man proves useless (S. M).

Entry Fee: Eight annas per entry to be sent by Moneyorder or Uncrossed Indian Postal Order to "The Manager, Noble Trust Co., Samalkot."

నిబంధనలు:— ఎన్ని ఎంట్రీలైనా తెల్లకాగితముపై ప్రాసే సంపవచ్చును. మనియార్డరు రూపొందించు ఎంట్రీలతో తప్పక సంపవలెను ఎంట్రీ కాగితముపై మీ పూర్తిపేరు, వయసు విడి విడి అక్షరములలో వ్రాయవలెను. ఈ నిబంధనలు పొందించని ఎంట్రీలు మంజూరుకావు ఎవరికి ఏ బహుమతివస్తే ఆ బహుమతి మాత్రమే సంపాదించు నీలు ఆస్పదకు గెలిచినవారి పేరు 7-5-52 ఆంధ్రపత్రిక (వారపత్రిక) నందు ప్రకటించబడును. ముందుగా కావలసినవారు రెండవ వారం అదనముగా సంపవలెను. పోటీకి సంబంధించిన అన్ని విషయములలోను మా నిర్ణయమే బాధ్యమైనది న్యాయబద్ధమైనది.

NOBLE TRUST Co., SAMALKOT. (E. Godavary Dt.)

కాంపిటీషను నెం. 8-A ఆస్పదకు- 1. NOT 2. SHOP 3. PORT 4. FAIR 5. DUST 6. WASTE 7. RISER 8. CHEAP 9. RATED 10. DASH 11. RAGE 12. LIGHT.

కాంపిటీషను నెం. 8-B నీలు ఆస్పదకు. మొదటి వరుస 11, 18, 21, 18; రెండవ వరుస : 17, 22, 15, 12; మూడవ వరుస : 24, 18, 10, 13. నాల్గవ వరుస : 14, 9, 20, 23

గెలిచినవారు : డి. కృష్ణమూర్తి, పోస్టల్ పెన్షనర్, కైకరం. (W. G. Dt.)
2. డి. డి. యోగి, కంపేరింగ్ క్లర్క్, Dist. Judges Court, బెర్హంపూర్, గంజామిజిల్లా
3. సూపర్వైజర్, Office of the Superintending Engineer, Western Circle, బెర్హంపూర్, గంజామిజిల్లా. 4. వి. థానీమ్ సాహెబ్, clerk, D. M. C. గురజాం గుంటూరు జిల్లా ఇంకా, Prizes as per Announcement will be paid before 15-4-52

ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు వారిచే. ఆయన స్థిరస్థాయిగా జేతాని కిచ్చిన ఆంధ్రపత్రిక, సచిత్ర వారపత్రిక, భారతి, విజ్ఞాన సర్వస్వము, ఆంధ్ర వాణిజ్య చరిత్ర ఆంధ్ర సాహిత్య చరిత్రలో నూతన శతాన్ని తెచ్చాయి.

ఈరోజున ఆంధ్ర రాజకీయ రంగం వివిధ నాయకుల వైషమ్యాలూ, పరస్పర స్పర్థలతో సమకృతి లేకుండా ప్రవర్తిస్తున్నది. కాని ఇప్పుడున్న నాయకులే శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి జీవిత కాలంలో అపకృతి లేకుండా విశ్వభావంతో రాజకీయసమరం సాగించ గలిగారు. పంతులుగారి నాయకత్వాన్ని ఆనాడు ఆంధ్ర నాయకు లందరూ శిరసావహించారు. ఆంధ్ర జేత నాయకత్వం వహించడానికి అవసరమైన జనవకీకరణకృత్తి, కార్యదక్షత ఆయనలో ఉండడంవల్లనే జేకోధారకు లనిపించుకున్నారు. ఈ మహాపురుషుని పుణ్యదినం ఆంధ్ర జాతి ఉన్నంతకాలం పర్యవసరంగా పరిగణించ బడగలదు.

★ మ ద్రా న్ దే రీ ★

ధరల కోతలు

హాయిన వారంలో అంటే సంవత్సరాల వారంలో వారంలో చెప్పే పట్నం బజారులో బట్టల ధరలు తగ్గాయని పండ్లకి కొత్తపట్టలు కొనుక్కోగల తావా తున్నవాళ్లు అనుకున్నారు. తగ్గినట్లు పైకి కనపడమే కాకుండా నిజంగా తగ్గాయి కూడా—కొద్దిగా. చీటిలమీద ధరలకి మాటికి అరుంపావు మొదలు పన్నెండు న్నర వరకూ కోతకోసి (డిస్కంట్ ఇచ్చి) వీరలు, గుడ్డలూ అమ్మారు. అయితే చీటిలమీద రాసిఉన్న ధరలు 'కోతలకి' ముందు నిజంగా ఉన్నవో లేకపోతే 'కోత' కోసం పనిగట్టుకుని 'కోత' మేరకి పెంచి రాసినవో తెలియదు. బకింగ్ హామ్ ఎండ్ కర్నాటిక్ మిల్స్ గుడ్డలుమాత్రం పాత ధరలకే అమ్మారు. ఇదివరలో క్యూలో గంట నేపు నుంచుని, కాళ్లు నొప్పిపుట్టించుకుని, దుక్కోదార్ల చేత కసిరించుకుని చీటిలూ రసీడుల తికమకల్లోంచి బైటపడితే రెండు గజాలు మాత్రమే! లేక ఒక్కొక్క ముక్క మాత్రమే (కువ్వాట్లు వగైరా) దొరికిన బిన్నీగుడ్డ చీకటిఘోషానించి బైట పడి దుక్కాజాల్లో వెలుగుచూసింది. ఆ గుడ్డల కుప్పలు చూసేసరికి కొన్నంత కడుపు నిండింది.

అయితే ఈ 'కోత' రెంతకాలం నిలుస్తాయో తెలియదు. ఓ పెడ మిల్లు యజమానుల ఘోష ఇంకో ప్రభుత్వపు లెక్కల ఘోషా వింటూ ప్రభుత్వం ఊరు కోలేదు. నిరుడుతవస్త్రం ఎగుమతిలో మన దేశమే మిగతా దేశాలన్నీటిమీదా సాక్షే నిందిట. ఏదాది తిరిగేసరికి మూడు దేశాలాచ్చి మనమీద సాక్షేసి కూచున్నాయి. ఈ సంవత్సరం అన్ని దేశాలకంటే ఎక్కువ వస్త్రాన్ని ఎగుమతి చేసినది జపాన్. బ్రిటన్ రెండోది. అమెరికా మూడోది. మనదేశం నాలుగులో పడిపోయింది. ఇంక మన ప్రభుత్వం ఎలా ఊరుకుంటుంది? వస్త్రం ఎగుమతివైన నిర్బంధాల పురి సడి తించేసింది. ఇహ మళ్ళీ ధరకి పురెక్క వచ్చు.

కాయగూరల ధరలుకూడా కొంత తగ్గాయి. కాని కొత్తాల్ బజారు కల్లి బీకీ తక్కువకాకుండా కొనేవాళ్ళకి మాత్రమే ఈ తగ్గుదల ఒంటబట్టింది. తక్కువ కొనేవాళ్లు మిగతా మార్కెట్లకి పోక

తప్పదు. ఆ మార్కెట్లలో ధరల తగ్గుదల మహా అయితే రూపాయికి అణా బేదా తగ్గింది. పవ్వకస్తువుల ధరలలో పెద్దమార్పు లేదనే నిస్పృహ. కొన్ని కొన్ని చోట్ల పడికి అణా బేదా తగ్గాయి కాని చాలాచోట్ల మామూలుధరలకే అమ్మారు. (పెరిగిన రోజుకూడా లేకపోలేదు.) అయితే ధరలు తగ్గడం ఒంటికి ఆట్టే మంచిదికాదని కాబోలు ఒకచెంప అన్ని 'కోతల్ని' తుడిచిపెట్టి రెండో చెంప ఖర్చు పెంచెయ్యడానికి నూనెలు, మిరపకాయలు, పసుపు మొదలైన వస్తువుల ధరలు మరో చుట్టు పెరిగిపోయాయి. దీంతో మళ్ళీ ధరల తగ్గుదల గురించి తలచుకోవడం దనిపించింది.

* * *

'కార్యేషు మంత్ర'

రామ చాసు గారు శ్రీరామచంద్రుని ప్రార్థించి (ప్రార్థించి ఫలితం కానక, చివరికి 'నీవైనా చెప్పవచ్చు' అంటూ సీతా దేవికి మొర పేట్టుకోగానే త్తణం జాప్యం చెయ్యకుండా శ్రీరామచంద్రుడు ఆయన కష్టాలు నివారించారట. నాలుగోడల మధ్య మణిగిపోయేవాళ్లే భార్యలనుకోడం మన సాంప్రదాయం కానేకాదు. భగవంతుడి పేరు చెప్పకోవలసినవస్తే ఫలాలి ఆమె పెనిమిటి అంటారు (మాధవుడు అంటే లక్ష్మి దేవికి భర్త అయినవాడు అన్నట్లు). రెవరినిగ్, కంట్రాక్టర్లుగంటా? కొండంత బరువున్న సంసార భారాన్ని మోసే భారం నిజానికి భార్యలకి తెలిసినంతగా భర్తలకి తెలియదేమో ననిపిస్తుంది.

అయితే ఆడవాళ్ళు ఆడవాళ్ళూ కలుసుకున్నప్పుడుమాత్రం అది బయటపడదు. అదంతా మరో వెలుగులో కనపడుతుంది. ఈ కాలంలో నగలూ చీరలగురించి కంటే 'మీ ఆయనకి జీతమెంత?' అనే ప్రశ్న మొదట వినపడుతుంది. ఈ విషయంలో ముగ్గురు విప్వి నిజం మూలాడే మగువలు అరుదు. వారివారి చీరలూ ఆధరణాల్ని బట్టి అలంకారపు పద్ధతుల్ని బట్టి భర్తల అంతస్తు కనిపెట్టడం అనుకున్నంత గులుపుకాదు.

అయితే రోజులు మారిపోతున్నాయి. నాలుగోడలమధ్య అణిగి మణిగి పోయిన ఆర్థాంగులు ముందడుగు వేస్తున్నారు. ఆఫీసర్ల ఆర్థాంగులంటే బంట్రోతులపాలిట సవతిత్వం మాత్రమే నమకునేరోజులు కూడా వెల్లిపోతాయి. నెలవారీ ఖర్చుల

లెక్కల పుస్తకాలు భర్తలవద్దనుంచి స్వాధీనపరుచుకుంటున్నారు. భర్తల పాటుకి సరైన ప్రతిఫలం ముట్టడంలేదని భర్తల తరపున గార్డియన్ షిప్ పుచ్చుకుని వాదిస్తున్నారు. తంజావూరు జిల్లాలో నాన్ గజెటెడ్ ఆఫీసర్ల భార్యలు సమావేశంజరిపి, పెంట్రత్ పేకమిషన్ సిఫార్సుల ప్రకారం మోచు జీతాలూ మోచు భత్యాలూ ఇవ్వాలంటూ తీర్మానాలు చేశారు. తమ భర్తల జీతాలూ భత్యాలూ మోచించుకోడం కోసం తమ అభిప్రాయాల ప్రకటనకు ప్రచారానికి ఒక పత్రికకూడా పెట్ట దల్చుకున్నారు.

ఎంజీవోలు (నాన్ గజెటెడ్ ఆఫీసర్లు) సమ్మతేసి ప్రభుత్వంతో నెగ్గలేక కర్మకి తలొగ్గి ఊరుకున్నారు అందువల్ల సత్కర్మామలాగా ఎంజీవోల అర్థాంగులు విల్లు సంధించారు.

నిర్వచనం: ఏప్రిల్ ఫూల్—ఏప్రిల్ ఒకటో తేదీని ఉపక్రమించవలసిన పనిని ఏప్రిల్ రెండో తేదీకి వాయిదా వేసే వ్యక్త. —ఎన్నార్.

ఆంధ్రవాఙ్మయ చరిత్ర

వెల రు 2-0-0 లు,

తలాలాఖర్చు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

ఎబలసుధ

శ్రీలక్ష్మి కుసుమ వ్యాధులు అకాల వివాహము, ముకుందము, ముకుకుల, ఒడలనొప్పులు, తలనొప్పి, గుండెదడ కాళ్ళ లాగుట, మనస్థిమిరము లేకపోవుట, విద్రవట్ట జిండుట, నడుమునొప్పులు, విలహినత, మలబద్ధము, హిస్టిరియా మొ॥ హరించును. వీసా రు. 3/- వి. పి. ఆ. 0-14-0. ఇండియన్ మెడికల్ హౌస్, ఓక్లీ టాకీమ రోడు - విజయవాడ-2.

చిత్రకారుడు: యన్. యువరాజ్ (16) పెరింబూరు హైస్కూల్ తెలుగు విద్యార్థి.

భాగ్యము

అచార్య గదిలోకి నేను వెళ్లేటప్పటికి అతను అక్కడ కూర్చుండిఉన్నాడు. భవిష్యత్తు విప్పిచెప్పగల మహా పండితుడిగా అతన్ని అచార్య పరిచయంచేశాడు. తాను సిగరెట్టు పాలించి మరొక సిగరెట్టు బికారీ చరణ్ కి అందిచ్చాడు. ఆ కనివారం సాయంకాలపు చీకటి అప్పుడే దట్టం అవుతూ ఉంది. ఆ గదికి అవతల గుబురుగా పెరిగివున్న చెట్లో చీకటి అలుముకుంది. బికారీ చెట్లెత్తు చీకటిలోనే కూర్చున్నాడు. ఆ చీకటిలో అతడు సిగరెట్టు అంటించడానికి ముఖం చాచితే అచార్య అగ్గిపుల్ల వేశాడు. ఆ అగ్గిపుల్ల వెలుగురులో బికారీ ముఖం బాగా కనిపించింది. అతడు చూడడానికి విచిత్రంగా ఉంటాడు. వికృతమైన ఆకారం. వయస్సు చూడక సంవత్సరాలు చాటుకపోయినా పట్టు చాల వరిపు ఉడిపోయాయి. మిగిలిన కొద్ది పట్టు నిత్య తాంబూలనీసంవల్ల గారెక్కి నోడు తెరచినపుడు అతని వికారస్వరూపాన్ని మరింత యిసుమందుకం చేస్తాయి. నైవేద్యం అప్పుబడిపోయాయి; బుగ్గలు చొట్టపడుతూ ఉంటాయి. నుదురుమీద పెద్ద మడతపడి నట్టు ఉండి - శరీరంలో అనుభవాలన్నీ తలలో ఆకట్టుకున్నట్టు కలకారం చేస్తూ ఉంటుంది. కన్నులు రెండు చిన్న చైవా ఒక కన్ను కొద్దిగా మెల్లఉండడం చేత ఎవరికీనీ చూచినా ముఖం ఓరగా పేటి చూస్తాడు. అలాగ చూసేటప్పుడు తరచు తల ఆడిస్తూ ఉంటాడు. బాగా అలవాటు వడితే తొలిసారి అతన్ని చూచేవారాళికి ఆ వికృత స్వరూపం చూచి భయం చేస్తుంది. అచార్య గదిలో ప్రతి సాయంకాలం వదిమింది చేరుతూ ఉంటారు. అందులో కనివారం సాయంకాలం వారంతం నెలవు

దినాలు అవడంవల అభిసునించి అచార్య వచ్చినవారికి అచార్యగది ఒక ఆశ్రయం - ఆశ్రయం అయింది. ఆ కనివారం కూడా వాడుక ప్రకారం అతనియింటికి వెళ్ళేటప్పటికి యీ విచిత్రవ్యక్తి కనిపించాడు. కాని అపూట జనం అట్టే లేరు. అచార్య - నేను - మరొక యిరుగుపొరుగు మనిషి - ఆ 'బికారీ' ఇంటే. ముందు చీకటిచాలున క్రిందలో కూర్చున్న 'బికారీ'ని నేనంత గమనించలేదు. అచార్య పరిచయం చేసిన తర్వాత కూడా వా కంత గుతూహలం కలగలేదు. కాని సిగరెట్టు పెరిగివున్నపుడు అతని ముఖం చూస్తూ ఉంటే ఒక వెగటు, వింత నన్ను ఆవహించాయి. 'బికారీ' తల ఆడిస్తూ ఓర చూపుతో వాకని పరీక్షగా చూచాడు.

భవిష్యత్తులోకి తొంగిచూచి పుస్తకం లాగ చదివారితే అపూర్వవ్యక్తి తలపై పడితే తన భవిష్యత్తు చదివించుకోవాలని ఎవరికీ సరచా కలగదు? ఇలాంటి విషయంలో నాకు అసలు నమ్మకంలేదు. ఎంతోమంది కనిపిస్తూఉంటారు; చేతులు చూస్తారు; కారక వక్రతా లు వేస్తారు. వాళ్ళ మామూలు ధోరణిలో ప్రస్తుత పరిస్థితులు బాగాలేవని, త్వరలోనే మంచి రోజులు రాబోతూ ఉన్నాయనీ, దానికి కొన్ని గ్రహపూజలు చేయ్యవలసి ఉంటుందనీ అలాగచేస్తే పాపగ్రహపీడ పోతుందని యిలాంటి ధోరణిలో వేస్తారు. నమ్మించి డబ్బు సంపాదించుతారు. మాటి కొసం కొటివిధాలు!

కాని 'బికారీ' అటువంటివాడు కాదు. అతని ముఖం చూస్తేనే తెలుస్తుంది అటువంటి మోసం తెలిసినవాడు కాడనీ. అతనికి ధనాపేక్ష లేదు. మనం ఎంతయినై అంత తీసుకుంటాడు. అసలు ఇవ్వక పోయినాగాని కించపడే మనిషి కాదు.

అచార్యమాత్రం-అతని క్షేమంకోరి మాత్రం రేఖలు చూపించేవాళ్ళందరివద్దా అయితేనే రూపాయలు వ నూలు చేస్తున్నాడు. 'బికారీ' ఒక విచిత్రమైన కొంటేచూపుతో కకిరిగా నవ్వుతున్నాడు. వా చెయ్యి విప్పి 'బికారీ'కి అందించాడు. అచార్య నన్ను కారించి యిప్పుడుకాదు, రేపు ఉదయం అతన్ని సంప్రదించు అన్నాడు. కారణం, 'బికారీ' పూటకు ఒక మనిషి భవిష్యత్తుకంటే ఎక్కువ చెప్పలేడట. కొద్ది క్షణాలక్రితమే ఒక యంజనీరు చెయ్యిచూచి చెప్పాడట. ఒకరికి చెప్పే సమయంలో అతనికి విపరీతమైనభారం అనుభవించి కాధపడవలసి ఉంటుందట. ఒకసారి చెప్పిచేసిన తర్వాత ఎంతో తేలిక పడినట్టు నిట్టూర్పు విడుస్తాడట. అప్పుడే భవిష్యత్ విచారణ ముగించి బాట్యు లో కాభిరామాయణం లో పడ్డాడు. నేను కూడా ఆ కాలక్షేపంలో కలిశాను. పోనీ తొందర ఏముంది? మన్నాడు అదివారం ఉదయం ప్రకారం గా నూయింట్లోనే యీ పండితుణ్ణి రప్పించి సంప్రదించవచ్చని నిశ్చయించుకొన్నాను. ఉదయం కాఫీకి నూయింటికే రావలసిందని 'బికారీ'ని మా మిత్రుడు అచార్యనుకూడా ఆహ్వానించాను. వాళ్ళు 'సరే' అన్నారు.

'బికారీ' ఇక్కడికి వచ్చి పదిరోజులు మాత్రం అయింది. రాగానే అతని భాగ్య రేఖ బయటపడి అచార్యతో పరిచయం కలిగింది. ఈ పదిరోజులలోనూ నూరు రూపాయలు అతడు కళ్ళ మాతాడు. అతడు చేతులు చూచినప్పుడు ప్రతివార్ల విషయం లోనూ చిత్రం అడేమిటో-అక్షరాలా నిజం అయ్యాయి. హెడ్ నుమాస్తాగోపాలం చెయ్యి చూచి అతని పెద్ద మాతురికి పెల్లి

ఉగాది

అభివందనాలు

మా తెలుగు క్రాంతివర్ధి పజిలు పోటీ దారులకు, ఆంధ్రప్రజలకు "నందన" నామ సంవత్సరము అనందదాయక ముగుగాక!

SRI SATYA DEV & Co.,
Kachiguda, Hyderabad-Dn

మా పజిలు నెం. 24 కు పోటీచేసి
రూ 1,500 గెలవండి!
వివరములకు ఒక కార్డు వ్రాయండి

నంబంధం వచ్చిపోతుందని చెప్పాడు. సరిగా అలాగే అయింది. మైసూరు కృష్ణ కర్మ చెయ్యి కూచి వారం రోజులలో నీకు మతిపోతుందని అన్నాడు. పాపం, అన్నంత పని అయింది; వారం రోజులు నెలవుమీద బెళ్ళాడు. నెలవులో నులే రియా వద్దాడు; మలేరియా తగినవెంటనే వాడికి మతిపోయింది. స్కూలు మాస్టరు కేవలం భవిష్యత్తు కూచి త్వరలో ముంబయిలో ప్రాణి నష్టం అంటే అలాగ చెప్పిన వది రోజులు దిగగకుండా అతని తమ్ముడు అకస్మాత్తుగా రైలు ప్రమాదంవల్ల మరణించినట్లు కబురు తెలిసింది. ఇలాగ ఇలాగ ఎన్నోనో విషయాలలో వికారి బాటు చెప్పిన మాటలు నిజమయ్యాయి. ఇది గాక అతనిలో ప్రత్యేక చాకచక్యం ఎవ్వరికీ తెలియని ఆంతర రహస్యాల కూడా బయటపెట్టడం. మెడికల్ కాలేజీలో ఆ క్రొత్త ప్రాఫెసరు "జిలానీ" మొదటి భార్య ఉండగానే రెండో ఆవిడతో (హాస్పటలులో హావుస్ సర్జన్) ప్రేమకలా పాలు జరుపుతూ ఉన్నాడని ఎవరికి తెలుసు? నవ్వె ఆఫీసరు 'సదానంద' తో కాపురం చేసున్న ఆవిడ స్వంత భార్య కాదని 'ప్రియారాలు' అని 'వికారి' ఆరా తీసేవరకు ఎవరు ఎరుగుదురు? ఒకటేమిటి ఎన్నె నా ఉదాహరణలు ఇయ్యవచ్చు

వికారి శక్తున్న మాటలు అమోఘంగా నిజ మవుతున్నాయని. అందుకే ఇలాంటివాటిమీద విమీ నశ్చకం లేని నాకు కూడా విశ్వాసం కుదిరి అతనిని మాయంటికి నీలిపించాను. భవిష్యత్తునుంచి ఎవరు సంక్రమించినా గాని అడగడలచుకొన్న విషయాలు రెండే ప్రణయమా, భాగ్యమున్ను. వర్తమాన పరిస్థితులు అనుకూలంగా లేక పోతే-భవిష్యత్తుమీద ఆకలి పెట్టుకొని బ్రతుకు ఈడ్చుకొనిపోవడం మానవుని నైసర్గిక స్వభావం. ఎప్పటి కప్పుడే ఆ భవిష్యత్తు వర్తమానంలోకి మారిపోయేటప్పటికీ నిన్నటికీ, నేటికీ రేపటికీ అట్టే భేదం కనిపించదు. తనకు లభించినదానితో తృప్తి పొందక-ఎవో అందని వాటికి అద్రులు చావడం కూడా మానవుడి దౌర్బల్యమే ఒకటేమి! తీరా ఆయనదని చేతి కంటేటప్పటికీ వాటిలో అనందం నశించి ఆకాభంగం పొందుతూ వుండటం ఒక పరిపాటి అయిపోతుంది. ఆకలినించు కోవడం భంగపడటం అదేజీవితం. భంగ పడిన తన వరాజయాలు మరచిపోవడానికీ కొత్త ఆకలి సృష్టించు కొంటాడు మానవుడు. అందుకే భవిష్యత్తుతో సంక్రమిస్తాడు. మొత్తంమీద మత్తు కలిగించే మాయలోపడితే తప్ప మానవుడు బ్రతక

లేడు. నాలో ఉన్న ఇటువంటి దౌర్బల్యమే నన్ను కూడా 'వికారి' భక్తుణ్ణి చేసింది. ఆదివారం ఉదయం- అనుకున్న సమయానికి వికారి చరణ్ ఆచార్య సమేతంగా మా గృహం పావనంచేశాడు. కాఫీ, ఫల పోరాలు పూర్తిచేసిన తర్వాత నేను చెయ్యి అందిచ్చాను. నేను అప్పుడే స్నానం చెయ్యడంవల్ల నా చేతులు కుభ్రంగానే ఉన్నాయి. వికారిబాబు తన వాడుక ప్రకారం సిగరెట్లు ముట్టించి, తన చొక్కా జేబులోంచి గుండ్రని ధూతద్దం తీశాడు. మేము కూర్చున్న గదిలోకి తూర్పుచెవులికి లోలి అంది నూర్యకాంతి వడుతూ ఉంది. కిటికీదగ్గర కుర్చీపై అక్కడ సోఫామీద కూర్చుండి అతన్ని చెయ్యి చూడమని అందించాడు. చెయ్యి గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. చేతిలో ఎన్ని రేఖలున్నప్పటికీ అతడు పరీక్షగా చూసింది నా భాగ్యరేఖ. దానిమీదనే అతడు చాలసేపు దృష్టి కేంద్రీకరించి పరికించాడు. అతని మెల్లకన్నుతో ఓరగా చూస్తూ రెండువంకనూ ఉంటే, కుదురుగా బంగారపు గూడు కట్టుకొంటూ ఉన్న నా భవిష్యత్తు కదలించి ఎక్కడ నేల కూలబోస్తాడో అని భయం చేసింది. అరగంటసేపు అలాగ 'పరీక్ష' చేస్తూనే ఉన్నాడు. అంతసేపు నిశ్శబ్దం. తడకడితే. ఉలకడు పలకడు; ఆచార్య కూడా చూస్తున్నాడు గాని పలకరించడం లేదు. ఎప్పటికీ నోరు మెదల్చకపోతే నాకు విరుగితింది. చెయ్యికూడా లాగుతోంది. చూస్తున్నంతసేపు 'వికారి' ముఖంలో నా కష్టముఖాలు గుడిగుండాలు పడి తిరుగుతూ ఉన్నట్లు ఎన్నో కళ్ళవరికలు కనిపించాయి. ఒక్కంతా కనిపించి పోయింది. అన్ని కండరాల్లా, అన్ని నరాలా ఆ ముఖంలోకి వెళ్ళి మట్టుకొని పోయి ఎన్నో వికారాలు పొందుతూ ఉన్న ఆ ముఖం కనిపించింది. అచచ్చిదనం, జోషి నోరు, మెల్లకన్ను, విరుగుగా నెరసిన జాట్లు అతని వికృతముఖాన్ని మరింత వికృతం చేశాయి. ఎంతో బాధ, భారం, మథన ఆ ముఖంలో కనిపిస్తూ ఉన్నాయి. చివరికి ముఖంలో వెన్నెలలాగ అతని కళ్ళు చిరునవ్వుతో మెరిశాయి. ఈ మథన పడటం తర్వాత ఒక పెద్ద వెలుగు కనిపించినట్లు, అతని చిన్న కళ్ళు కొంచెం పెద్దవి అయ్యాయి. ధూతద్దంతో సంచితం పెట్టి, జేబులోకి మార్చేశాడు. నా చెయ్యి తీసేసుకోమన్నాడు. ఆచార్యదగ్గర ఒక సిగరెట్లు తీసుకొని జీవితం అంతా ఒక గుక్కలో పీలుస్తూ ఉన్నట్లు పీల్చాడు.

సేవయోపన
ఉజ్వలజీవనానికి
విశ్వసనీయమార్గము
పండిత.డి.గోపాలాచార్యుల వారి
జీవామృతం
బగువైన కండరములతో
ప్రవిమలమైన ఉష్ణరక్తముతో
తేజోవంతమైన వర్ణస్ఫుర్త
నాదంపుట్టించే నరములతో
ముఖమయ జీవనమును
ప్రసాదించేది,
జీవామృతం.

ఆయుర్వేదాశ్రమం ఎమిటెడ్
 మదరాసు 17.

అతని తలలో ఇంతసేపు పేరుకొన్న భావాలు ఒక్కసారి బయటికి వచ్చినట్లు విగ్రహాలు పొగ చక్రాలు చుట్టుకొని ఎగురుతూ ఉంది. అతను ఏదో గొణుగుతూ చెప్తూ ఉన్నాడు. ఆ జోసివోరులోంచి వచ్చే మాటలు అంత చప్పన అందరికీ బోధపడవు. పైగా అతని భాష పేరు నా భాష పేరు. ఆచార్య నాకు అంత విడుమరచి చెబుతున్నాడు. నేను కొత్తిగా బడికి వెళ్లిన పిల్లవాడిలాగ మానంగా కూర్చుండి వింటున్నాను. అడుమాలులేవు ముందు అతను చెప్పేదంతో వినడమే!

హస్తరేఖలు చూచినంతమాత్రం చేతి అట్టుపుట్టు ఆనవాళ్లు ఎలాగ తెలుస్తాయో? ఆశ్చర్యం నా జీవితంలో జరిగిపోయిన సంగతులన్నీ ప్రాగ్నాచ్చిస్తున్న చెప్పి వేశాడు. నా పుట్టక, నా విద్యాభ్యాసం నా వృత్తి, వివాహం అన్నీ సరిపోయాయి. క్రిందటి సంవత్సరం మేము ఇల్లుకట్టడం, మాకు ఒక చింటిపాపపుట్టి గతించడం ఇవన్నీ చెప్పగలిగాడు.

గతం—అందరూ పెప్పగల రంటాగు. భవిష్యత్తువిషయంలో నే నన్ను ముఖ్యంగా బాధిస్తూ ఉన్న పెద్దప్రశ్న నాకు బదిలీ ఎప్పుడు అవుతుంది అని ఈ ఊరు వచ్చి గొండు సంవత్సరాలు పైగా ఆయింది ఇక్కడ పరిస్థితులు ఏమీ అనుకూలంగా లేవు ప్రతి క్షణమూ ముళ్ళినాది నించున్నట్లే, మన శ్వాంతిలేకు; సౌకర్యంలేదు నరకయాతన అనుభవిస్తూ ఉన్నట్లు భావించడం. నాకేకాదు నాతో ఉన్న సహచారిగారికీ కూడా ఈ ఊరులో ప్రవాసం ఎప్పుడు వదిలిపోతుందిరా దేవుడా అన్న చింత బాధిస్తోంది. 'వికారి'ని ఎవరు సంప్రదించినా వేస్తన్న ప్రశ్న ఇదే. "నాకు ఈ ఊరునించి ఎప్పుడు బదిలీఅవుతుందని" నా విషయంలో 'వికారి' ఈ ప్రశ్నకు నూటిగా జవాబు చెప్పలేదు. దానికి బదులు నా ఉద్యోగం మార్పు అవుతుంది అన్నాడు. హోదా, జీతం, అన్నీ సమానంగానే ఉండి చేస్తన్న పని మారుతుంది అన్నాడు. నాకు ఆశ్చర్యం వేసింది. అలాంటి మామూలున్న ఒకటి కావాలే అని ముంగు సంతోషపడ్డాను. కాని 'వికారి' అటువంటి ఆశ కల్పించలేదు. ఉద్యోగం మార్పు జరిగినా ఊరు మార్పులేదన్నాడు. మళ్ళీ నిస్సహకారిగా ఉండి. కాని ఇలాంటిది జరిగే సంభవంలేదే అన్నాను. నమ్మలేకపోయాను. అతడు పెట్టిన గడువుకూడా అల్పకాలమే. వారం, పదిరోజులు మాత్రమే. చూడాలి అని లేచాం. ఆచార్య, వికారి వెళ్ళిపోయాడు.

అతడు చెప్పిన గడువు పూర్తిఅయింది;

పదిరోజులూ పూర్తికాకుండానే నాకు తలవని తలంపుగా ఊహించడానికి పీలులేని మార్పు వచ్చింది. ఉద్యోగం మార్పు, హోదా, జీతం మరీ జేనిలోనూ మార్పు లేదు వికారి చరణ్ విచిత్రవ్యక్తి, అమోఘవాక్కు. ఒక్క నా విషయంలోనే కాదు ఎంతోమంది విషయంలో వికారి చరణ్ వాక్కు నిజమయింది. అన్నింటికంటే పెద్దపరీక్ష 'ఆచార్య' విషయంలో. అతనికి ఒకటి ఎప్పుడు అవుతుందని? మార్చి 15 వ తేదీలోపున బదిలీ అయితేగుతుంది; కబురు తెలుస్తుంది. వెంటనేమాత్రం వెళ్ళవు మరి ఒకటిన్నర మాసాల తర్వాత మేనెలలో వెళ్ళవు అన్నాడు. మార్చి 14 వ తేదీ శనివారం. 15 వ తేదీ ఆదివారం. ఏదైనా ఆర్డరు వచ్చిఉంటే శనివారం రావలసింది; రాలేదు. ఆచార్య ఆశాభంగం పొందాడు. వికారిమాటలు పొలుబోయినట్లు లెక్క వేసుకున్నాను. ఆదివారం ఉదయం ఆతిడి యింటికి పిలిచి యింతేనా నీ జోష్యం అని వెటకారం చేశాడు వికారి తన మెల్లకన్ను పెద్దచేసి తల పంకిస్తూ 'అవుడే' ఎక్కడియింది యీవేళి నాయంకాలం వరకు చూడండి' అన్నాడు.

ఆశ్చర్యం! ఆవేళ నాయంకాలం 9 గంటలకు బ్రంకు టెలిఫోనులో ఆచార్యను బదిలీ చేస్తూఉన్నట్లు ఖబరు తెలిసింది. ఆచార్య పికారువల్లె తిరిగి యింటికి వచ్చేటప్పటికి ఈ సభవర్తమానం తెలిసింది. అతని సంగతి అతడే నమ్మలేక పోయాడు. మరొకసారి తన విభ్రాంతి ఎరుకపరుస్తూ 'వికారి' చరణ్ ప్రమాదంర పై న మనిషి' అన్నాడు.

ఈ వార్త ఊరంతా అగ్నివ్యాపలాగ వ్యాపించింది. తెలుసుకున్నవారంతా ముక్కుమీద వేలు వేసుకొన్నారు. వికారి చరణ్ తో సంప్రదించడానికి కొద్ది సేటికి చేపలు ఎగబడినట్లు ఎగబడ్డాడు. వికారి వ్యాపారం బాగానే సాగుతుఉంది. ఒక్కో వ్యక్తిలో ఒక్కో విశిష్టత ఉంటుంది. అదిమాత్రం సరియైన రాణింపుకు రాదు. అవకాశం రానివ్వరు. ఈ వికారి భరతఖండంలో ఇలాంటి నిర్దోషులు పూజాపునస్కారాలు లేకుండా హతమారిపోతున్నారో! భవిష్యత్తు చెప్పగల ఇలాంటి వ్యక్తి ఎక్కడికి వెళ్ళినా రాణిస్తాడు ఇది ఇంద్రజాలమహేంద్రజాలం కాదు; మాయలమారి విద్య కాదు; అతనిలో సహజమైన ఇంగితక్రి, నేర్పు, ప్రజ్ఞ. అది పూర్తి వినియోగంలోకి రావడానికి ఈ అభ్యాగ్యదేశంలో అవకాశాలు లేవు. ఇతన్ని అమెరికా పంపిస్తేనో! డాలర్లు అభివం గా ఉన్న మనదేశానికి ఎంతయినా ఉపకరిస్తాడు. కోటిశత్రులూ, గుర్తదారులూ ఉన్న అమెరికా దేశంలో ఇటువంటి వాడికి తప్పక గిరాకీ కలుగుతుంది. ఈ సంగతి ప్రధానమంత్రి పండిత నెహ్రూకి తెలియజేస్తే భారతదేశ ప్రతి నిధిగానూ, ప్రముఖ డాలరు సంపాదకుని గానూ వికారిరాయని పంపిస్తాడేమో అని పించింది. ఏది ఏమైనా ఆచార్య బదిలీఅయి సప్పటినించి వికారిచరణ్ అంటే నా శ్రీధాధిపతులు మరింత అతిశయించాయి. మళ్ళీ అతన్ని సంప్రదించాను. ఆచార్య, నేనూ కలిసి సంప్రదించాము. ఈమాట నన్ను బాధిస్తన్న ప్రశ్న బదిలీ సంగతి. ఒక తారీఖు చెప్పి ఆలోచన అయితేరు

TONSINOL CURES

ENLARGED TONSILS

Without Operation

21,000 టాన్ సిన్సోల్ కేసులకు పైగా టాన్ సిన్సోల్ మందులచే ఆపరేషన్ లేకయే గ్యారంటీగా కుదిర్చిరి. సమస్త గొంతువ్యాధులకు మంచిమందు పత్త్యం లేదు. 40 రోజులకు 9-0-0. 20 రోజులకు 5-0-0.

నాస్టి నాల్ :- ముక్కులో కండలు పెరుగుట, నాసన తెలియకుండుట, తల నొప్పి వీటిని ఆపరేషన్ లేకుండా కుదుర్చును. పెద్దబుడ్డి 4-8-0; చిన్నబుడ్డి 2-8-0 అన్ని మందులపాపుల్స్ దోహదము. ఆర్డరుతో క్లి సామ్యు అడ్వాన్సు పంపాలి. గొంతు, ముక్కు, చెవివ్యాధులకు టాన్ సిన్సోల్ డి వైటారిటీ స్పెషలిస్టు డాక్టర్ అప్పారావుగారి సలహా పొందండి.

టాన్ సిన్సోల్ టెబురెటరీ 58, గోవిందప్ప నాయకకోవిధి, మద్రాసు.

కుంది అన్నాడు. ఆచార్య అడిగింది అతని ప్రమాదక సంగతి, వివాహం సంగతిన్నీ. రెండూ కూడా ఫలానా తారీఖులో జరుగుతాయని 'వికారి' బిలితపూర్వకంగా వ్రాసి యిచ్చాడు. కాని ఆ తారీఖులు ఇంకా చాల దూరంలో ఉండటంచేత మేమంతగా పొటించలేదు. అతడు వ్రాత మూలకంగా యిచ్చిన జ్యోతిష విశేషాలు మాత్రం మా స్వంత పెట్టెల్లో భద్రపరుచుకున్నాం.

నిది యెలాగయినా వికారి విషయంలో నాకు కూడా పోలేదు. ఇంత ఇటువంటి

విశేష ప్రజ్ఞ యీ వికృత పురుషుడికి ఎలాగ అలవడిందా అని జిజ్ఞాస బాధిస్తూనే ఉంది. ఒక రోజు ఆచార్య, నేనూ కూర్చుండి 'వికారి'తో యీ మాట కదలవేశాం. అతను ఆ వేళ ఉత్సాహంగా ఉన్నాడు. మాకందరికీ కుతూహలం కలిగిస్తూ ఉన్న తన ప్రజ్ఞావిశేషం మొట్టమొదట తనకు ఎలాగ అలవడింది వివరిస్తూ చెప్పాడు. అదంతా ఒక పెద్ద కథ. నేను చెప్పేకంటే అతని మాటల్లోనే అనువదిస్తాను.

నేను మొదటినించీ యెలాగ 'వికారి'గా లేను చిన్నతనంలో నేను కూడా అందరితోపాటు అష్టయశ్వర్యాలు అనుభవించాను. తల్లిదండ్రులతో అప్రాయంగా పెరిగాను. మాది చాల ఉన్నత కుటుంబం. (అవును—అతని పెత్తంద్రీ విడ్డలు పెద్ద ఉద్యోగాలలో ఉన్నారు; పేసెండ్రి పెద్దవ్యాపారి. మేనమామ విడ్డలు రాజకీయ నాయకులు. ఒకడు సెంట్రల్ మెంబరు; ఒకడు జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడు) ఇప్పుడా బంధుత్వం పురస్కరించుకొని వాళ్ళను నేనెమీ అడగను; ఆశ్రయించను. నా వాళ్ళని నేను గొప్పగా చెప్పుకొను మాడాను. ఆమాట అలాగ ఉంచండి మొదట్లో—అందరిలాగే నేనూ కాలేజీలో చదువుకొంటూ ఉంటే నాకు ఒక అమ్మాయితో పరిచయం కలిగింది. ఆ పరిచయం అంతకంతకు ముదిరి ప్రణయం అయింది. వాళ్ళు కిరస్తానీ మతం తీసుకున్నారు. ఆ పిల్లను నేను పెళ్ళి చేసుకోవడానికి మా నాన్న గారికి ఎంతమాత్రం యిష్టంలేదు. అయినా సరే తెలించి నేను మతం మార్చుకొని పెళ్ళి చేసుకుందామనుకున్నాను. పరీక్షలు అయిపోయిన తర్వాత నెలవుల్లో ఈ పని చేద్దామనుకున్నాను. నా ప్రణయ గాథ విన్నప్పటినించీ మా నాన్న నాకు చదువు కోసం పంపే సామగ్రి పంపడం మాని వేశాడు. నేను హోటలులోనూ, స్నేహితులవద్దా ఎన్నో అప్పలు చెయ్యవలసి వచ్చింది. పరీక్షలు తూర్తి అయ్యేటప్పటికి బాకీదారుగా లేవాను. నాకు మనశ్శాంతి లేకపోయింది. నా ఆర్థిక దురవస్థ మంచి, నేను ప్రేమించిన అమ్మాయి కూడా నన్ను త్రోసి వేసింది. నేను వేరే నాయంకాలం వేళ్ళలో రెక్కల గుమాస్తాగా చేరి, నెలవుల్లో ట్యూషన్లు చెప్పి బాకీలనించి లేచుకున్నాను. పరీక్ష ఫలితాలు తెలిసేటప్పటికి నా పరీక్ష పోయింది. చేతిలో రాగిదబ్బుడీ లేదు. నాన్న, వాళ్ళు నన్ను కులభ్రష్టుని చూచినట్టు చూడటం మొదలు పెట్టారు. నా యింటో నేనే వెలితియ్యాను. డబ్బులేని నేను ప్రేమించిన అమ్మాయి దగ్గరికి వెళ్ళి ప్రేమభిక్ష వేడిలే నన్ను నిరాకరించింది.

వాళ్ళ వాళ్ళు కూడా యీ ప్రణయమంత్రం లోంచి తప్పించుకోవడానికి ఆపిల్లికి వాళ్ళ సంఘంలోనే ఒక పెద్దవయస్సువాడిని చూచి వెళ్ళిచేశారు.

నాకు నాలుగువైపులా నిరాశ, నిస్సృహ నామీద నాకు ధైర్యం నశించింది. ఎందుకు వచ్చిన పాడుజన్మ? ఎవరికి ప్రయోజనం? ఇలా గతించిపోలేనేను మంచిదని నాయంతట నేనే అంత మొందించుకుందా అనుకున్నాను. లాభం లేకపోయింది. ఆ వేళలో నేను పనిచేస్తున్నవోట నాకు ఉద్యాసన చెప్పారు. ఎక్కడికి వెళ్ళడానికి నాయన్నవారు లేరు. నా బంధువులు మొదలే వెలివేశారు. జన్మస్థలానికి వెళ్ళే కన్నెత్తి చూచేవాళ్ళు ఉండరు.

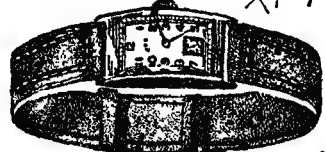
ONCE AGAIN AT LESS THAN *Half Price*.

FOR 15 DAYS ONLY.

BRIST WATCHES MADE IN FAMOUS SWISS FACTORIES. EACH—G.T.D. 5 YRS.

GERMAN POCKET WATCH... 24/- 11/-
SUPERIOR QUALITY... 28/- 13/-
ENGLISH ALARM TIME PIECE... 26/- 18/-

NO. 535. 5 JEWELS ROLLED GOLD 26/- 34/-
15 JEWELS " GOLD 28/- 45/-
15 " R. GOLD 20 MICRONS 26/- 48/-

NO. 536. 13 SIZE CHROME CASE 26/- 38/-
5 JEWELS CHROME " 28/- 28/-
15 JEWELS ROLLED GOLD 28/- 48/-
15 J. " 20 MICRONS 26/- 52/-

NO. 537. MIRAC SHAPE 13 SIZE
5 JEWELS CHROME CASE 26/- 22/-
5 JEWELS ROLLED GOLD " 28/- 25/-
POSTAGE FREE ON ORDER FOR 2

H. DAVID & CO.
POST BOX NO 11424 (CALCUTTA).

రు 1000 బహుమానం

లెప్పర్ క్యూర్

(రిజిస్టర్డ్)

కుష్టు, బొల్లి, నుఖరోగాదులకు గ్యారంటీ చికిత్స.

అన్ని భాషలలోను కేటలాగు ఉచితం.

లక్ష్మీ అండ్ కో

(రిజిస్టర్డ్)

H. O వార్తేరు. ఆర్. యస్.

బ్రాంచీలు:

2/135 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

గాంధీనగర్, విజయవాడ.

కటక్, సీకింద్రాబాదు,

రాజమండ్రి etc.

ఒక గంటలో యావ్వనము

కామ సంభవ

రాకుష్ట, సంపాదనము విచ్చుతో పాటలేది. నిరాశచెందిన వృద్ధులయందు రు. 1. అల్పహతు విచ్చును రు. 3.8.0

మదన మంజరి ఛార్జీస్

184, వైఎస్ రోడ్డు, మద్రాసు. వెంకటేశ్వరమెడికల్ కళ్యాణ పాఠశాల, రాజమండ్రి—ఈశ్వరధర్మ రు. 1. మెయిన్ రోడ్డు, వెల్లూరు అర్జన్ పార్కు.

పోనీ, ఎక్కడనున్నా పనికీ ప్రయత్నిస్తే-
ఎక్కడికెక్కడ అక్కడ లేదులేదు అనికనరి
పొమ్మంటున్నాను. చివరికి జీవితమే
విసువు అయిపోయింది. కొన్ని గోనలు
లిండిలేకుండానే ధర్మశాలల్లోనూ, రైల్వే
స్టేషన్లలోనూ కాలక్షేపం చేసివేశాను.
ఇంక ఆనాడు తెగించివేశాను. రైలుబండి
స్టేషన్ నించి బయలుదేరింది. ఒక మిత్రుడు
తిట్టపడి స్టేషన్ రిస్టారెంటులో ఏదో ఆపి
యివే నాకు తినడానికి ఇప్పించాడు. ఆకలి
కడుపుకు అతే పంచభక్ష్య పరమాన్నాలు
లాగ కనిపించాయి. నేను అవి తిన్న తర
వాత స్నేహితుణ్ణి బండికి సాగనంపాను.
బండి వెళ్లిపోయింది. తిరిగి నేను మిగిలి
పోయాను. నాలోపాలు స్టేషన్ ను, అక్కడ
స్టాల్స్ ను అన్నీ మిగిలిపోయి నాకేసి వెళ్లి
రింపుగా చూస్తున్నాయి. ఇంక బ్రతుకు
దుర్మరం అనిపించింది. మరొక వెళ్తునించి
రైలుబండి వచ్చింది. అది స్టేషన్ లో
ఉన్నంతసేపు - పదిహేను నిమిషాలు
ఎలాగ గడిచాయో - తనం ఒక యుగం
లాగ అనిపించింది. చివరికి బండి కదల
డానికి సిగ్గులో ఇచ్చారు. కదిలింది.
కదుల్తూఉండగా నివర పెట్టెలో ఉంచు
పట్టుకొని నిలబడ్డాను. దానిలో నా జీవి
తొంతం అయిందనుకున్నాను. భయంకర
మై ఆఘాతంగా క్రిందపడిపోయాను.
దుర్లీ నాకు తెలివి వచ్చేటప్పటికీ నేను
ఆసుపత్రిలో ఉన్నాను. నేను చూట
లాడిటం ప్రారంభించగానే డాక్టరు నా
ఉండ, చేతు తిరిగించుట ఇవన్నీ విశ
రించి ఆడిగాడు. నేను ఒకటి పరిగ్గా పెప్ప
లేదు. దిక్కులేని అనాధగా నన్ను కాళ్ళు
భావించారు. కొన్నాళ్ళు తెలిసింది నాకు
మాడు పెద్ద అవకేషన్ చేకారనీ, తిన్న
అంత కుటుంబపుట్టి మార్పడంలో నా
కన్ను మెరిపోయిందనీ నా ఆకారమే
మారిపోయి వికృతంగా తయారు అయ్యి
ననీ బోధపడింది. నా ముఖం పొట్టుకొక
దానికి నిలులేకుండాపోయింది. ప్లావక్కి
ధారణకీ కాళి దీనించిపోయింది. నా
వదుపు, విజ్ఞానం ఏమైపోయాయో - ఈ

పతనం తరవాత నా జీవితం
మరింత నిరర్థకంగా కనిపించింది.
దేనికోసం బ్రతుకు? ఎవరికో
సం? తిరిగి జీవనసంగ్రామం
ప్రారంభించాలి; అడుగుడుగునా
పరాభవాలు, పరాజయాలు,
బ్రహ్మరాక్షసులూగ నా వైపు
వేలిచేస్తూ ఎదురవు తున్నాయి.
పరిస్థితులు మానవుణ్ణి లొంగ
దీస్తాయి. మానవుడు పరిస్థితుల్ని
లొంగదీసుకోలేడు.

అందుకే ఎవరో వేదాంతి
తత్వంలో చెప్పాడు- కాలమును
ప్రవాహమున గడిపోవర నీడు
మునుగడ-ఎలాగ తొడిస్తే అలాగ
త్రోసుకొని పోవలసిందే-ముని
గినా తేలికా కాలవాహినీదయ్య-
ధర్మాలమీద ఆధారపడి ఉంటుం
ది. జీవితమీద వికృతమొంది ఇది
అంతం పొందించుకుందాం
అన్నా సాధ్యం కాలేదు. ఆకార
వికారాలే మారినా పోయాయి
పూర్వ వాసవలూ ప్రేమ నాత్మ్య
ల్యలూ చలించిపోయాయి, నా
ప్రేమ మన్నించేవాళ్ళు గాని.
ప్రతిఫలం- చూపించేవాళ్ళు గాని

కనిపించలేదు. నాకు టుం బం నా
లేనన్ను కాదన్నాడు; చిన్న బుచ్చాడు.
ఇంక నాకు ప్రేమ అనుకంశ
మాపేనాల్సు ఎవరు? లోకంలో లిండిలేక
బ్రతకవచ్చు; గాలి, నీరు లేకపోయినా
ప్రాణాలు భరించగలవు; నిన్ను ప్రేమించే
వాళ్ళు ఒకప్పుడు నా లేకపోనే బ్రతకడం
దుర్మరం. నామీద నాకే ప్రేమ వశిస్తూ
ఉన్నట్టు అనిపించింది. అయినా-ఈ అనం
తకోటి ప్రాణిజాలం ఎందుకు ఎలాగ
చెనందిన జీవితం పొగించుకొంటూ బ్రతు
కుతూ ఉన్నదో అలాగ నేనూ బ్రతకక
తప్పదనిపించింది. మళ్ళీ తనవభ్యుతి
కావలసిన మార్గాలు చెడకడం ప్రారంభం

మనారి కవితల్ని చూసి, కవిత రాకుమారు
నరావు వి.వి. గారి మూర్తి. గవర్న
మెంటు గిరల్స్ హైస్కూలు వార్షికోత్సవ
సందర్భములో నటనా కళల్యమునకు
గంతు పతకములు పొందిన విద్యార్థిని!

చేశాను. మునపటిలాగే తిరిగి ఎక్కడికి
వెళ్లే అక్కడ చుక్క ఎదురు. పెదకువో
చేసే వని కాకుండా, కేవలం కండరాల్తో
చేసే వనిలో అయినా ప్రతీకారాలని అని
పించింది.

కోన మారినోసం ప్రయత్నంచేశాను.
రెండుగోనలు గోడ్డుపోసే వనిలో వని
చేశాను. ఎవ్వడూ అలాంటి బండవనులు
చెయ్యక ఒళ్ళు చూనం అయిపోయింది.
వాళ్ళు ఇచ్చిన మూడు రూపాయలు మూడు
గోనలలో అంతరించిపోయింది. మరి
మూడు గోనలవరకు వనిలోకి వెళ్ళలేక
పోయాను. అరిగి సొమ్ముకిర్చి-మూడుగో
నలు ఒకటే నిద్ర అయిపోయింది. ఇంక
యారకం జీవితం నచ్చక మరొక గ్రామం
వెళ్లిపోయాను. (ఇంకావుంది)

శతమూలికాదిలేహ్యము

లోహాధ్రకసింధూరముతోసహా నివించిన సమస్తసఖ్యాధులు, ఎటువు తెలుపు
కుచ్చలు, బగ్గలు వత్తుంసకత్వము నివారించి వీర్యవృద్ధి, బలము, సరముల కలుత్వము
కలుగజేయును స్త్రీలముతుకూలలు, మనుమరొగములు, వద్దసంతానము నివారించి
కుంచినంతానము కలుగజేయును. 40 దినములకు ముందు రు. 18.

శ్రీ భుజంగరాధ్యైద్యశాల

కాళ్ళకెపు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

నీయల్ నవల

రెండు మహా నగరాలు

చార్లెస్ డికెన్స్

5

లారీ, ఆ కాతాదారు కథను ఇలా ఉపక్రమించాడు:
 'అయన శ్రాంతి పెట్టమనిషి; పారిస్ లో నుంచి
 చేరు ప్రతిష్ఠలు సంపాదించుకున్న పెద్ద దాకరు.....'

'బోవే కంకమేనా అండీ?'

'అవును బోవే కంకమే; మీ నాన్నగారు, మాన్సియర్
 మానెట్ మా ప్రభుగా, ఆయనది బోవే కంకమే. మీ నాన్నగారు
 మా ప్రభుగానే ఆయనకూడా నుంచి గౌరవమర్యాదలుగల మనిషి—
 ఆయన నాకు, బాగా నరిచయివుండే—అంటే కేవలం వ్యాపార
 బావాడేనీల నరిచయమే నమోక. అయితే ఆయనతల్లిగారు స్వంత
 వ్యవహారాలతో సంబంధం వుండటంచేత, మా కిద్దరికీ చాలా
 అంతర్యం వుండేది. అప్పట్లో నేను, మా ఫ్రాన్సు హెడ్ ఆఫీసులో
 పనిచేస్తున్నాను'—

'అప్పుట్లో అంటే?'

'ఇది ఇరవై సంవత్సరాలనాటి కథ. ఆయన, ఒక అంగ్ల
 స్త్రీని వివాహం చేసుకున్నాడు. ప్రెంచివారైతే, కాస్తా మాస్తా
 వున్న ప్రతి బొక్కరూ, తమ ఆస్తిపాస్తులను బ్యాంక్ ఆడవా
 యిషి కింద అట్టి పెట్టుకుంటారు. అలాగే ఆయన వ్యవహారాల
 నన్నీటిని కూడా మా బ్యాంక్ మాస్తా వుండేది. బ్యాంకు ఉద్యో
 గిగా ఇతర కాతాదార్ల వ్యవహారాలతోపాటు ఆయన వ్యవహారా
 లను కూడా నేనే చూస్తూవుండేవాణ్ణి. ఇదన్నీ కేవలం
 బ్యాపారసంబంధాలు; బాటిలో నేను చూచుకోవలసినవిగాని,
 యితర ఆర్థికయంత్రాలగాని యేవీ లేవు. జనాభావ్యాపారనిర్వహణలో
 ఒక కాతాదారు పనితీరు అయినతరవాత అది విడిచి
 రెండో కాతాదారు కనిలోకి యెలా చూడతావా అదేవద్దతిలోనా
 ఉద్యోగం చేయించి అక్కడినుంచి యీదేశానికి తూరింది. ఇదంతా
 ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, దీల్లో వ్యక్తిగతంగా నా చాక్స
 ల్యానురాగాల ప్రసక్తి యేమీ లేదు. నేను కేవలం ఒక
 యంత్రాన్ని—ఒక ఇక అనంతరగా?'

'ఇది నా తండ్రి చరిత్ర—నా కేవలం తోస్తోందంటే'—

అతని ముఖంలోకి సాలోచనగా చూస్తోంది: 'నా తండ్రి చరిత్ర
 యన అనంతరం రెండోలోనే నా తల్లి కూడా కనిపోయింది.
 తల్లి తండ్రికే దిక్కులేని విధంగావున్న నన్ను, ఇంగ్లండుకు తీసు
 కువచ్చింది మీరే నమకుంటాను—తప్పకుండా మీరే ఆయవుం
 టారని నా నమ్మకం.'

'అనరాకోసం, అనురాగంకోసం సంపరలాడుతూ'

తీగలా సాగి అతని యంతేరిని అందుకోవటానికి ప్రయత్ని
 స్తున్న ఆభాస్యరారి చేరిని ఆ వ్యాయంగా అందుకుని వ్యాద
 యానికి చూపుకున్నాడు. కరవరంగా లేచి దగ్గరికివచ్చిన ఆ స్త్రీని
 మళ్ళా వెనుదిగా కుర్చీదగ్గరికి నడిపించుకుపోయి కూర్చో
 త్తోడు. ఎడం చేత్తో కుర్చీ పట్టుకుని, ఆ స్త్రీ ముఖంలోకి చూస్తూ,
 దగ్గరగా నిలబడ్డాడు. అవివేకాదా తల వైకత్తి అతనివంక
 చూస్తోంది.

'అవువమ్మా! నిన్ను తీసుకువచ్చింది నేనే!—అయినా
 తిరిగి నిన్ను చూడడానికి నేను ఎప్పుడూ రాతేను—నాకు వ్యాద
 యం లేదంటానికి యీ ఒక్కవిషయం ఆలోచిస్తే నీకు తెలుస్తుంది.
 ఇతర ప్రాణులతో నాకుండే సంబంధ బాంధవ్యాలన్నీ బ్యాపార
 బావాడేనీలు మినహా మనోటికాదు. అందాకా యెందుకు—
 ఇన్ని రోజులనుంచీ నువ్వు బ్యాంకు సంరక్షణలోనే వున్నావు.
 అయినా నేను యితర కాతాదార్ల వ్యవహారాలతో నడుచుచున్నా
 న్నా నేగాని నీ సంకతి రక్షణనేనా ఆలోచించావా? నాకు
 చాల్సీల్యానురాగాల నేవి లేవు. అలాంటివాటికి నాలో అవకా
 శంలేదు. అసలు అలాంటి ఆలోచనలకు నాకు టైమేడి? నిరం
 తరం, బ్రహ్మాండమైన ఒక ఆర్థిక యంత్రాన్ని నిష్పటంతో నా
 జీవితం గడచిపోతోంది.

తన దై నందిన కార్యకలాపాలకు సంబంధించిన ఈ విచి
 త్రాభివర్తన ముగించి, వెల్లిమొడి విగ్గ నరిచేసుకున్నాడు. మళ్ళా
 అదే బొజాలో నిల్చుని అసలు కథ తిరిగి మొదలు పెట్టాడు.

'నీవన్నట్టు, ఇంతవరకూ ఇది నీ తండ్రి చరిత్ర. కానిముఖం
 కథ కొంత వ్యత్యాసంగా వుంటుంది ఒక వేళ మీ తండ్రి, తను
 చచ్చిపోయినప్పుడు చచ్చిపోలేదనకో—కలవరపడకు! అర!
 ఎందుకంత కంగారూ?'

■ స్త్రీ నిజంగా, చాలా కలవరపడ్డది. ఆ కంగారులో అతని
 మనికట్టు గట్టిగా పట్టుకుంది.

తన ఎడమ చేత్తో ఆ యువతి మునిగేళ్ళను నిమరుతూ అను
 నయంగా మట్టాడుతున్నాడు: 'మనసు కాస్త స్థిమితిపరచుకో—
 అందారనడేనికి? ఇదంతా కేవలం వ్యాపారవ్యవహారం. మొదటే
 చెప్పానుగామా—'

అవిడకంగారు మాసి నీలం తమయించి, ఇటూ అటూ
 గెండుపార్లు పచ్చారుచేసి మళ్ళా మొదలెట్టాడు.

'నేను చెప్పినట్టు మాన్సియర్ మానెట్ చచ్చిపోలేదనకో;
 చూపుతూ ఎవరికీ తెలియకుండా అదృశ్యమైపోయాడనకో;
 ఆయన్ను యెవరో యెక్కడికో యెత్తుకుపోయాడనకో; ఇదమిద్ద

అనువాదం: తెన్నేటి సూరి

మని తెలియకపోయినా, ఏదో భయంకరమైన ఒక అజ్ఞాతానికి తీసుకుపోయారనుకో; ప్రాన్సులో మంచి పంటకుబడిగల దేశ భక్తుడనిపించుకుంటున్న ఒకడు తన పంటకుబడి వినియోగించి, ఏ మనిషిని బడితే ఆ మనిషిని తన స్వంత కారాగారంలో ఎంత కాలం బడితే అంత కాలం బంధించి వుంచటానికి, ప్రభుత్వందగ్గర నుంచి 'బ్యాంక్ వారంటు' మీద ముద్రలు వేయించి తెప్పించి ఆయన్ను యొక్కడికో ఎత్తుకుపోయి ఖైదుచేకాడనుకో; భర్త యేమైందీ తెలియక మానెట్ గారి భార్య కోర్టుల చుట్టూ, మత గురువుల చుట్టూ, రాజాచాటిల చుట్టూ కాళ్ళు అరిగిపోయేలా తిరిగి ఏమీ లాభంలేక నిరాశ చేసుకున్నదనుకో—అలా జరిగివుంటే, నీ తండ్రి చరిత్రా, దురదృష్టవంతుడైన ఈ పోవే డాక్టర్ చరిత్రా ఒకటై వుండాలి.'

'మీ చేతులు బుచ్చుకు బ్రతిమాలుకున్నాను—ఇంకా కొంచెం వివరంగా చెప్పండి.'

'చెబుతాను—చెప్పబోతున్నాను—ఇందులో భరించరాని దేమీలేదు కూడా.'

'ఏదైనా భరించగలను—ఫరవాలేదు చెప్పండి.'

'మా తల్లిగారూ—మంచి ధైర్యమైనమాట చెప్పావు— ధైర్యస్థురాలివి. దీన్నో ఏముంది—కేవలం వ్యాపారవిషయం— వ్యాపారవిషయంగానే ఆలోచించు—వ్యాపార వ్యవహారం గానే నిర్వహించాలి; ఇక, ఆ డాక్టరుభార్య, ఎంతో ధైర్య పాపానాలుగల ఇల్లాలే అయినా, ఆ విడ్డ గర్భంలో వున్నంత కాలం, భర్త కోసం ఎంతో పరితపించి వేదనపడ్డదనుకో—

'ఆవిడ్డ ఆడపిల్లేనాసర?'

'ఆడపిల్లే!—అంతా వ్యాపార వ్యవహారం—అనవసరంగా దీక్షలుపడకు. ఆ యిల్లాల, తన మనోవేదనసంతా విడ్డకు సంక్రమింప చెయ్యగూడదనే ఉద్దేశంతో, సాంతం వనిపోయాడనే అభిప్రాయాన్ని కలుగజేసి విడ్డను సామర్థ్య రావటానికి ప్రయత్నించిన దనుకో. ఉండుండు! అలా నా కాళ్ళమీద పడకు! నివాసి! దీల్లో నీవు నా కాళ్ళమీదపడవలసిన అవసర మేముంది!'

'ఓ పరమకాద్యుడు! నీ యింట్లో నీలా తీర్పుకోగలను?'

'ఇది వ్యాపార వ్యవహారం—నువ్వు వన్ను అయోమయం చేస్తున్నావ్!—నాకు మరిపోతే ఈ వ్యవహారాన్ని నిర్వహించే తెలు?—మనకు నిర్మలమైన మనస్సులుంటేగాని పనిపాగడు. ఆను—నీ మనస్సు సరిగా వుండో లేదో పరీక్ష చెయ్యాలి— తొమ్మిదితొమ్మిదు రెంత? 20 గినిలకు ఎన్ని షిల్లింగులు?'

'ఆవిడ యీ ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పలేదు. అతని మని కట్టను పట్టుకున్న చేతుల వణుకు మాత్రం కొంచెం తగ్గింది. వాంతో జరిగినలాంటి కాస్త ధైర్యంబిక్కి!'

'మంచి తల్లివి—ధైర్యస్థురాలివి—బాగుంది'—అంత వ్యవహారం, దీల్లో ఏముంది?—లాభదాయకమైన వ్యాపారం. అవి భంగా యోర్నాలు చేసింది మీ అమ్మ. అనేకరోజులు, భర్త కోసం వెతికివెతికి నిరాశచేసుకుని ఆ మనోవ్యాధితోనే వనిపోయింది. నీవు అప్పటికి రెండేళ్ల వయస్సువు; వివిధమైన చింత లేకుండా నువ్వు నుఖంగా పెరిగి పెద్దదానివే కావాలనుకుంది. నీ తండ్రి యే అజ్ఞాతంలోనో వీరచ్చివంగా మరణయ్యారనను అనుభవించుతూ వుండవచ్చుననే ఉపాసన నీకు అందజేసి—నీ నుఖం ముఖం రెఖలతో కాపురు వేసిపోయేట్టు చేయటం ఆవిడకి యిష్టంలేక పోయింది.

ఈ మాటలు చెబుతూ జారిగా ■■■ స్త్రీ బంగారు జాట్టువంక మెచ్చుకోలుగా చూస్తున్నాడు. అలా జరిగివుండకపోయినట్లయితే, ఈ పాటికి ఈ అందాలజాట్టులో తెల్లవెంట్రుకలు పొటమరించేత అనుకున్నాడు.

'మీ తల్లిదండ్రులకు పెద్దలస్త్రీ యేమీ లేదు; కాస్తో మాస్తో, వున్నది యేమిటో మీ అమ్మకూ నీకూ సంక్రమించేవుంది' ఇప్పుడు—డబ్బుకు సంబంధించిగాని, ఆస్తిపాస్తులను సంబంధించిగాని కొత్తగా బయటి కొచ్చిన విషయా లేమీ లేవు—కానీ—

అతని మనికట్టుమీద, ఆ స్త్రీ వ్రేళ్ళు చిగుసుకున్నయ్— అతను ఆగిపోయాడు. ఆ స్త్రీ సుదురుమీద భయాందోళనలు చీకట్లుగా క్రమ్ముకున్నయ్.

'కానీ ఆయన—ఆయన ఆజాకి తెలిసింది. సజీవుడై వున్నాడు. చాలా మారిపోయాడు—శిథిలుడు; త్వరలో మంచి స్థితికి రాగలడనే ఆశించువాం, ప్రాణాలతో వున్నాడుగదా! నీ తండ్రి యిప్పుడు, పారిస్ లో ఆయన తాలూకు ఒక పాఠశాలకు యింటో వున్నాడు. అక్కడికి కేర్వారు; మనం యిప్పుడు అక్కడికి పోతున్నాం; ఆయన్ను నేను గుర్తించి ఆ మనిషేనని రూఢిచేయవలసి వుంది; నీవు నీ ప్రేమానురాగాలు మాపించి తగిన సేవచేసి, ఆయన్ను సజీవుడేగాజేసి వున్నవ్యసనీయవలసి వుంది

■ స్త్రీ సర్వావయవాలలోనూ ఒక చిరిగుబాలు వ్యాపించి పోయింది. భయావేశాలు ముప్పిరిగొన్న రుద్ధకంబంతో, కళ వళంగా;

'ఆయన భూతాన్ని చూడబోతున్నాను—ఆయన కంకారూపాన్ని చూడబోతున్నాను?—ఆయన్ని కాదు!—

'ఎందుకు తల్లి విచారిస్తావ్?—మంచి చెడూ అంతా చెప్పే కాదు. అనేక అన్యాయాలకు గురియై నరకయాతన లనుభవించి కూడా యింకా సజీవుడైవున్న ■ తండ్రిని నీవు ఆదరించబోతున్నావ్. మార్గమధ్యంలో వున్నాం. సముద్రం యీ పక్కనుంచి ఆ పక్కకు కేరామంటే చాలా; వెంటనే ఆయన్ను చూడగలగు తావు.'

'ఆయనవిషయమే తెలియని అజ్ఞానంలో ఇంతకాలం ఇలా నుఖంగా ఆడుకుతున్నాను.'

'ఇంకోకొన్ని సంవత్సరాలే చెప్పవలసివుంది. ఆయన, ప్రస్తుతం, మరో మారుపేరుతో వున్నాడు. ఆయన అసలుపేరు యేనాడో మరుగునపడిపోయింది. వాన్ని గురించి భోగట్టాచెయ్యటం, ఎవరెవరికుట్రలవల్ల యేయే ఖైదుల్లో బాధలు పడ్డాడో విచారించటం, ఇదంతా ఇప్పుడు అనవసరం అన్నమాట అలా వుండగా, చాలా ప్రమాదకరం. ఈ విషయం, యే సందర్భంలోనూ, ఎక్కడా బయటికి పోక్క నీయగూడదు. ఇప్పుడు జరుగవలసిన వల్లా—వివిధమైన అలజడి లేకుండా, ఆయన్ను యేదో విధంగా, ప్రాప్తమవుతుంది నెమ్మదిగా యివరటికి తీసుకువచ్చేయ్యడం. ఇంగ్లీషువాడే, టెల్ సన్ను వ్యాంకుడుడ్యోగిని కావటంచేత వ్యక్తిగతంగా నాకేమీ ప్రమాదం తలస్థించే అవకాశలేకపోయినా, ఈమాట యొక్కజేనా ఎత్తకంటే, నా ఓకమీదికి కూడా వస్తుంది. ఈ వ్యవహారానికి సంబంధించిన ఇంత చిత్తుకాయితం ముక్కు కూడా నేను వెంట తీసుకురావటం లేదు. నా అభిజ్ఞాపత్రాలూ, అధికారపత్రాలూ అన్నీ "పునర్జన్మ" అనే ఒక్కసాంకేతిక

(19-వ పేజీ చూడండి)

అవదమానం

జిస్ రాజేశ్వరిరాణి

దటినుంచీ రామంనాన్న నరసింహానికీ, మూడో ఇంటి ప్రిడర్ కాంతమూర్తికి ఉప్పుకు నిప్పుకు వున్నంత బంధుత్వమే. కాంత బాబు ప్రిడరు. ఇటు నరసింహం మేజిస్ట్రేట్! ఏమాత్రం తీసిపోదు ఎందులో అయినా. ఒకనాడేమో నరసింహం గారి చిన్న కూతురు లలిత జానకితో బడికి వెళ్తున్నానని విడ్డూరండ్లిదాటి ఆ తర్వాత రాననివుకుటం వేసింది జానకికి కోపం వచ్చింది. బడికి లేటయితే డబ్బులు తగుల్తాయ్. లలిత వస్తానని కాసేపు మాఠాంచేసి, కాసేపు అలంకరించుకుని జానకిని నిలెసి కూడావచ్చి తీరా వది అడుగులేనా వెయ్యకుండా 'అమ్మో' అంటూ రాగం తీసేసరికి జానకి వుడికిపోయి "తిరిగిపో ఇంటికి" అని ఒకే దాడు తీసింది. లలిత గట్టిగా ఏడుస్తూ కాంత బాబు వాకిట నిలపడ్డది. అప్పుడే అన్నీ తీర్చుకొని వెలుపలికి వస్తున్న కాంతబాబు ముద్దొచ్చే లలితను అలానే ఎత్తుకొని ఆఫీసు రూంలోకి తెచ్చాడు "ఎవరమ్మా! ఏం కావాలి?" అంటూ.

ఆ ప్రశ్నలు నాన్నరప్ప ఇంట్లో ఎవ్వరూ వేయరు. అందుకని లలిత "విస్కట్" అంది ముద్దుగా విడ్డు, బడి, జానకిని మర్చి పోయి.

కాంతబాబు విస్కట్ ఇచ్చాడు. లలిత అవి అందుకొని లింటం ప్రారంభించింది. "ఎవరమ్మాయిని నువ్వు?" అన్నాడు ప్రిడరు.

"వాన్న గారమ్మాయిని"
"మీన్నా స్నేక్ క్లడ?" అర్థంకాక అడిగాడు కాంతబాబు.

"ఇంట్లో వున్నాను"
"మీది ఏ ఇల్లు?" లలిత మాటలు ప్రిడరుకి కొంచెం కూడా అవగాహన కాలేదు.

"మా ఇల్లే మా ఇల్లు"
"మీ నాన్న పేరేమిటి?" తప్పించుకొని వచ్చిందా బిడ్డ అని సందేహం వచ్చింది ప్రిడరుకి.

"మా అమ్మకు తెలుసు"
"నీకు తెలిదా? అయితే నీ పేరా?" ఆశ్చర్యం సందిగ్ధంలో పడ్డాడు ప్రిడరు. ఎవరమ్మాయి ఈ అందమైన పిల్ల? దారి తప్పి ఏడుస్తూ తన వాకిట నిలపడ్డదా?

"నా పేరు లలిత. ఇంకో విస్కట్ లేదా?"

"వుంది. చాలా వుంది. మీ ఇల్లెక్కడో చూపుతావా? నిన్ను తీసుకెళ్ళి విడిచి వస్తాను."

"పూహ... మా ఇల్లు నాకు తెలుసు... నీకు తెలియదా?"

"పూహ... ఇంద విస్కట్. వద పోదాం."

లలిత బిక్కి మొగం వేసింది "నేను విస్కట్టులు తిన్నది మా అమ్మతో చెబుతావా?"

ప్రిడరుకి నవ్వు వచ్చింది "మీ అమ్మ ఎవరో నాకేం తెలుసు... చెప్పను... పద"

"పూహ... మా అమ్మ కొడుతుంది. అమ్మతో చెప్పనంటే వస్తాను"

"మీ అమ్మ ఎవరో నాకేం తెలుసు?"

"మరి నా నాన్నకు మా అమ్మని తెలుసే?"

ప్రిడరుకి వచ్చి వెలక్కాయ ఇరుక్కొండి గొంతులో... "సరే... పద... చెప్పను"

"చెబుతావు. తర్వాత ఎందుకు తిన్నానని కొడుతుంది"

"చెప్పను లలిత... మీ అమ్మతో నేను మాట్లాడను"

"ఎందుకు మాట్లాడవు! మా అమ్మతో జగడం వేళావా?"

ప్రిడరు తల దిమ్మెక్కింది. ఎవరో అహుయిత్యేపు పిల్ల... ఎవరింటికి అమ్మయ్య?

"మాడు లలిత... మీ వాళ్ళు నిన్ను వెతుక్కుంటూ వుంటారమ్మా. రే... దారిలో నీకు కావలసినన్ని పండ్లు, విస్కట్లు, బొమ్మలు అన్నీ కొని వెళుతామీ అమ్మతో చెప్పను రే... పద... మీ ఇల్లెక్కడో చూపు"

"మరి నాన్నా మా అమ్మతో మాట్లాడం లేదా? అంతా చెప్పేస్తావు... తీసుకోచ్చేది ఏదో అన్నీ తీసుకొనిరా" తిని వెళ్ళిపోతాను"

ప్రిడరుకి ఉత్సాహం పోయి నిరుత్సాహం వచ్చింది. అమాయక పిల్లతో ఏమిటి మాట్లా

ప్రపంచ ప్రఖ్యాత మద్రాసు నశ్యం

★
నాణ్యతయే

దాని ఘనత

★
ఒకసారి కొంటే
తిరిగి వదలిపెట్టరు

నశ్యములలో ఉత్తమమైనది వట్నం నశ్యమే. కాని అత్యుత్తమమైనది, అందరూ కోరునది, కారం, నాణ్యత, సువాసన గలది. అప్పాదురై నశ్యమే.

అ. అప్పాదురై ముదలియార్ & సన్

ఆచారప్పకా వీధి, పోస్టుబాక్సు నెం. 189, మద్రాసు-1.

డడం? ఎన్ని జవాబులు చెపుతుంది. అసలేవరింటి అమ్మాయి? ఏ వూరో?...

“సరే... నేనెళ్ళిపోతా... మా అమ్మతో నువ్వు ఒక వేళ చెప్పి తే... అన్నీ అబద్ధమని చెబుతాను. నీకే చెప్పాలి తనల్నాయి” అంటూ తుట్టుమని పారిపోయింది లలిత. ప్లీజర్ బాబు! ఆ కృత్యమయి వాకిటవరకూ వచ్చాడు. కానీ లలిత అవుపించలేదు. కానీ లలిత మూర్తి, మాటలు ప్లీజర్ గారి హృదయంలో హత్తుకొనిపోయింది. పిల్లలు ఎంత అమాయకులు! ఎంత నిర్మల హృదయులు. భేదం లేకుండా మాట్లాడుతారు.. ఎంత మర్చిపోదామన్నా ఆ విషయాల ప్లీజర్ గారి కండ్లకు దూరం కాలేదు.

2

ఇంటికి రాగానే మొదట కనిపించిన నాన్నగారితో లలిత “నాన్నాయ్! నాదేం తప్పలేదు. అక్కయ్య విడిచి వెళ్ళిపోతే నేనేమిస్తా నిలపడితే... ఆ నూటునాన్న లోపలికి తీసుకెళ్ళి బిస్కట్లు ఇచ్చాడు. ఇల్లు కనుక్కొని అమ్మతో చెబుతాజేమో? నేనేం మొదట అడగలేదు నాన్నా బిస్కట్లు...” అన్నది గబగబ.

చిన్న కూతురి మాటలు మేజిస్ట్రేట్ వారి కేం అర్థమే కాలేదు.

ఎవరూ నూటు నాన్న? ... అమాట తల్చుకొంటే కొద్దిగా కోపం వచ్చింది. ఛీ! ఎవరే నూటునాన్న? అన్నాడు. లలిత అన్నది “బిస్కట్లు ఇచ్చిన నూటు నాన్న...”

“ఛీ... ఎవరే అంటే... మళ్ళీ నూటు నాన్న... ఏ ఇల్లు...”

“నూటునాన్న ఇతే... వాళ్ళిల్లు ఇండాకే... అక్కయ్య... ”

వరసించానీ! నిజంగా ఆత్రం, కోపం ఎక్కువయింది “ఘా... మళ్ళీ జేమాట.. తన్నులుంటింట్లో ఇలా మాట్లాడితే”

లలిత బిక్క మొగం వేసింది. మరెట్లా చెప్పింది? అమ్మకు ముందు నాన్న కోపం వస్తోంది నూటునాన్న దగ్గర బిస్కట్లు తిన్నందుకు.

“అయ్య పేరేమిటి?” కోపంగానే అడిగాడు వరసించాం.

“అమ్మ! తెలుసు”

వరసించాం కోపం మిన్ను ముట్టింది.

“ఎవరు? అమ్మకేం తెలుసు?”

ఇంతలో లిండీ, కూతుళ్ళ సంవాదం వింటూ ఆవిడే ఇవతలపడ్డది.

“ఏమిటే లలితా... అర్థం కాకుండా నాకు తున్నావు?” అని ఆవిడా వురిమింది.

లలితకేం అర్థం కాలేదు “నాన్నారి కేదు అడిగాడు నీకు తెలుసన్నాను”

భార్య భర్తలు

ఒకరిమొహం ఒకరు

మాసుకొన్నారు

సంగతి గ్రాహ్యం

కాక. ఆ పిల్లనాలు

గేళ్ళు నిండీ నిం

డంది. మాటలా జో

రుగా వున్నాయ్!

“నాన్న పేరు

అయితే నాకు తెలు

స్తుంది కానీ... నీకు

బిస్కట్లు ఇచ్చినా

యవ పేరు నాకేలా

తెలుస్తుందే?” అని వాడించింది. అవిడ. మొదటనుంచీ అంతా విండేమా?

“మరి నాన్నారిపేరు నీకు తెలుసుగా... నీతో మాట్లాడటంలే. జగడం వేళావా అమ్మో?”

నూటు నాన్న మంచివాడు! బిస్కట్లు వితాయి, బొమ్మలు అన్నీ తీసిస్తానన్నాడు. దంపతులకు గుండె వేగంగా కొట్టుకొంది. లలిత మాటలు ఒక్కటి అర్థం కాలేదు వరసించాం విసుక్కుని “ఎవరే వాడు నూటునాన్న... నీ తాడు నాన్న... నీ

ఊహలు తెలిసీ తెలియని ఈదులో అమ్మాయి మాటలు ఒక్కొక్కప్పుడు సంసారంలో ప్రమాదకరంగా పరిణమిస్తాయి.

మాటలు నవ్వు... ఏదీనట్లుంది. అన్నట్లు ఎక్కడి కళ్ళింది ఇప్పుడు లలితా? "

అన్నాడు.
"నన్ను పే నాదా వివర మరణం చేసి జానకితో బడికప్పుతానని చెప్పింది. ఏమే లలితా... బడికప్పులేమా? జానకి ఎక్కడ? ఇందాకటినుంచి ఎక్కడున్నావు... సరిగా చెప్పుతావా లేదా? చూడు... చెప్పలు వదులుంది" అని పులిమింది అమ్మ చెయ్యిడిచో రోదంగా.

"నేను బడికిపోలేదు. నూటు నాన్నింటి కళ్ళాను"

నరసింహం నొసలు బాదుకొని తనగదికి చారి తీశాడు. అమ్మ పు నూరుమంది. ఎవరాయన? నూటు నాన్న బడిలో అందరూ ఆడవాళ్ళేగా? జానకితో లలిత అసలు బడి కళ్ళించా లేదా? ... అన్న సంకేతాలతో లలితాపై పుట్టించుకుని కూచుంది.

నరసింహం అల్లహాసం గా వెళ్ళిపోయాడు. తర్వాత లలితని పిలిచింది ఆమె

"ఎవరింటికి వెళ్ళానమ్మా?" అని బుజ్జ గింపుగా అడిగింది.

"నూటు నాన్నింటికి..."

లలిత వెనక చెప్పుమంది. లలితరాగా లాపవడిసింది "ఇంకెప్పుడూ విస్కట్లు తిన్న... ఎప్పుడూ వెళ్ళే నే నూటు నాన్నింటికి..."

ఆమె కోపం ఎక్కువ అయింది. మిగిలి అంటించి "ఆ మాట అనవాకు... నిన్నుండుకాక. జానకి... వాని పని ... నూటు నాన్న పనిచెప్పుతా" అంది.

లలిత ఏడు కొద్ది కొద్దిగా అరిచింది. తల్లికి తం కొట్టేసినంత అవమానంగా వుంది. వంట కూడా ఏమీ తోకలేదు.

చారసింహలేహ్యము

బంగాళ చేర్చబడింది. మేనా ము, నిక్కా, నిన్నుత్త కుక్క వ్యమున పొంది చలమును, కాంది, బిర్యకృద్దిని గిండు కరప్రసాదము—

20 మి. దప్పి దు. 2-4-0 పోస్ట్ 12 అ. పి. సి. పి. డ్రిగ్-పెరి. "అయ్యార్యదనూనం" తెలికేసి-తెల్లూరు వల్లూ.

కుప్తు ★ బొల్లి

వర్తనా మేళానుచ్చలు, పెగ, కబాయి వ్యాధులకు, గ్యాగంటి చికిత్స, క్యాట లాను ఉచితం. జి. సి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిస్టర్) "భాస్కర" గోపాల పురం, తూ. గోదావరి.

కాలు కాలిన పిలిలా ఇల్లంతా తిరిగింది. లలితకి తోవలేదు. ఇంకానేవు వుండి వుంటే బామ్మలు, మితాయి, విస్కట్లు అన్నీ వచ్చేవి. అమ్మ వగ్గరికి పోవడం కూడా భయమేసింది. అలానే నాన్నగారి గదిలో నిద్రపోయింది.

3

"లలితని ఎక్కడ విడిచి వెళ్ళావ్?" జానకిరాగానే అమ్మ పురుముతో అడిగింది. జానకి విక్రమేగం చేసింది. పాడు మతిమరుపు 'హా... హా...' కుమ్ము కొని ముక్కు నలుపుకొంటూ అమ్మకేపు బాలిగా చూచింది.

మళ్ళా "లలిత ఎక్కడి కళ్ళింది." "ఇదిగో వున్నా..." అంటూ వచ్చి నిలుచుంది లలిత.

"మరేమా... మన పక్కల్లు కాక ఆ పక్కంటి వాకిట రావని మరణం చేసిందే" అమ్మకు జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఎవరూ ప్లీడర్ బాబా? అవును. ఆయన కప్పుడూ నూటు విడవకు, అమ్మయ్య. ఆయన కూ చారికి ఏమాత్రం పరిపడదు. పిల్లకు పిలిచి కాకా అని అవమానం చేస్తాడు ను కొన్నాడు. ఆ కొంగ కాసు... నమ్మడి కాయముఖం.

"నూటు నాన్నని చెప్పించాడా.. ఫీ.. వాని బతుక్కి మంగళంపాదా!

"పరవెళ్ళింది" అని పిల్లలకు ఆజ్ఞయిచ్చి ఆమె అక్కడే కూలపడ్డది. జానకి అదే చాలనుకొని పెరటిలోని గంటేసింది. లలిత విస్కట్లు విడచుకు ఆ లోచి పో వాకిట్లో వచ్చి నిలపడ్డది.

లలిత పారిపోయినప్పటినుంచి ప్లీడరుగారి కడ దిగులు, ఎవరూ అమ్మయ్య! ఏ ఇంట్లో కూరింది. ఆ బిధిలో వరి సార్లయ నా కచార చేశాడు. అంతు దొక కేళి. పోలిక ప్లీడర్ కళ్ళి రిపోర్టు ఇవ్వామని ఆఖరిసారి అనుకొని వస్తున్నాడు. కాకిట్లో లలితని చూచి అమితానందపడ్డాడు. భయ పడ్డాడు. అతలాక ఇది నరసింహం ఇల్లు కదూ? సింహం కూతురేమిటి లలిత. ఓ!... కాకిట్లోనే నిలబడి

"లలిత ఇదేనా మీ ఇల్లు" అని అడిగాడు మెల్లగా.

లలితే నవ్వులు చెప్పలేదు.

"మీ నాన్న గాడు లోవల వున్నారా?" మరలా అడిగాడు ప్లీడరు.

"నా అమ్మ వుంది"

ప్లీడర్ పురికికడదాడు. లలిత తో పావానం నుంచి కిరాదని మనసు రలు: నానే అక్కడినుంచి ఇంటికి తిరిగాడు వెలువల లలిత పున్నది చూచి అను

వచ్చింది. ఈ మాటలు వింది. ప్లీడర్ తిరిగి పోవడం చూచి కోపం ఓర్పు కో లేక "ఏమండోయ్!" అన్నది గట్టిగా.

ప్లీడర్ బాబు అదిరిపడి సమీపించుకొని తిరిగి చూచాడు.

"అసలు మీకు పిల్లలతో మాట్లాడమన్నా తెలుసా? అలాంటివ్వకు పూరుకోవాలి.

మీరు ఎంత అవమానం చేయ చూచినా... నివ్వకు చెదలుపట్టదు."

ప్లీడర్ కు లలిత మాటలు ఎంతవరకు అర్థమైందో అంతే అర్థమైంది లలిత అమ్మ మాటలు. అక్కడ నిలిస్తే పరుపు దక్కదు. అమాయక లలిత ఏం చెప్పిందో?

"విస్కట్లు ఊటి పిల్లలకు చూటలు నేర్పించి పంపినంత మాత్రాన ఇక్కడ ఎవరూ చెడిపోదురేండి. కావే లలితా లోపలికి" అమ్మ పులిమింది పురుముకుమరే. ప్లీడర్ అవమానం మింగుకొంటూనే నడిచాడు. లలిత ఎంత చని చేసింది. నయం.. పన్నెండు గంటలు... లేదా జనం ప్రోగయి ఎంత అవమానం... తనసలు లలితతో అలా మాట్లాడింది తప్పు. అదా నాలుగేళ్ళది.. అందర్నీ ఒకరిగా అనుకోనే అమాయక...

ఇంటికిరాగానే భార్య రత్నాన్ని పిలిచి అంతా చెప్పాడు. అవిడ ఆర్పాటం లేకుండానే అన్నది "నాకప్పుడే తెలుసు. మరి అంత చిన్న పిల్లతోనా మీ ప్లీడర్ ప్రశ్నలు..." ప్లీడర్ భార్య వేపు పులిమి చూశాడు. అవిడ చరించలేదు. పెనెమ్మ వప్పుతూ "మీ వగ్గర ఏం జరుగు అ చెప్పిందో... అలాగే ఇంట్లో వాస్తూ అడిగి వుంటే చెప్పి వుంటుంది. అందులో అమ్మయ్య తప్పుమంది?" అన్నది ఖంగన. "ఆ అమ్మయ్యని లోనికే తెచ్చింది కాకప్పే" ఒప్పుకొన్నాడు ప్లీడరు.

నరసింహం కాగానే జరిగినంతా చెప్పింది భర్తపత్ని. ప్లీడర్ బాబుకావాలే అంత చేశాడని... ఆ ఇల్లు వాకిలే పి కళ్ళిపోయాడు నాలుగు నోబలకంత... జరిగిన అవమానం తమకో... ప్లీడర్ బాబుకో ఆ విషయం తెల్పుకోకుండా. ★

గనోక్స్

అన్ని సెగలకు గంటలలో గుణము

ఈశ్వర ఫార్మసీ, రెజిస్టర్డ్

రెండు మహానగరాలు

(15-వ పేజీ తరువాయి)

పదంలో ఇది తిన్నయే కాని అర్థం ఏదైనా కావచ్చు—
అమ్మయ్య!

అతను చెప్పినమాటల్లో ఏ వొక్కటి ఆవిడ చెప్పలబట్టేదు.
కుర్చీలో కూర్చున్నది కుర్చీలోనే స్థానపులా గడ్డ కట్టుకు
పోయింది మన స్వహలో లేదు తెలివినకళ్లు తెరిచినట్లుగానే
తున్నయ్య; మామన్న మామలు, మామన్నట్లుగా అలానే నిలబడి
పోయి—చిత్రపటంలోని శిఖలు మాదిరిగా అతని మనికట్టును
పట్టుకునివున్న జేబు అలానే విరచిగనుకుపోవటంచేత, విడి
రించుకోవటానికి ప్రయత్నించితే విరిగిపోతాయేమోనని భయం
వేసి, అలాగే నిల్చుని కంగారుగా అరిచేశాడు.

■ శకల విని, ఒక స్త్రీ లోపలికి పరుగుత్తుకొచ్చి లారీవంక
తిశనేట్టు ఉరిమిచూచింది ఎర్రటి ఉక్కు దేహం, రాగిజాట్లు,
తొడుక్కున్న దుస్తులు శరీరంచుట్టూ రబ్బరుతోడుగులా కద
కొక్కుకునుంది. లోపలికి వచ్చి రావటమే లారీ ఛాతీమీద
చెయ్యివేసి ఒక తోపుతోసింది ఆ చెబ్బతో గాలిలోకి యిగిరి
వెనకనున్న గోడకుపోయి కొట్టుకున్నాడు 'అయ్యో బాబోయ్!
యిది ఆదిది కాదల్లేవుంది' అనుకున్నాడు లారీ, గోడపక్కని
కుడబడి నడుం పదిరించుకుంటూ

అ స్త్రీ, చుట్టూ చూసిన నాకర్లవంక చూసి ఆరుస్తోంది:

'ఏమిటా వెధవల్లా! అట్లా రైల్వేమొహాలు వేసి నావంక
మాస్తున్నారే? నా మొహం నేనన్నా పక్షుల మొలిచినయ్యా?

ముందు పరుగుత్తలే? స్కెల్లింగ్ సార్ తీసుకురండి—ఒకేయే
మందు చన్నీళ్లు తే—సారాసీసా ఎక్కడరా?'

అ స్త్రీ స్వహాతపిపున్న ఆ యువతిని తీసుకుపోయి పోఫా
మీద పడుకోబెట్టి—'నా కనకమే! నా కాసులే! అంటూ లాలించు
తోంది.

'ఇదిగో! ఇటు చూడు!'— లారీవంక చూసి గర్జించింది.
'నీకు మకుండా లేదా! ■ చెప్పే చేవిటో కాంతంగా చెప్పు
గూడమా—పిల్లని చూడలగొట్టి ప్రాణాలమీదికి తేకపోతే!—
ఇదేనా నీ బ్యాంక్ తెలివి?'

ఆ ప్రశ్నకి లారీ యేవి: సమాధానం చెబుతాడు? నోరు
మూసుకు నిల్చున్నాడు తన అవివేకానికి తనే లోలోపల
ఎంతో బాధపడుతున్నాడు. ఇంతలోనే ఆ స్త్రీ, యూలిగిల బడి
పోయిన ఆ యువతికిరమ్మును ఆప్యాయంగా భుజంమీదికి తీసు
కుని లాలించుతూ క్రమక్రమంగా స్వహలోకి తీసుకువస్తోంది.

'ఇక ఫరవాలేదనుకుంటాను' అన్నాడు, లారీ, గజగజ
లాడుతూనే

'చాల్లే నిరవాకం—బలేవాడివి—'

'మీరు మాదా యాదిదతో ప్రాన్సుకు వస్తే బానంటుంది'

'ఎట్లాగూ వస్తాను ఒకరు చెప్పే చేవిటి—ఏవిటి నీ ఆలో
చన—ఎక్కడికి కదలకుండా ఈ లంకలోనే వడుండాల్ని జేవుడు
నా నొసట ప్రాణాదంటావా యేవిటి?'

మరో గడ్డుప్రశ్న—'వాళాకో లేజో' ■ విషయం లారీ!
మాత్రం ఏవి: తెలుసుకో నోరు నొక్కుకుని మారంగా పోయి
నిల్చున్నాడు.

భారత రిపబ్లిక్ అధ్యక్షుని బహుమానము లందుకొన్న కలుగురు ముద్రసిద్ధ సంగీత విద్వాంసులు: ఉస్తాద్ మస్తాఫ్ హుస్సేన్,
అరెకుడి రామానుజ అయ్యంగారు, ఉస్తాద్ అల్లా ఉద్దీక్ ఖాన్, కరెకుడి సాంబశివయ్యర్.

పెద్ద చుట్టరికం

(రంగంమీద నారాయణరావు)

నారా: వదినా! వదినా! కరుంఠ అ వదినా! (లోపల్నుంచి)

కరు: ఎవరు వారు? వస్తున్నా! (కరుంఠల ఈవరికొచ్చి నారాయణరావుని ఎగాదిగా చూస్తోంది.)

నారా: నేనూ, నారాయణరావుని వదినా! నన్నప్పడే మర్రిపోయావా? మిరిక్కుడుంటున్నారని...

కరు: ఎవరూ? నారాయణరావు!... ఇమిటిలా వచ్చేవు? మా పూరు. ఆశ్చర్యంగావుండె! దారితప్పి రాలేదు గదా!-రా! లోపలికిరా! మీ అన్నయ్య ఇప్పుడే అవతలి కళ్యాణం.

నారా: రావడానిక్కొరణం వుంది. లక్ష్మీ నారాయణ జమిందారుగారు లేరు? ఆయన వ్యవహారం మీద వచ్చాను.

క: ఎలాగే నా మీరూ, మీరూ జమిందార్లు! ఇదిగో! ఇలా చూశావా? నా బోడి మేడ అన్నదమ్ములంతా వంపకాలు తెగ తెంపులు చేసుకోగా-ఇదిగో మాకొచ్చిన వాటా-ఈ గడ్డి-వంటిల్లా-ఇంతేనయ్యా.

నారా: మీ ఆయనేం చేస్తున్నాడు?

కరు: ఆయన కేం లోకజ్ఞానం లేదురా బామా! వట్టి అమాయక పుట్టక. నువ్వరగని విషయం గనకనా? ఇదిగో హోటలు పెట్టారుగా-నా చేతి గాజాలు లోలాకులుతో ఎత్తుకుపోయింది. ఇప్పుడు తిని కూర్చోడం క్రిందనే వుంది మా వ్యవహారం! ఆయనకి ఇంటి గొడవేంపట్టదు. కౌలు గారిన వీరిలా నిరుసుకుంటారు తొలు తొరుంతా-అస గూడదు గాని-ఆయనంత అప్రయోజకుడు లేడంటే నమ్మ-ఈ గుల్లో ఎల్లా ఘడ్డానో గాని-కాస్తంత నైవేద్యం కూడా పెట్టే పూజారి కొడంటే నమ్మ.

నారా: ఆయి పోయింది వాని కేం చేస్తారే! నీ పెళ్లి కొచ్చినప్పుడే అనుకున్నా.

క: చూశావా మరి! వంటో సుఖం కూడా లేదు.

నారా: నీకు పిల్లలేరా?

కరు: అంత అదృష్టం కూడానా?

నారా: ఆ ఎవరూ పుట్టలేదు? పెళ్లియి పడేళ్లియినా. ఇక నే పెళ్లిస్తా వదినా! అక్కడ జమిందారుగారు నా

కోసం చూస్తుంటారు.

కరు: మరి పోయిందే విటి ఇప్పుడొచ్చావో లేదో అప్పుడే పెళ్లిపోతా నంటున్నావు. ఈ పెళ్లికొడే వుండాలి రేపు (పొద్దుటే వదులుతు గాని...కాఫీ తెప్పించనా?)

నారా: ఆయితే మీ కాస్తేం లేదన్న మాట.

కరు: ఆస్తేమంది? అస్సలూ అవపిండిని మీ అన్నయ్యకు నేనాస్తే-నాకు మీ అన్నయ్యేస్తే...

"రమణశ్రీ"

(రామలక్ష్మమ్మ వస్తుంది)

రామ: ఎవరే? ఈ అబ్బాయి?

కరు: ఏమి త్రయ్యో! ఇతను మా నాన్న చెల్లెలు కొడుకు ఎవ్వడో చిన్న ప్లడు పెళ్లి కొచ్చాడు-ఇదే రావడం మళ్ళీ... మిన్న పెళ్లి కల్గినప్పుడు వీలింటికీ బళ్ళాం కంచుకోటలాంటి ఇల్లు. ఎంత ఆస్తను కున్నాడు. అత్రయ్యో వీళ్ళ ఆస్తిలో మన ఆస్తి లతో వంతెనుకోండి!

రామ: అలాగే! ఆయితే నీ చెల్లెలు సుఖపడుతుందన్న మాటే! ఏవయ్యో! మేనరికం చేసుకోవూ?

కరు: మన సంబంధాలు పనికొస్తాయా? వాళ్ళంతా, మన అంతా...అక్కానికీ పోతాకానికీ ముడిపెట్టడం కాదంటే... ఏం నారాయణరావో! మా చెల్లెల్ని చేసుకుంటావా? నాకంటే చాలా బాగుంటుంది ఎర్రగా...

నారా: అవన్నీ ఇప్పుడెందుకు లే! నాకు మానాళ్ళప్పుడే పెళ్లి తలపెట్టారు...

(సుబ్బారావు వచ్చాడు.)

సుబ్బారావు: ఎవరవరూ? పెళ్లి పెళ్లింటున్నారా?

కరు: అప్పుడే మర్రి పోయారంటే! అమలాపురం పెళ్లి కల్గినపుడే వీలింటికీ కదండి మనం వెడత-అయ్యోమంద మరుపా-

సుబ్బా: కాఫీ అన్నా త్రాగారా? వీవే ఏవన్నా టిఫిన్ న్నా తెప్పించావా? అన్నట్లు ఇలా ఎక్కణ్ణుంచి వస్తున్నారా? మంచం అలా వాల్చునే కూర్చుంటారు? ముక్కరిపీటమీద కూర్చో పెట్టావేం?

కుర్చీ అన్నా లేదండి మాయింట్ ఇదీ... మా వీడ సంసారం...

కరు: జమిందారుగారి దగ్గరికివచ్చాట్ట. ఓమలులు ఈ వీడ వదినని కూడా చూసి పోదావని...

నారా: ఎవరికి వాళ్లు వీడవాళ్ళప్పుడూ కారులే వదినా!

సుబ్బా: స్నానం చేస్తారా?

నారా: నుయ్యెక్కడుంది... వంటో కాస్త బద్దికంగా వుంది...

కరు: ఆ అబ్బాయి ని వ్యాకుంఠ కున్నాం. బియ్యం లేవు.

సుబ్బా: నిన్నే గాడే బియ్యం తెస్తా.

కరు: సడిపోయింది. గుడ్డు పెట్టినట్లే! ఆ ఎర్రకోటా కొడా మడి బియ్యం అతనేం తినగలడండీ? నూనె... సెనగపిండి... వంచ చార... సగుబియ్యం తీసుకురండి...

సుబ్బా: చంపావురా. దేవుడా! ఇంట్లో దమ్మిడీ కూడా లేదు... అప్పిచ్చే దాత కూడా లేడు మనకి...

కరు: ఇదిగో ముక్కుపుడక తీసుకోలి తీసుకురండి... సాపుకారు దగ్గర పెట్టుకు రండి... ఆకులు కూడా లేవు... వెళ్లిరండి.. సిగరెట్లు అలవాటుకొవును. అవి కూడా... కదలండి కదలరేం.

(లోపల్నుంచి "సబ్బుబిల్లి చ్చావుటే!")

కరు: అన్నట్లు నా మతి మండి పోను. సబ్బుబిల్లి తెచ్చి పెట్టండి...

సుబ్బా: అందరికీ నా మీద పగేరా దేవుడా... నీడెందు కొచ్చాడురా ముష్టల్ని తోసుదానికి.

కరు: ఇవ్వాలిక్కొక్కోడే... లేకపోతే గౌరవం నిలబడదు... పరువు నిలపండి.

(వసంతోంద)

సుబ్బా: వీళ్ళని గౌరవించకపోతే మాకు గౌరవం దక్కదు. మంచి క్రిరంగనీలే!

(వసంతున్నాడు)

2

(తెర వెనక)

కరు: వీళ్ళు తోమ మంటావా? నారాయణ రావు.

నారా: అక్కలేదులే!

కరు: రేపు పెళ్లియ్యనా ఇంతేనా? సిగ్గు వడకు.

(తెరముందు)

సుబ్బా: అకస్మాత్తుగా ఈ నారాయణరా

వచ్చి నా పేరు పోతున్నాడు. ఆ జమిందార్రింటికి పోతున్నా వాణ్ణి ఇదెందుకు వద్దనాలి. దీనిదో పెద్దరికం వెలగ లేకుతోంది. ఇంతటితో సరిపోయింది.

(రామలక్ష్మమ్మ వస్తూ)

ఏవిట్రా ఎవడో వస్తే వాడితో దీనికే ఏవిట్రా సరసాలు. ఆ అబ్బాయి నెమ్మదైన వాడు గనక సరిపోయింది. లేకపోతే

సుబ్బా : లేకపోతే లేవును పోతాడా? పొమ్మను శేనే వొదులుతుంది.

రామ : ఏవిట్రా మాటలు. నాకెందుకులే మధ్య... రేపెళ్ళొచ్చినా అంతే నా? నుంచి మర్యాద లేకందా...

(లోపల్నుంచి శకుంతల)

ఏవండోయ్! క్రొత్తు దువ్వెనేది? ఉంది లెండి... నువ్వు దువ్వకుంటావా? నేను దువ్వనా నారాయణరావ్.

సుబ్బా : అంత చదువుగా వుండే!

రామ : చిన్ని పిల్లాడేకదరా, ఘరవా లేదులే

(అవతలింటి నుంచి సుగుణావతి వస్తూ)

ఏవండోయ్! రామలక్ష్మమ్మగారూ? మీ యింటికి చుట్టా లొచ్చారట — చూడొచ్చా?

రామ : చూడనికేం ఏమగొచ్చా ఉనుకున్నావా? ఊరెగుతో వచ్చేడనుకున్నావా పిచ్చిపిల్లా...

సుగు : మా చిన్న చెల్లి ఇందాకట్టుంచి ఒకటే గొడవ... బూటబ్బా యుచ్చాడో వాల్లింటికి... నల్లని కోటదీ తొడుక్కున్నాడే... కళ్ళోడదీనీ.. అని ఒకటేసాడ.. ఏవూరేవిటండీ?

రామ : ఏదో వూరట.

(శకుంతల లోపల్నుంచి వస్తూ)

నువ్వు సుగుణా? మా మరీ దొచ్చాడు.

(నారాయణరావు ఈ మాటలు వింటూ ఇవతలి కొచ్చాడు)

(నిశ్చలం)

శకు : పిళ్ళెయ్యారూ కాకినాడే పండు గలుకదూ పుట్టింటి కొచ్చింది.

నారా : అలాగా?

సుబ్బా : కూర్చోండి.

(నారాయణరావు కుక్కినలక మంచం మీద కూర్చోడానికి సందేహిస్తున్నాడు)

శకు : ఇదే మా బతుక్కి చాంసతూరికా తల్లం నారాయణరావు! కూర్చోవారి తప్పదు... ఓ మాట కుర్చీ తెచ్చి పెడతావా సుగుణా మీ యింటోడి.

సుగు : అది మాత్రం వుండొద్దక్కా. (తెస్తానని వెతుతోంది)

రామ : మా వా డేఉద్యోగం చెయ్యి లేదు నాయనా. ఆఖరికి ఉప్పు చింత పండు అమ్మకొనే కోమటి కొట్టుమీద

పద్దులు కూడా రాయలేక పోతున్నాడు. చిన్నప్పట్నుంచి గారాబం బాబూ గారాబం. ఆయనన్న వాల్లూ ఈ చిన్న కొడుకక్కడ కాలుతీసికొలేస్తే జరిపోతాడో అని కంటికి రెప్పలాగ పెంచుకొచ్చారు. ఇప్పటికి నేను కొట్టు చాచుక్కున్నా.

శకు : అవన్నీ ఆ అబ్బాయి దగ్గరెందుకు లెండ తయ్యా?

(సుగుణ కుర్చీ తెచ్చి వెళ్లింది)

శకు : భోజనానికి లేవవయ్యా వైమవుతోంది.

నారా : వద్దులే వదినా! ఈ పాటికి కారదీకచ్చే వుంటుంది. జమిందారుగారు నాకోసం చూస్తుంటారు

(ఏదో కలం తీసి రాస్తుంటాడు.)

శకు : (దూరంగా) ఏవిటది రాస్తున్నావు.

నారా : (కలం జోబిలో పెడుతూ) ఏం లేదు.

(సుబ్బారావు వస్తూ)

ఏవండోయ్! మీ కోసం జమిందారు గారు కారు పంపారు. మీ కోసం కారు.

నారా : చూశావా? వదినా కారు గూడా వచ్చేసింది వెళ్ళొస్తామరి.

శకు : అయ్యో! నా నిర్భాగ్యం కాస్త ఫలహారం చేశి వెళ్ళి. నా మాట విను... వెళ్ళకు... (చెయ్యి పట్టుకుని లోపలికి లొక్కడుతోంది)

(లోపల్నుంచి)

శకు : కాస్త పరవాన్నం తిను. మీ వదినే చేతి వంటెలా వుంటుందో కాస్త రుచి చూడు... మేం మీకు లాగ వండ గలమామరి... ఎలావుంది? కాస్త వేళేదా? మీ ఆవిడొస్తే ఇంకా బాగా వండుతుందిలే... అన్నట్టు మీకు వంటవాళ్ళున్నారుగా.

నారా : బాగుంది వదినా? వంటవాళ్ళంటే మాత్రం ఇంత పరిశుభ్రంగా వుంటుందా వదినా... అదికాదు గాని ఈ పూటుండి పొయ్యేవాడికి ఎందుకంత కాంగమా చేశా? అన్నయ్యని చాలా కష్టపెట్టావ్... అదేం వదినా నీ మొహం బోసిగా వుండే...

శకు : (నవ్వుతూ) ముక్కు పుడక నీరు దిగితే ఇప్పుడే కంసారి దగ్గరికి పంపించాను. కాస్త పొగోడిలు చెయ్యనా.

నారా : వద్దు.

శకు : అయ్యో! ఇదేం లిండిరా బాబు. ఒక్కటన్నా ముట్టుకోలేదూ... నీలియ్యిగో... టవలచ్చేదా?

నారా : వస్తా వదినా. మీ అందర్నీ శ్రమ పెట్టాను.

శకు : అందర్నీ అడిగానని చెప్ప. మీ

అమ్మనీ అందర్నీ.. అప్పుడప్పుడోస్తే మాయంటికి రావాలి సుమా!

(అందరితో 'వెళ్ళొస్తా' అంటూ వెళ్ళి పోతున్నాడు)

(శకుంతల లోపలికెళ్ళి మాసి) అయ్యో! నారాయణరావ్! పర్మ మర్పిపోయావ్. అయ్యో... త్వరగా వెళ్ళండి.. ఇచ్చేకిరండి కదలరే?... పర్మ...

సుబ్బా : ఇంకొక్కడ అప్పుడే వెళ్ళి పోయాడు.

(శకుంతల పర్మ విప్పి చూస్తూ) పాతిక రూపాయలండి. ఏదో కాగితం వుండే! (పైకి చదువుతూ) 'వదినా! ఇది నీకు నేనిచ్చే బహుమానం!'

సుబ్బా : మొత్తానికి దిట్టమైనవాడే! అడబ్బిలాయయ్య.

శకు : వెళ్ళిచ్చేయండి నాకక్కర లేదు. నన్ను ప్రేరిదాని కింద కట్టే...

సుబ్బా : ఆ వదినగారని అంత మోహపడి ఇస్తే వద్దంటావేమే?

శకు : మీకు తెలిదండి రేపైనా మని యార్దరు చేశేయవలసిందే. మనమలా తీసుకోరాదండీ.

సుబ్బా : అబ్బ! ఇక్కడన్నంతసేపే ఈ మాటలన్నీ పోపం! ఏ చిరన్నా రానీ ఈ మాటలన్నీ ఎక్కడుంటాయో చూస్తాగా.

(శకుంతల నవ్వుతుంది)

(రామలక్ష్మమ్మ వస్తూ) నా కేవన్నా వాటా వుందా? లేదే?

శకు : ఎవ్వరికో లేదు. మా నారాయణ రావు నాకొచ్చాడు. (తెర) ●

సంపాదకముల అనుభవముగల
రెడ్డి అండ్ కో., వారి
(రిజిస్టర్డ్)
కుటుంబ, బాల్లి, సుఖ రోగోద
చికిత్సలకు నేడే సంప్రదించండి.
నకలుమందులు చూసి మోస పోకుదు
అన్నిభాషలలో కేట్రగు ఉచితము.
హెచ్.ఎస్. **రెడ్డి అండ్ కో.,**
గోపాలపురం.
(మార్కెట్ వారి)
బ్రాంఛలు - నెల్లూరు, బేజవాడ, రాజమండ్రి
సికింద్రాబాద్, చిశామపట్నం, బరహంపురం
మొదలగు పట్టణములలో.

ఆకాశానికేనిచ్చెన

ఇదిగోనండీ కాంతమ్మ గారూ! ఏమండీ! అని పిల్చింది కాంతమ్మ. తన యింటి ఆవరణలో నిల్చుని. 'వస్తున్నావండీ' అని ఎదురంటిలో నుంచి కాంతమ్మ బయటికి వచ్చి 'ఎందుకూ' అని అడిగింది. 'ఇలా ఒకసారి వస్తూ' అన్నది కాంతమ్మగారు ఏకో ఘనకారం వున్నట్లు. సరేనని కాంతమ్మ, కాంతమ్మ గారి యింటిలోకి వచ్చింది 'ఎందుకండీ' అంటూ.

'ఆ ఏమీ లేదమ్మా. నిన్న మావారు మీరను కొనుక్కొన్నారు. కావుననే మా అడుగుదామని...' అంటూ తన చేతిలోని కొత్తచీరను కాంతమ్మ చేతిలో పెట్టింది. కాంతమ్మ ఆ చీరను అట్టే అందుకుని పరిక్షించి పొగింది. గళ్ళచీర. చక్కని జీ

అంచు కూర్చున్నాక మిలమిలా మెరిసి పోతూ కాంతమ్మని ఎంతో ఆకర్షించింది. 'ఎలా ఉందండీ!' 'చాలా బావుందండీ. ఎంత! అని అడిగింది కాంతమ్మ చాలా ముచ్చట పడుతూ. 'ఆ ఎంతండీ. వలభయమయిదు' కాంతమ్మ పులుక్కుపడి కాంతమ్మగారి ముఖంవయపు తేరి మాడసాగింది. అంతకు ముందు గ్రహించలేదుగాని యిప్పుడు డర్శనమయింది అసలు సంగతి. తనను అవమానించటానికే వని వేళాపించి ఆచీర చూపించింది. తమకు అంత డబ్బు పెట్టి చీర కొనే లావానవేదు. ఆ విషయం కాంతమ్మగా

|| తెలుసు. అందుచేతనే అంత దర్పంగా పలికింది వలభయమయిదు అని 'మీరేం కొంటారమ్మా అంత డబ్బు పెట్టి. అవి మాటాంటి వాళ్ళకే చెల్లాలయి' అనే అర్థం

గోచరించింది. 'సరేనండీ. వస్తున్నాను.' అని మాత్రం చెప్పి యింటికి వచ్చేసింది కాంతమ్మ. తప్పక తనను అవమానించటానికే అలా చేసే వుంటుంది. లేకపోలే ఆమె తన యింటికి వచ్చి చూపించకూడదా? తనను పలిచి గొప్పలు చెప్పకొవటం ఎందుకు? కాంతమ్మ వ్రాపించింది శేవలం అబద్ధం కాదు. కాంతమ్మగారు నిజంగా కొంచెం గర్వంగల మనిషి. డబ్బున్నట్టే. ఆ విషయం తెలిసి దురాపాయలు పెట్టి అయినా కొంటుంది చీర. కాని కాంతమ్మ ఎలా కొనుక్కోగలదు? ఆకో మా గోవిందరావు యింటికి వచ్చేటప్పటికి కాంతమ్మ చిన్న పోయి కూర్చుంది. 'ఏం? అలాగున్నావ్' అని అడిగాడతను. కాంతమ్మ జవాబివ్వలేదు. గోవిందరావు వున్నారని మంటూ హులబడి 'చెప్ప కాంతా! అన్నాడు కాంతమ్మ అసలు సంగతి చెప్పేసింది. గోవిందరావు చూట్టాడతే పోయాడు. వలభయమయిదు దురాపాయలంటే తనకో ఘనం. అంత డబ్బు పెట్టి చీర కొనిలేవాటా! 'ఏమంటారు?' 'ఏమంటారు? 'అది కాదుకాంతా! అంత డబ్బు పెట్టి మనం ఎలా కొనుక్కోగలం. వాళ్ళకేం? వాళ్ళు ఎవ్వరైనా కొనుక్కుంటారు? మనం వారితో పంకాలు పెట్టుకుంటే ఎలా చెప్ప? అది వచ్చివెప్ప వాచాడు. కాంతమ్మ ముఖం మురుకిం చూచు పోయింది. తన ఎటువంటి సమాధానం అయితే వ్రాపించుకుంటా అటువంటి సమాధానమే వచ్చింది అయితే భర్త స్వభావం తెలుసుకున్న దవటంచేత కొంచెం నవ్వింది. ముందా బ్రతిమిడటానికే నిశ్చయించుకున్నది. 'ఏమండీ తేరా?'

గోవిందరావుకు కొంచెం కొపం వచ్చింది ఏమిటి మంకుపట్టు? తమ సంగతి కాంతకు తెలిసే అలా అంటుంటే తనంకా ఏమనాలి? 'అది కాదండీ! ఒక్క మాటంటూను.

మెరిల్

చాలామంచి
డ్రైబ్యాటరీ రేడియో.

బుష్

బ్రిటన్ బెస్టుకరెంటు &
డ్రైబ్యాటరీ రేడియో.

డి స్టో బ్యా అర్స్!

నారాయణ్ రేడియో స్టోర్సు

(వ కాకం కోడ్డు, గ కర్నూలు కేట, తెలంగాణ 2)

ఎవరెడి బ్యాటరీలు నమ్మకమైనవి ఎల్లప్పుడూను దొరకును.

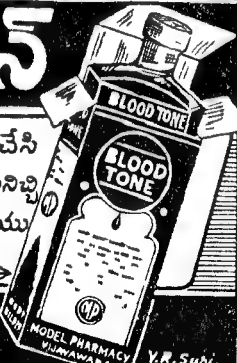

బ్లడ్ టోన్

రక్తమును శుద్ధిచేసి
నరములకు బలమునిచ్చి
ఆరోగ్యమును వృద్ధి చేయు
టానిక్

మోడల్ ఫార్మసీ

నిజాయవాడ

మీరు నాకు చీరకొనిపెట్టి ఎన్నాళ్ళయిందంటారు?

అతను పూహించు కుంటున్నాడు నిజమే. రెండేళ్ళవచ్చు.

‘ఇన్నాళ్ళనుంచీ మిమ్మల్ని అడగలేదు. ఇదొక్కటే నేకోలేది. ఏమంటే కాంతమ్మ ఎంనో జాలిగా అడుగుతూంది.

గోవిందరావు మెత్తబడ సాగాడు, ‘అది

మరో స్త్రీకి అనూయ కలగటం సహజం. కాంతమ్మకూడ స్త్రీయే. మంచి చీరలు కట్టుకోవాలని, చక్కగా ఆలంకరించుకోవాలని ఆమెకూ కోరికలుంటాయి. అటువంటప్పుడు ఆమె కోరిక నెరవేర్చకుండా ఉండటం తప్పనుకున్నాడు గోవిందరావు. ‘సరే. నీయిష్టం’

కాంతమ్మ ఎగిరి గంతేసింది. తన భర్త

సంతోషం అతనిలో లేదు. అయినా తన కోసం నవ్వు తెచ్చుకుంటూ ‘ఏం? బావుందా?’ అని అడిగాడు.

కాంతమ్మకు భర్తను చూస్తే జాలి వేసింది. తన ఆనవసంగ అతనికి బాధ గించానేమో అనుకున్నది.

‘ఏమంటే అలా వున్నాను?’

‘ఏం! ఎలా వున్నాను’

క్రి కొమ్మూరి వేణుగోపాలరావు

కాదు కాంతా! వాళ్ళు న్యాయ పాఠశాల మనం వుద్యాగులం. వారితో ఎలా సరితూగ గలం చెప్పు’ అన్నాడు.

‘నిజమే. కానీ అడక్కడక్క అడిగాను. కాంతమ్మగారు అంతలా చీరను చూపిస్తుంటే మచ్చిలేసిందండీ’

కాంతమ్మ మాటలకు అతని హృదయం పూర్తిగా కరిగిపోయింది. నిజంగా పాపం ఆమె చాల కాలంనుంచీ ఎటువంటి కోరికా కోరలేదు తోటి స్త్రీ ఆలంకరణ చూస్తే

యంత సులభంగా అంగీకరిస్తాడనుకోలేదు. సలభమైతేయదు రూపాయిల చీర తన జీవితంలో ఎప్పుడూ ధరించలేదు. ఆ చీరతో తనవుంటే ఎంత అందంగా వుంటుందో పూహించుకో సాగింది.

భోజనం చేసి తర్వాత గోవిందరావు పెట్టెలో డబ్బు లెక్కచూశాడు. సలభమై ఎనిమిది రూపాయలున్నాయి, తన ఆరు నెలలనుంచీ కూడబెట్టిన సొమ్ము. తన చాలా సార్లు యిలా కూడబెట్టటం ఏదో కారణం చేత ఖర్చయి పోతుండటం జరుగు తూంది.

‘కాంతా! పోనీ యీ డబ్బుపెట్టి రెండు చీరలు కొన్నక్కోకుదూ’ అన్నాడు అంత డబ్బుపెట్టి ఒకచీర కొనటానికి ప్రాణంబెత్తుక.

కాంతమ్మకు యీమాట పూర్తిగా నచ్చ లేదు. ఆమె వీనులో యింకా కాంతమ్మ గారి మాటలు ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. తన అటువంటి చీర కొనుక్కుని ఆవిడకు చూపిస్తే కాని తన ఆశోకం చల్లారదు.

‘నా కటువంటి చీర కావాలండీ’ అన్నది. గోవిందరావు నిట్టూర్చి సరే అన్నాడు. అతను చెల్లెడవద్ద కాంతమ్మ, కాంతమ్మగారి చీర ఎటువంటిదో అన్న వివరాలు చెప్పింది. గోవిందరావు వెళ్ళిపోయాడు.

కాంతమ్మకు భర్తమాడ చాలా ప్రేమ వుట్టుకు వచ్చింది. అతనిలో యంత మంచి తనం వాగుని వున్నదని కలలోకూడా అనుకోలేదు. తన మొదట అతన్ని చీర విషయం కోరినప్పుడు ఆశోకం అడిగింది. అయినా అతి విచిత్రంగా తన కోరిక నెరవేరింది.

మరో అరగంట గడిచేటప్పటికి గోవిందరావు చేతిలోని పొట్లంతో యింటికి వచ్చాడు. కాంతమ్మ గుంతున అడిగి వున్నది విప్పింది. చీర నిగనిగలాడు తూంది. అచ్చం. అదే చీర, సంతోషంగా భర్త ముఖంలోకి చూసింది. తనలో వున్న

కాంతమ్మ ఏమీ మాట్లాడలేక పోయింది అంత డబ్బుపెట్టి చీరకొంటే తనక్కడా బాధగానే వుండి యిప్పుడు. అయినా తన (46-వ పేజీ చూడండి)

సైకిల్స్ కొనండి

కొత్త సైకిల్ ను బోడు కలతకు వాయిదాల పద్ధతి మీద కొనండి. కలికొత్త సదుపాయం. 1952 ఏప్రిల్ 30

లోగా మీ ఆర్డరు యిచ్చి ఈ అపూర్వావకాశమును వినియోగించుకొనండి సైకిల్స్ ఈ గుడి తగ్గింపు అవకాశమును పోగొట్టుకోనవచ్చు. మొదట 25% చెల్లించి మిగతా సొమ్ము అయిదు నెలసరి వాయిదాలలో చెల్లించవలెను.

హింద్ సైకిల్ ...రు.	155/-
ఇంగ్లీష్ ..రు.	185/-
ఫీల్డ్స్ ..రు.	205/-
హెర్క్యులేస్ ..రు.	245/-
వి. ఎస్. పి. ..రు.	255/-
రాబీ ..రు.	285/-

మీకు కావసిన సైకిలుకు నెంబోతో ఆర్డరివ్వండి. మీ పూర్తి అగ్రెమెంట్, డగ్గరి రైల్వే స్టేషన్ వ్రాయండి. కొత్త డెకలన్ స్ట్రీట్ బ్యూటల్తో కొత్త నలుగులు గ్యారంటీ యవ్వ బడినవి షరతుల ప్రకారం కేగంగా డెలివరీ ఇవ్వబడుతుంది. రైల్వే రేషీములు పంపబడుతున్నవి.

MIDLAND TRADING Co. Ltd., P. Box 16605, Calcutta 4.

వైబ్రా గర్భాశయ రోగనివారిణి

సర్వ గర్భాశయ వ్యాధులను పూర్తిగా పోగొట్టి, సత్స్వంతానమును కలుగజేయుటలో మా వైబ్రా మిక్సిరి ఘనతవహించింది. అన్ని మెథులలో దొరకును.

రు 2-8-0

క్యూప్లా రేబరేటరీ బెజవాడ

కాత్మేక్ తిన్నదగులకు తిమోషుమైనది గిరిజా & కౌ, రాజమండ్రి

★ గా ను గె డ్దు ★

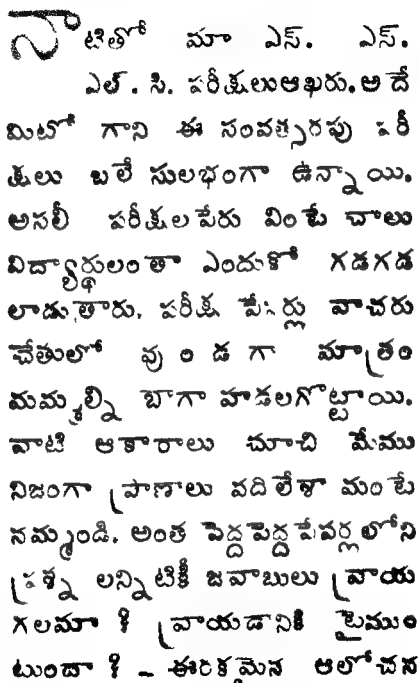
“ర వి”

తర్కంచదివిన పండితుడు
దస్తాగిన్నొక ఔత్తుకొని
నూనెకోసమని యొకనాడు
గానుగవద్దకు వెళ్లాడు,
కళ్ళకు గంతలుపున్నట్టి
గానుగయెద్దును చూచాడు,
గంతలుకట్టా పెండుకని
గానుగవానిని అడిగాడు,
“ఎరుగరస్వామీ ఈమాత్రం
గిరగిర, గిరగిరతిరుగుటచే
కండ్లుతిరిగి అది పడునంచు
కిండ్లకు గంతలుకట్టాను.”
“చక్కనిపనినే చేశావు
చతురుడవయ్యానీ, వయితే
యింతకు మెడలో గంటాకటి
యెందులకయ్యా! కట్టావు?”

“ఎద్దును తోలి నే నట్లా
యింట్లోపనులను చేయుదును
యెద్దు తిరుగుతూవుంటేను
యెప్పుడు మ్రోగును ఆ గంట,
గంటచప్పుడూ కాకుంటే
మెటనె బయటికి నేవచ్చి
యెద్దును మెల్ల గఅదలించి
యింట్లోపనులను చూచెదను.”

“నరినరి తెలిసినవాడల్లే
నమాధానమును చెప్పావు.
మెడలకనిలచి మీయెద్దు
మెడఅడిగ్లే ఏంజేస్తావ్!”
“అంతటితర్కం మాయెద్దు
కంటలేదు మరి బాబయ్యా!”

శివభద్రరావు

అట్ట గి ర గి రా తి వ్వు
కొంటూ పరిక్ష హాలు నుండి
ఇంటికి వచ్చాను. నా వైఖరి చూచి
ఆశ్చర్యపోతూ ఇంటిలోని వారంతా
'ఏరా? ఎలా వ్రాశావేమిటి?
అంత హుషారుగా ఉన్నావు?' అని
ప్రశ్నించారు. పట్టలేనిసంతోషంతో
ఏమి చెప్పాలో తెలియక ఒక చీరు
నవ్వు మాత్రం పారేశాను. కడుపు
నిండా భోజనంచేసి చెరలోనుండి
విడుదలైన ఖైదీకున్న సంతో
షంతో మంచం వాలుకుని, వెల్లి
కిలా వండుకుని, ఈ శైలవుల్లో ఏమి
చేయాలా అని ఆలోచించాను.

ఉండి ఉండి ఒక విషయం
జ్ఞాపకమొచ్చింది. పోయిన సంవత్సరమంతమంది పానయ్యారో ?
కాలక్షేపంగానైనా ఉంటుందని పాత
న్యూస్ పేపరు కట్టలు తీశాను. ఆ
కట్టలు 51 సం॥ ము మే, జూన్ నెలల
పేపర్లమీ కట్టవిప్పి వొంగిలో చెయి
పెట్టి ఒక పేపరు బయటికి తీశే
టప్పటికి హఠాత్తుగా నాదృష్టి ఒక
వాక్యం పోవడింది.

‘పరీక్షలో తప్పిపోయిన
విద్యార్థి ఆత్మహత్య’

స్వల్పమాషురు
(మదకకు ర్పిలు)

మాధవ ఆండ్ కో
పార్కు రోడ్డు, బెజవాడ

ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యాను. శుభమా అంటూ ఏదో చేయబోతేమరి యేదో అయిందట! అలాగే పేపరు తీసి తియ్యటంతోటే ఆవాక్యమే కంట బడాలా?... పేపర్లన్నీ ఎప్పటిలా కట్టివేసి ఒకమూల వినరి వేశాను.

రిజల్టు పడే రోజు కనిపారం వచ్చింది. బట్టలు వేసుకొని టాయిలెట్ అయి మెయిల్ బైముకి స్టేషనుకు వెళ్ళాను. త్వరగా ఫలితాలను తెలుసుకోవాలని ఆదుర్దాగా నున్న కొందరు స్నేహితులు ముందుబండిలో ముందటి స్టేషన్ కు చేరుకున్నారు. మెయిల్ వస్తూంది.

రాజాబ్రాండ్ బంగారు కవరింగ్

అభరణములు

కలను 10|| పం|| గారంటీ

రెండు, బాదిం, కాపి దండ్రహంములు 25 యింది, పేట 1.8 రు. 11/- సాదా నల్లపూల 4 చైను 18 యింది 1.8 రు. 5/- ప్లవర్ నల్ల పూల 18" యింది 1.8 రు. 7/8/- ఆర్డరు తో 800 డిజైనులుగల క్యాటలాగు పంపబడును ప్యాకింగ్ పోస్టేజీ రు. 1.0.0 అదనము.

రాజాగోల్డు కవరింగ్ కంపెనీ (రిజిస్టర్డ్) రాజాపర్తింగు, మచిలీపట్నం.

గానకళా బోధిని

గొప్ప పండిత గ్రంథము పుచ్చుచు పెద్ద అంతు గలవారియింక బోధించు పద్ధతి వున్నది. పాఠము 100 పేజీలు గలది. ప్రతి పేజీ 10-15-10 పేజీల పేజీ

బాలసర్వప్రతి ముక్తిదీపా కుచ్చులు

వారి ముఖాలు కొద్దిగా నల్లబడ్డాయి. మొదట వీరి పరీక్షలు చెట్టు ఎక్కే శాయి కాబోలను కున్నాను. కాని సంగతి అది కాదు. ఆరోజు రిజల్టు పడలేదు.

మర్నాడు స్టేషన్ కు వెళ్ళాను. మెయిల్ వచ్చింది. పేపరుకట్టలు దిగాయి. కట్టలు విప్పబడ్డాయి. ఒక్కసారిగా వాటిపై దండెత్తారు విద్యార్థులు. నేనూ ఓ పేపరు సంపాదించాను. గబగబ వెదికాను. సంబకు కనిపించలేదు!!! గ్రుడ్లు పెద్దవి చేశాను; ఫలితం శూన్యం. ఎందుకైనా మంచిదనిమరి రెండు ఇంగ్లీషు పత్రికలు కొన్నాను. వాటిలోనైనా నా సంబకు లేదు. కాళ్ళ క్రింద భూమి కడులుతున్నట్లయింది.

చేతిలోని పేపర్లు నన్ను వెక్కిరిస్తూ క్రిందకి జారిపోయాయి. నా తల్లి దండ్రులకు నా ముఖమెలా చూపగలను! ఆఖరు పరీక్షరోజున గొప్పగా అట్ట త్రిప్పకుంటూ వచ్చిన దృశ్యం కళ్లెదుట నాట్యమాడి నన్ను వెక్కిరించింది. సిగ్గు పడ్డాను. భారంగా తూలిపోతూ నడుస్తున్నాను. విద్యార్థుల గుంపు ఒకటి నన్ను చూచి ఫకాలున నవ్వింది. కానోక విద్యార్థి నా అప్రయోజకత్వానికి పోషణచేస్తూ హోటల్ లో దూరాడు. పరీక్షలో తప్పిపోవటం అంటే ఏమిటో నాకిప్పుడు తెలిసివచ్చింది. ఆ పాత పేపరులోని వాక్యం చెవిలో గింగురు మన్నది. అవును! అదితప్ప నాకు వేరే మార్గం లేదు.!! ఆత్మ హత్య!!! గబగబా వంటెనమీదికి పరుగెత్తాను! కండ్లు మూసుకొని

కాలవలోనికి దూకేశాను.

* * *

ఏదో బాధగా వున్నది. ముఖమెత్తి చూచాను అరె - నేను పడ్డది స్తంభాల చుట్టూ సుట్లు తిరుగుతున్న నది నీటిలో కాదే; మంచం క్రింద - మంచం కాల్చి వద్ద! నొసటిమీద బాగా ఆపిల్ పండంతలావు బాప్తి కట్టినా, నానొసటివ్రాత కలలో జరిగింది కానందుకు ఎంతైనా సంతోషించా. పరీక్షలను గురించి సంవత్సరం పొడుగునా ఆందోళన పడ్డ ఫలితంగానే కదా, కలలో నా మనస్సు యింత కలవరపడ్డది! పిల్లలూ - మీరుమాత్రం పరీక్షలంటే ముందుగానే భయపడకండి.

వాక్య దోష భిన్

మార్క్ ట్వేన్

బొమ్మరిల్లు సీరియల్

17

కుక్కల మొరుగుడు వినగానే ఇంట్లో వాళ్లు మేలు కున్నట్టున్నారు ; కిటికీ తలుపు చాటున దాక్కుని ఒక రెవరో ప్రశ్నించారు:

“ఏయ్, ఎవరక్కడ ?”

“నేనే నండి.”

“నేనంటే”

“నాపేరు జార్జి జాక్సన్”

“ఏం కావాలి నీకు ? ఎందు కొచ్చా విక్కడికి ?”

“ఏమీ అక్కర లేదండి. నాదోవన నేను పోతుంటే మీ కుక్కలు అటకా యిస్తున్నాయండి.”

“ఈ అర్థరాత్రప్పుడు మా ఇంటి దగ్గరే ఉన్నావు ?”

“మీ ఇంటి దగ్గరేమీ చెయ్యటం లేదండి. ఇందాక ఒక పొగబోటులో ప్రయాణంచేస్తూ నీళ్లలో పడి పోయానండి.”

“అల్లాగా ? నిజంగా నేనా ? పెద్ద దీపం వెలిగించండిరా. ఏదెవడో కొత్త వాడొచ్చాడు మనింటికి. ఆ, నీ పేరేమి టన్నావు ?”

“నాపేరు జార్జి జాక్సన్ అండి. చిన్నకుర్రాణ్ణి.”

“ఇదిగో, నువ్వు చెప్పేది నిజమే అయితే నువ్వేమీ భయపడ నక్కరలేదు. కదలకుండా అక్కడే నుంచో. ఆరేయ్ బాబ్, టామ్మోను లేపండిరా. రెండు తుపాకులుకూడా తీసుకు రండి. జార్జి జాక్సన్! నువ్వొక్కడి నేనా? నీతో ఇంకెవరన్నా ఉన్నారా ?”

“ఒక్కణ్ణి నండి సార్. ఇంకెవరూ లేరు.”

ఇంతలో ఇంట్లో చాలమంది మనుషులు అలికిడి అయింది. పెద్ద దీపం వెలిగించ బడింది. ఇందాకటి ఆయన గొంతిక మళ్ళీ వినిపించింది:

“ఆ దీపం తలుపుచాటున పెట్టండి. బాబ్! టామ్! మీరు తుపాకుల్లో రెడీగా ఉన్నారా ?”

“అంతా రెడీ!” అని రెండు గొంతుకలు నమాధాన మిచ్చాయి.

“నరే. జార్జి జాక్సన్! నీకు షెఫర్డ్స్ కుటుంబం తెలుసా ?”

“తెలియదండి. వాళ్ల పేరే ఎప్పుడూ వినలేదు,” అని జవా బిచ్చాను.

“కావచ్చు. కాకపోవచ్చు. నరే. రెడీ! జార్జి జాక్సన్! ఒక్కొక్కడుగే ముందుకురా. నెమ్మదిగా. తొందర పద్దు. నీతో ఎవరన్నా ఉంటే వాణ్ణి పొమ్మను. ఇంకొక డెవడు కనిపించినా వాడి ప్రాణాలు దక్కవు. రా. నెమ్మదిగా. తలుపు మెల్లిగా తొయ్యి. కొంచెం తెరు. నీ తలకాయ మాకు కనిపించేటంత మాత్రమే తెరు. ఏం, వినిపిస్తోందా ?”

అంతా నిశ్శబ్దం. ఒక్కొక్క అడుగుచేస్తూ మెల్లెక్కాను. కుక్కలూ, వాటి యజమానులూ అంతా గవ్వచివ్. ఊపరి బిగవట్టి నాలడుగుల చప్పుడు

వింటున్నారు. రెండు మూడు మెట్లెక్కుక తలుపు తాళం తీస్తున్న నడి వివరణింది. ఇంకో మెట్టు ఎక్కును. తలుపుగడియ తీయబడింది. ఆఖరి మెట్టెక్కును. తలుపుకు అడ్డంగా బిగించబడిన కడ్డీకూడా తీయబడింది. తలుపు కొద్దిగా తోళాను. ఇంకా కొద్దిగా తోళాను. ఇంకలో ఎవరో అన్నారు:

“ఆ, చాలు. నీతల లోపలికి వెళ్లు.”

తల లోపలికి వెళ్తాను. తలుపు పక్కన దీపం ఉంది. వాళ్లు నాకేసి, నేను వాళ్లకేసి చూసుకున్నాము. వాళ్లలో ముగ్గురు మనుషుల చేతుల్లో తుపాకు లున్నాయి. అన్నీ నాకేసి గురిపెట్టి ఉన్నాయి. అదృశ్యం చూసేసరికి ప్రైవేటులు పైనే ఎగిరిపోయాయి. ఆ ముగ్గురిలో అరవైవళ్ల వృద్ధుడొకాయన ఉన్నాడు. మిగతా ఇద్దరు ముప్పయివళ్ల వైబడినవాళ్లు. ఇంకా లోపల నెరిసిన జట్టుగల ఒక నడివయస్కురాలు, ఆమె వెనక ఇద్దరు సుందరమైన యువతులు ఉన్నారు. వృద్ధుడు అన్నాడు:

“చాలు. ఇక లోపలికిరా. ”

నేను లోపలి కడుగు పెట్టగానే వృద్ధుడు తలుపుకు తాళం, గడియ, అడ్డకడ్డీ అన్నీ జాగ్రత్తగా మళ్ళీ వేసేశాడు. అంతా నన్ను చుట్టుముట్టారు. వృద్ధుడు దీపం ఎత్తి పట్టుకుని నన్ను పరీక్షగా చూశాడు. “అబ్బే ఈ అబ్బాయి పెషెంట్ నన్ వాళ్ల

బ్యాపి కాదు, అన్నాడు. కాదని అంతా ఒప్పుకున్నారు. నాదగ్గర ఆయుధాలేమైనా ఉన్నాయేమోనని సోదాచేశారు. అప్పటికి గాని వాళ్లు స్థిమిత పడలేదు. నన్ను ఏమీ భయపడ వద్దని, నిబ్బరంగా ఉండవచ్చు ననీ హామీ ఇచ్చారు. తర్వాత తల నెరిసిన ఆవిడ ఇలా అంది:

“పాపం ఆ అబ్బాయి బట్టలన్నీ తడిసి, ముద్దగా ఉన్నాయి. ఆకలిగా కూడా ఉన్నాడేమో!”

“అవునవును,” అన్నారు మిగతా వాళ్లు.

ఆవిడ ఒక స్వీగ్లో ఆడబానిసని పిలిచి “బెట్నీ! నువ్వు వంటింట్లోకిపోయి ఈ అబ్బాయి కేమైనా తింటానికి తీసుకురా. (ఇద్దరు యువతుల్లో ఒకమ్మాయిని పిలిచి) అమ్మాయి! నువ్వుపోయి బక్ నులేపూ. అ అడుగో వాడే వచ్చాడు. బక్! ఈ అబ్బాయిని నీ గదిలోకి తీసుకుపోయి ఆ తిడి బట్టలు విప్పేసి నీ బట్టలేమైనా ఇయ్యి. కట్టుకుంటాడు.” బక్ అనబడే ఆ అబ్బాయి సరిగ్గా నాయాడు వాడే; పదమూడు పద్నాలుగేళ్ల కంటే ఎక్కువ ఉండవు. నాకంటే కొంచెం బలిసి వున్నాడు. చొక్కా, నిక్కరు మాత్రం తొడుక్కుని ఉన్నాడు. నిద్రలోంచి లేచివచ్చాడు గావున; కళ్లు నులుముకుంటూ, ఒకచేత్తో తుపాకి ఈడ్చుకుంటూ మేడమెట్లు దిగి వచ్చాడు. వచ్చి వాళ్ల అమ్మను అడిగాడు:

బహుమతి రూ. 500

(గవర్నమెంటు రిజిస్టర్)

తెల్ల మెండ్రుకలను పోగొట్టును

రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు అది తాత్కాలికము మానువాసనగల “మోసపోని హేర్ ఆయిర్” అనేక వసమూలికలతో ఆయుర్వేద పద్ధతిలో తయారై 80 సం॥ పయస్కువరకు వెంట్రుకలను వల్లగావుంచును ఇదిగాక మెడకుకు వలవచ్చును “ఉన్మాదము, తలనొప్పి” వగైరా జబ్బులరానీయదు “జ్వావక క్రి” వికంటి చూపును వృద్ధిచేయును కొద్దిగా నెరిసివుంటే ఒక సీసా రూ 2-8-0 3 సీసాలు రూ 8-0-0 పగము నెరిసివుంటే, ఒక సీసా రూ 5-0-0 3 సీసాలు రూ 12/- పూర్తిగ నెరిసివుంటే ఒక సీసా రూ 7/- 3 సీసాలు రూ 18/- ఇదే పని చేయదని నిరూపించిన రూ 500/-

INDRA LABORATORIES,

P. O Raj Dhanwar (H. Bhag)

శ్రీ పాదకృష్ణమూర్తిహస్తి ఆంధ్రసన్స్ రాజమండ్రి.

బాల సుధ

నం. 10, గణపతి మొదలవీధి, రాయపేట, మద్రాసు-14 అను చోటకు పంపించును.

“అమ్మా ! పెన్సిల్ నన్ వాళ్లు వాళ్లెవరూ
రాలేదా ? ”

“ఉహూ. రాలేదు.”

“అరెరె. బలే ఛాన్సు పోయింది. నిజంగా
వాళ్లేవస్తే ఒకణ్ణయినా చంపకుండా వదిలే వాళ్లే
కాదు.”

ఈమాటల కందరూ నవ్వారు. బక్ అన్న
బాబ్ అన్నాడు: “నిజంగా వాళ్లేవస్తే మమ్మల్ని
పాటికి చంపేసి ఉండేవాళ్లు. నువ్వంత ఆలస్యం చేస్తే
ఎల్లా ? ”

“పోరా బాబ్! మీ రెవ్వరన్నా వచ్చి నన్ను
కిందకి తీసుకు రాగూడదూ ? అనల్లాంటి దేవున్నా
మీరు నన్నుమర్చి పోతారు. నాకొక్క సారన్నా
ఛాన్సు ఇవ్వరు,” అన్నాడు బక్.

బక్ వాళ్లు నాన్న నవ్వి అన్నాడు: “బక్!
మించిపోయింది లేదులే. నువ్వు పెద్దయ్యాక పెన్సిల్
నన్ వాళ్లతో పోట్లాడటానికి కావలసినంత ఛాన్సు
ఉంటుంది. ఇప్పుడు నువ్వుపోయి మీ అమ్మ చెప్పి
నట్టు చెయ్యి.”

బక్ నన్ను చెయ్యి పట్టుకుని మేడమీదికి

తీసుకు పోయాడు. నాకొక పంట్లాం, పొడుగు చేతుల
చొక్కా, ఒక కోటు ఇచ్చాడు. తొడుక్కున్నాను.
బక్ నా పేరేమిటని అడిగాడు. నేను చెప్పబోయే
లోగా తనసాద చెప్పసాగాడు. అవ్వాలి మధ్యాహ్నం
అడవిలో ఒక చిలకను, ఒక కుండేలును పట్టుకున్నా
డట. వాటిని తరవాత చూపిస్తా నన్నాడు. తరవాత
ఒక ప్రశ్న అడిగాడు—కొవ్వొత్తి ఆరిపోయి నప్పుడు
మోజెస్ ఎక్కడున్నాడని. “నాకు తెలియదు, ఆకథ
ఎప్పుడూ వినలే” దన్నాను.

“ఆలోచించు,” అన్నాడు బక్.

“నాకు తెలియం దే ఎల్లా ఆలోచించను ? ”

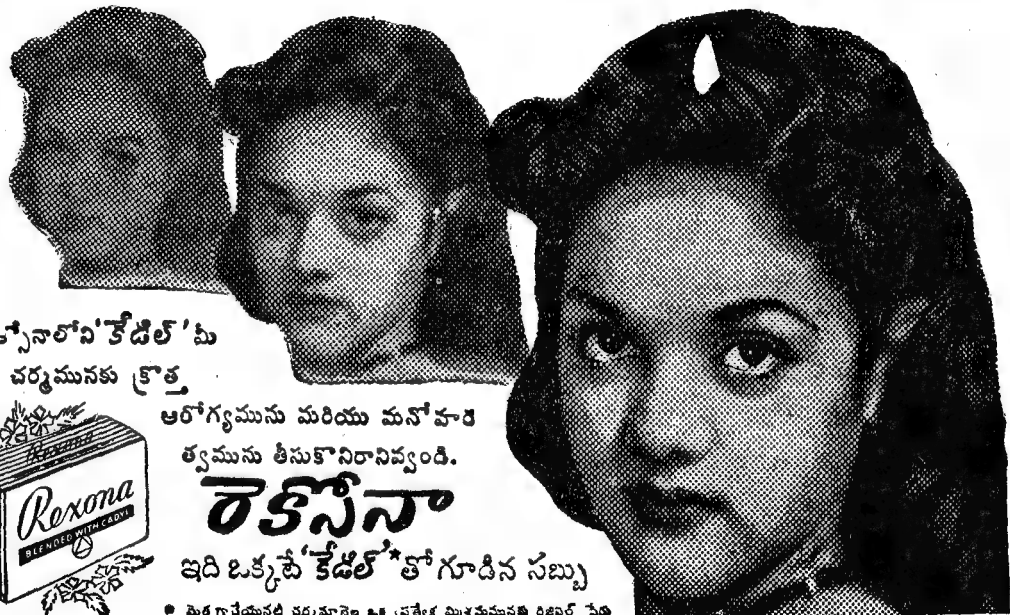
“ఉహించాలి. చాలా తేలిక. ఉ.” కాసేపు
ఆలోచించాను.

“ఏ కొవ్వొత్తి ? ” అని ఎదురు ప్రశ్న
వేశాను.

“ఏదైనా నశే. ఏదో ఒక కొవ్వొత్తి ఆరిపోయి
నప్పుడు”

“ఉహూ. నాకు తెలియటంలా. నువ్వే చెప్పు,
ఎక్కడున్నాడో,” అన్నాను.

దినదినమునకు ఇంక స్వచ్ఛమైనటువంటియు, ఇంక మృదువైనటువంటియునైన చర్మము

ఆస్సినాలో'కేడేల్' మీ
చర్మమునకు క్రొత్త
ఆరోగ్యమును మరియు మనోహర
త్వమును తీసుకొనిరానివ్వండి.

ఆస్సినా

ఇది ఒక్కటే 'కేడేల్' తో గూడిన సబ్బు

• మెత్తగా చేయవలసిన చర్మమునకు ఒక ప్రత్యేక మిశ్రమమునకు రిజిస్టర్ చేయబడింది

RP. 35-410 TL

ఆస్సినా ప్రొడక్టులను రిటైలర్ల వద్దనుండి కొనుగోలు చేయవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాము

“ఎక్కడ దుంటాడు! కొవ్వొత్తి ఆరిపోతే చీకట్లో ఉంటాడు. అంతే.”

“సరే. నీకు తెలిసి నన్నెందు కడిగావు?”

“ఎహే. నీకేం అర్థం కాలేదు. ఇది వాడుపు కథ. అంతేకాని నాకు తెలియక అడిగా ననుకుంటున్నావా? సరేగాని, నువ్విక్కడ ఎన్నాళ్లుంటావు? అచ్చంగా ఇక్కడే ఉండి పోరాదా? బలే సరదాగా గడపొచ్చు. ఇప్పుడు మాకు స్కూలుకూడా లేదు. రోజల్లా ఆడుకోవచ్చు. నీకు పెంపుడు కుక్క ఉందా? నాకున్నది. బలే మంచికుక్క. నదిలో ఏదన్నా పడేసి తెచ్చుంటే తెస్తుంది. ఆదివారంనాడు నువ్వు తల దువ్వించు కుంటావా? నాకు తల దువ్వించు కోటం తలనెప్పి. కాని మా అమ్మ దువ్వించుకునే దాకా చంపుతుంది. నువ్వు బట్టలు కట్టుకోటం ఆయిందా? సరే, ఇకరా. కిందకి పోదాం.”

కిందకి వెళ్లేటప్పటికి నాకు భోజనం సిద్ధం చేశారు. భోజనం చేస్తుండగా అంతా నన్ను ప్రశ్ని లడిగారు. నేను నాకథంతా చెప్పాను. మాది ఆర్కన్ సాన్ రాష్ట్రమని, అక్కడ మావాళ్లు వ్యవసాయం చేసుకుంటూ వుండేవాళ్లనీ, మాలక్క మేరీ ఎక్కడికో లేచిపోయి ఎవరినో వెళ్లి చేసుకుందనీ, మేరీని పెదకటానికి వెళ్లిన మాలన్న మళ్ళీ తిరిగి రాలేదనీ, మాలమ్మ, ఇద్దరు తమ్ముళ్లు చచ్చిపోయారనీ, మా నాన్న కూడా కొంతకాలానికి చచ్చి పోయాడనీ, మా పొలం కాలు పొలం కావటంవల్ల భూస్వామి బాగేను కున్నాడనీ, నేనొక్కణ్ణి ఒంటరి గొల్లయిపోయి బదుకు తెరుపుకోసం దేశంమీదికి బయల్దేరాననీ చెప్పాను. నాకథవిని వాళ్లు ఎంతో జాలిపడ్డారు: నన్ను ఇచ్చమై నంత కాలం వాళ్లింట్లో ఉండవచ్చని చెప్పారు.

అప్పటికి తెల్లవార వచ్చింది. అంతా నిద్ర పోయారు. నేనుకూడా బక్ గదిలో పడుకుని నిద్ర పోయాను. కాని దాని దుంపతెగా, నిద్ర లేచేటప్పటికి పెధవది, నాపేరేమిటో మర్చిపోయాను. ఒక గంటనేపు జ్ఞాపకం తెచ్చుకుందామని తన్నుకులాడాను. కాని జ్ఞాపకం రాలేదు. అంతలో బక్ వచ్చాడు.

“బక్! నీకు స్పెల్లింగ్ బాగా వచ్చా?”

“ఓ.”

“కాని నాపేరు స్పెల్లింగ్ నీకు చేతకాదు.

పందెం.”

“మాస్కో చెప్పేస్తాను,” అని ఒకొక్క అక్షరమే నాపేరు చెప్పాడు. జార్జ్ జాక్సన్! ఆ, అదీనాపేరు. దాన్ని పదిమాట్లు వల్లె వేసుకున్నాను.

నాకు ఆశ్రయ మిచ్చిన ఆ కుటుంబం బలే విచిత్రమైనది. వాళ్ల ఇల్లుకూడా నేనిదివరలో చూసిన ఇళ్లకంటే చాలా బావుంది. అంతా కొత్త ఫేషన్. కిటికీలు, తలుపులు, భోజనశాల, వంటగది, పడకగది, హాలు, మేదమీద గదులు, ఇంటిచుట్టూ ఆవరణ అన్నీ అందంగా శుభ్రంగా వున్నాయి. ప్రతి గదిలోనూ చక్కని చిత్రపటాలు గోడలకి కట్టి ఉన్నాయి. ఖరీదైన బల్బులు, వాటిమీద చక్కని కొయ్యబామ్మలు, పువ్వుల కుండ్లు, అలమారల నిండా ఏమిటేమిటో బైండు పుస్తకాలు, ముఖ్యంగా కవిత్వం పుస్తకాలు ఉన్నాయి.

ఆ ఇంటివాళ్ల యింటిపేరు గ్రేంజర్ ఫర్డు. వాళ్ల పెద్దమ్మాయి చాల వల్లకిందట, పదిహేనేళ్ల చిన్నవయస్సులోనే చచ్చిపోయిందిట. ఆ అమ్మాయి చేసిన బోలెడు చక్కని బామ్మల పటాలు గోడలకి తగిలించబడి ఉన్నాయి. అంత చిత్రమైన బామ్మలు నే నెప్పుడూ చూడలేదు. ఆ బామ్మలు ఏదో విచారాన్ని సూచించే నల్లటి రంగుతో గీయబడివున్నాయి. ఒక బామ్మలో నల్లటి బట్టలు కట్టుకున్న ఒక అందమైన అమ్మాయి వుంది. ఆమె ఒక గోరీమీద పడి ఏడుస్తూ ఉంటుంది. బామ్మకి అడుగున “నిన్నిక చూడలేనా, ఆయ్యో” అని రాసివుంది. ఇంకో బామ్మలో అలాంటి అమ్మాయే ముఖం కేబురు మూలలో దాచుకుని ఏడుస్తూ వుంటుంది. ఒకచేతిలో చచ్చిపోయిన పక్షి ఉంటుంది. బామ్మ అడుగున “నీపాట ఇక వినలేనా, ఆయ్యో” అని వుంది. ఇంకో బామ్మలో ఆ అమ్మాయి కిటికీలోంచి చంద్రుడి కేసి చూస్తూ కన్నీళ్లు కారుస్తూ ఉంటుంది. ఒకచేతిలో ఒక ఉత్తరం ఉంటుంది. బామ్మ అడుగున “తరలి పోయితివా, మరలి రాబోవా, ఆయ్యో” అని రాసివుంది. ఈ బామ్మలు నిజానికి బాగానే ఉన్నాయి. కాని నాకెందుకనో అట్టే నచ్చలేదు. వాటిని చూస్తుంటే దిగులు పుడుతుంది. పాపం గ్రేంజర్ ఫర్డ్ కుటుంబీకులు తమ పెద్దమ్మాయి చనిపోయి నందుకు రోజూ

తలుచుకుని కుమిలిపోతూ ఉంటారు. ఇంకా చాలా బామ్మలు వేయాలని ఆమె అనుకున్నది. కొన్ని కొన్ని సగం సగంవేసి వదిలి పెట్టింది. అవి పూర్తి చేస్తే ఆమె ఎంత గొప్పదయ్యేదో అని వాళ్లు అనుకుంటూ ఉంటారు.

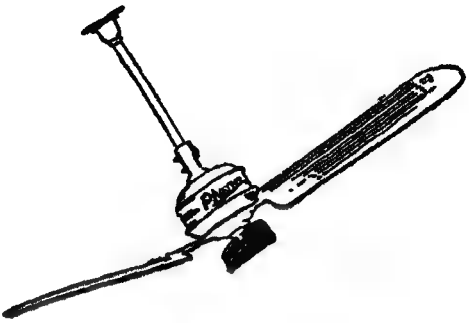
ఆమె బామ్మలే కాకుండా కవిత్వంకూడా రాసే పేషర్లలో చావు వార్తలు చదివినప్పుడల్లా వాటి మీద పద్యాలు అల్లేదట. ఒకసారి ఒక కుర్రవాడు బావిలోపడి చచ్చి పోయాడట. దానిమీద ఈ అమ్మాయి పద్యాలు రాసింది.

"పాప మొకబాలు డోక నాడుబావిలోన
కాలవశమున పడిపేయె కాలుబారి
ముక్కు పచ్చలారనిబాలుడక్కటకట!
ఘోరమృత్యువు కరయయ్యె వాడుగనుగ."

ఇదే ధోరణిలో పుస్తకం నిండా చాలా పద్యాలు రాసింది. పుస్తకంలో ఎక్కడ చూసినా "అక్కటకటా, అయ్యయ్యా"లు తప్ప మరేమీలేవు. బహుశా ఆమెకు మనలోకంలోకంటే శ్మశానంలోనే హాయిగా వుండేమో, ఎవరు చెప్పగలరు? కాని

పద్యాలు మాత్రం కమ్మగా ఉన్నాయి. వదిపే నేళ్లు నిండకుండా అలాంటి పద్యాలు రాసిందంటే పెద్దదయితే ఇంకా ఎలా రాసేదో! బక్ చెప్పాడు: "మా అక్కయ్య మాట్లాడటంకూడా పద్యాలాగానే మాట్లాడేది. పద్యం రాయటం మంటే ఆమెకి మంచినీళ్లు తాగినంత తేలిక." ఆమె ఏవిషయం మీదనైనా సరే పద్యం రాసేసేది. అందులో దుఃఖ విషయాలైతే మరి ఉత్సాహంతో రాసేది. ఇరుగు పొరుగు వాళ్లిళ్లలో ఎవరన్నా చనిపోతే రెండు నిమిషాల్లో పద్యాలు రాసి అక్కడికి తయారయ్యేది. ■ పద్యాలకి "బామ్మజలి" "దుఃఖాశ్రువులు" ఇలాంటి స్పష్టమైంది. ఆమె బతికుండగా చనిపోయిన వాళ్లందరిమీదా పద్యాలు రాసేది. పాపం ఆమె చనిపోయింది. ఆమెమీద పద్యాలు రాసే వాళ్లెవరూ లేకపోయారు. అందుచేత నేనే రాద్దామని కొన్నిసార్లు ప్రయత్నించాను. కాని పద్యాలు సంగండాకా వచ్చి తరవాత కుదరక ఆగిపోయేవి. ఆ ప్రయత్నం అంతటితో మానేశాను.

(ఇంకావుంది)

ఫోనిక్స్ పంకాలు

(A. C & D C.)

బోర్ షెంట్ల:

RM. S. & Co., Ltd., 16, Broadway, MADRAS

వికాసపట్టణం అండ్ టూర్స్ గోదావరి జిల్లాలకు షెంట్ల :-

మెస్సర్స్ మాకడవల్ అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్,

వికాసపట్టణం.

ప్రతిస్టల కాకతెను

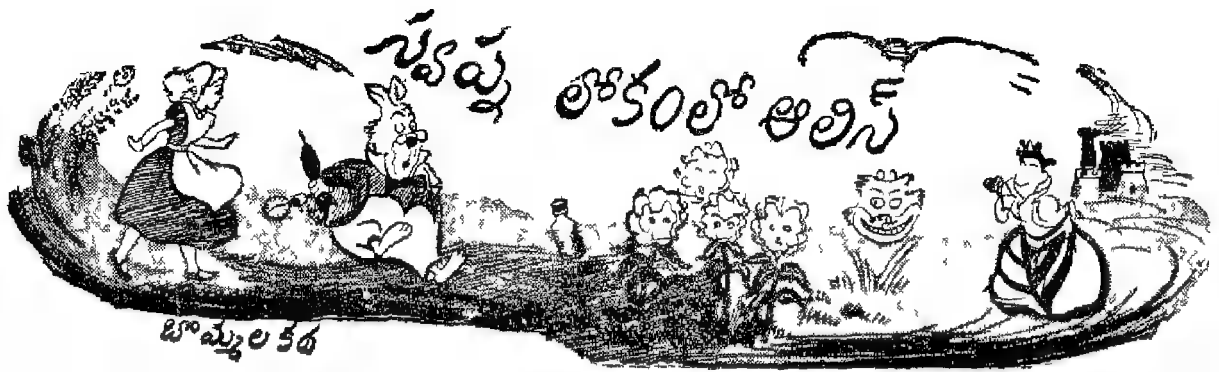
FRUITOL
THE FRUIT COOK-TAIL

SWAN BRAND

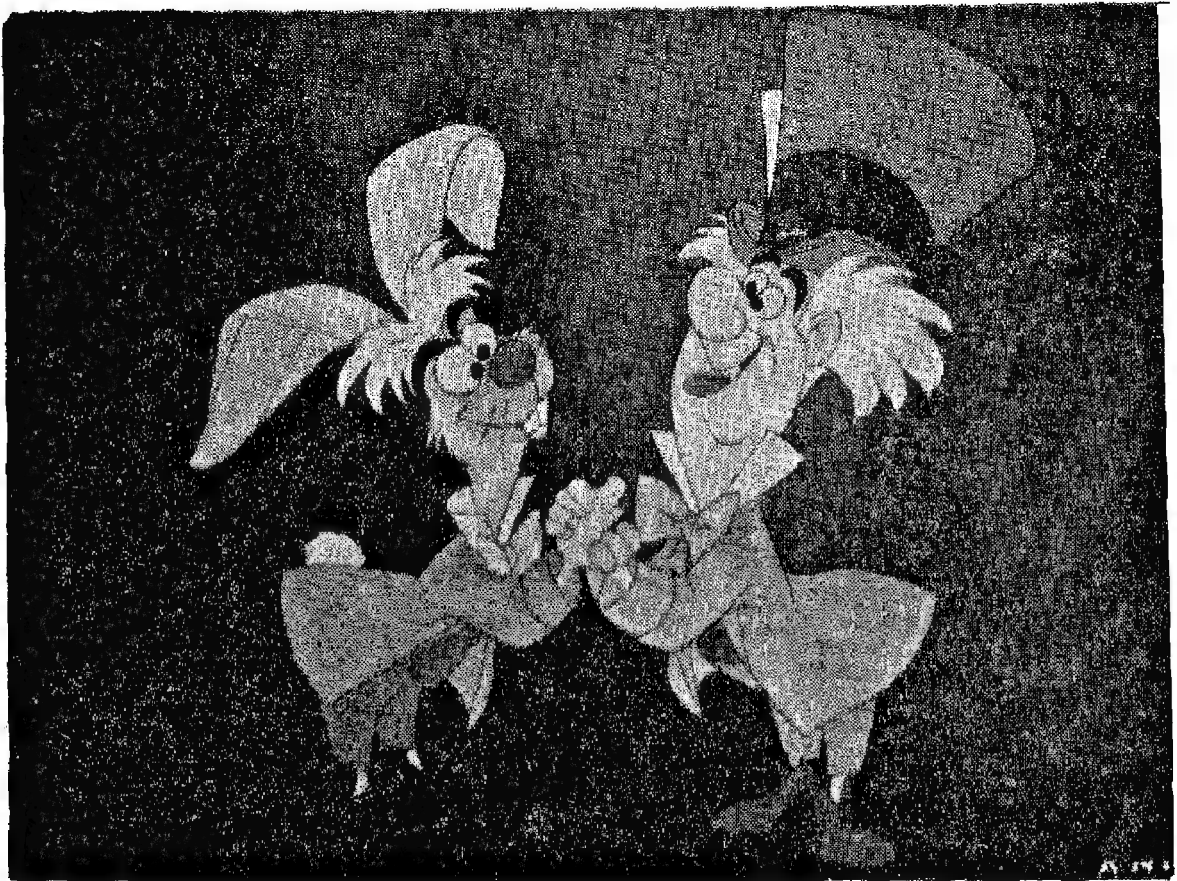
Preferred
for
mellow moments

MANUFACTURERS
THE INDIA CANNING INDUSTRIES LTD.
VITAYAVADA-2

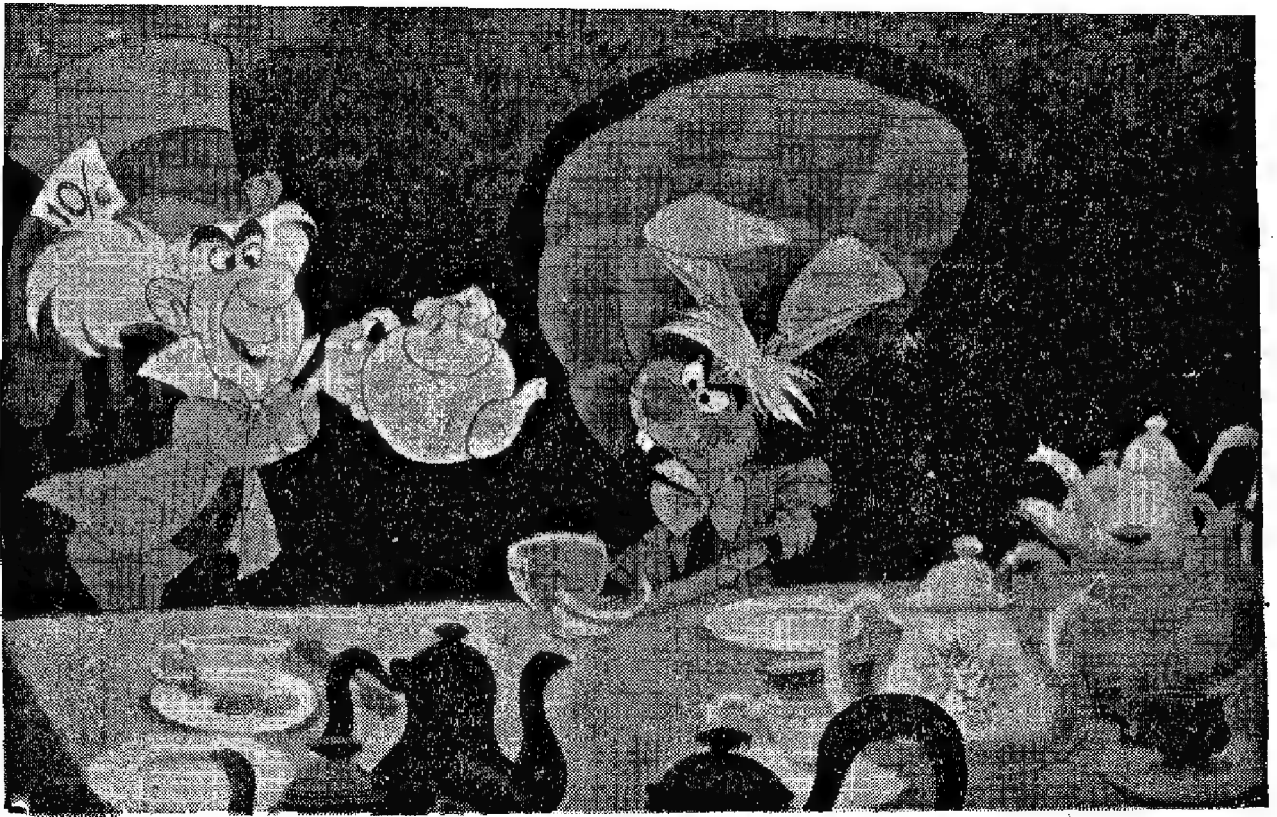
For Madras City
Sovereign Sales Agency Ltd.,
11-12 Second Line Beach, Madras 1.

అడవి మధ్యలో పెరిగింది ఆలిస్ కొడుకున్న పచ్చిబొమ్మ చిన్న బొమ్మలతో, పెద్ద బొమ్మలతో కలిసి తెలిస్తే బాగుండుననుకుంది. మళ్ళీ గొడుగుమీద కూచుని రెక్కలెప్పుడో స్తూయ అని తపస్సు చేస్తున్న ఒక పట్టుపురుగుని సలహా అడిగింది. పట్టుపురుగు గడ్డిలో కూరిబాతూ బాతూ 'అటోముక్కు ఇటోముక్కు తీసుకో' అంది. మళ్ళీ గొడుగుంటే ఉన్న ఆలిస్ చెత్తలు చాపి రెండుముక్కులూ తొడతెరిగింది ఒకటి కొరికి చూసింది ఎనిమిదడుగులెత్తు పెరిగిపోయింది మరొకటి కొరిగింది వేలెంతయింది ఇంక వీలు చూసుకుని ఈ అసలు ఎత్తుకు తెరిగింది సప్తకో ప్రత్యక్షమై సప్తకోనే మాయమయ్యే నైజేర్ పిల్లీ సలహా తీసుకుని ఒక ఇంటికి వెళ్లింది అక్కడ టోపీలు చేసే పిచ్చివాడొకడూ, పిచ్చి కుండలొకటి, మధ్యనో పిచ్చెత్తిన ఎలకని కూచోపెట్టుకొని విందుచేసుకుంటున్నారని కుండలూ, పిచ్చివాడూ చెయ్యిచెయ్యి పట్టుకుని నాట్యం చేస్తున్నారు మధ్యమూ కూచుని రోడ్డిలాగా కప్పర్ని కోస్తున్నారు. టీ పాతబొమ్మడమే కానీ తాగడం కనపడదు ఆలిస్ అకలతోందని చెప్పా ఇచ్చినట్లే ఇచ్చి లాక్కుంటూబు వాళ్ళి గడియారంలో టైమెక్కుడూ 8 గంటల గడియారాన్ని వేణ్ణిక్కల్లో ఉడక పెడతారు ఈ సరివిందు భరించలేక ఆలిస్ మళ్ళీ అడవిలోకి పారి పోయింది.

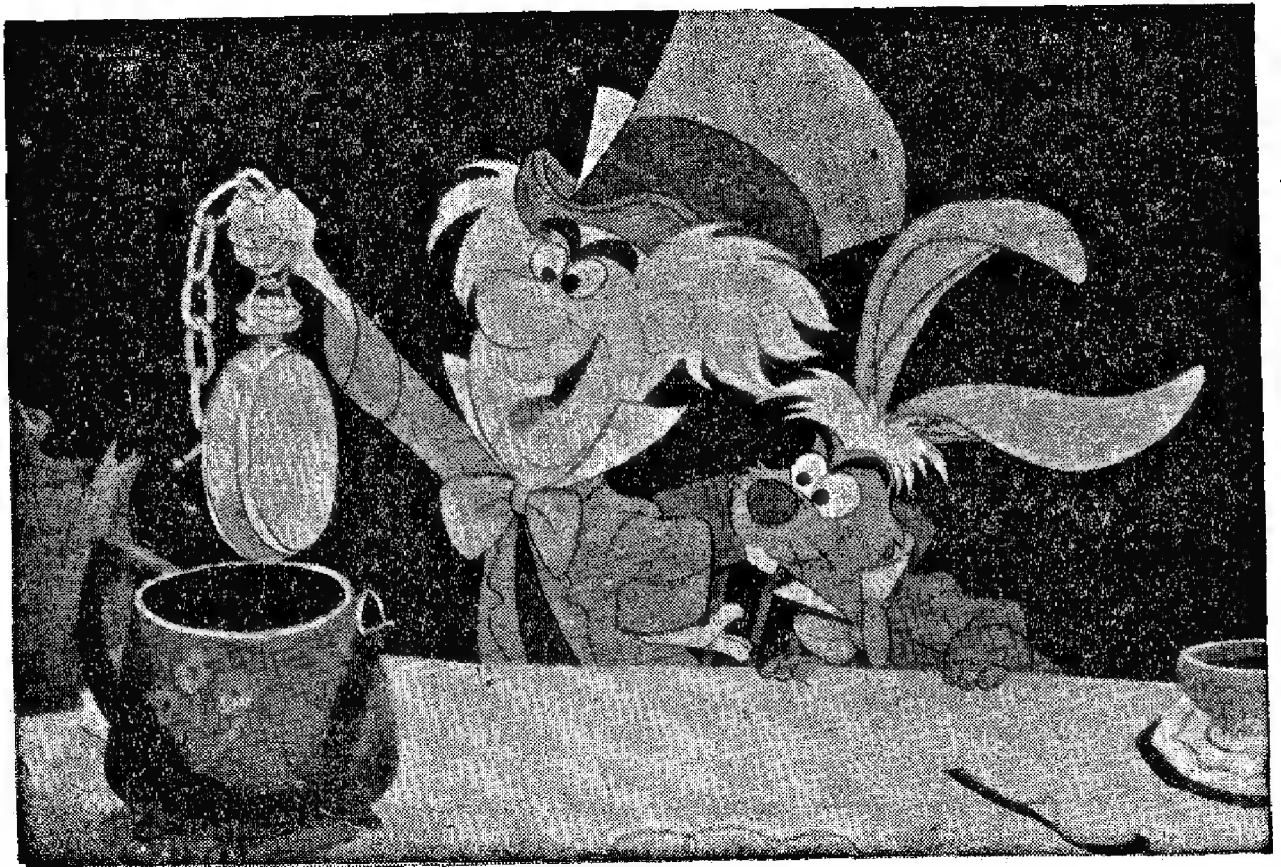

కుండలూ పిచ్చివాడూ చెయ్యి చెయ్యి పట్టుకుని నాట్యంచేస్తున్నారు.

మధ్య మధ్య కూచుని రొట్టిలాగా కప్పల్ని కోస్తున్నారు.

గడియారాన్ని వేళ్ళలో ఉడకపెడుతున్నారు.

★ బాలగంధర్వులు ★

చిన్నన్నయ్య నీకు యితవరకు వ్రాసిన జాబులనుబట్టి నీకు కొంత మటుకు గొప్పవారు అంటే ఎవరో బోధపడివుంటుందనుకొంటాను. ఇంతవరకు చిన్నన్నయ్య ఎవరిని గురించి వ్రాశాడో వారంతా పెద్ద వాళ్లయ్యాకనే గొప్పవాళ్లు అయ్యారు. "నేనుకూడా పెద్దదాన్ని అయ్యాక గొప్పదాన్ని అవుతానని" నీకు అనిపిస్తూవుండవచ్చు. మేముందరం మాచిన్నతనంలో యిలాగే అనుకునేవాళ్లమే! కానీ - చిన్నవయస్సులోనే గొప్పవాళ్లు అయిన వారెందరోవున్నారు, నీకు సంగీతం అంటే ప్రాణం కాబట్టి. సంగీతవిద్యలో చిన్నవయస్సులోనే ఖ్యాతినార్జించిన కొందరి జీవిత విశేషాలను యీ లేఖలో వ్రాయ

దలిచాను. దేవతలలో సంగీతం పాడేవారిని గంధర్వులంటారు; దేవతలంత బాగా పాడగల వాులను మనం బాలగంధర్వులందాం. 1685 వ సంవత్సరంలో జర్మనీలో ఒక మంగలియింట హెన్ డెల్ అనే పిల్లవాడు పుట్టాడు. తండ్రికిమాత్రం కొడుకును ఒక స్త్రీడను చేయాలని పుద్దేశ్యంవుండేది. కానీ హెన్ డెల్ కు పాటలంటే ప్రాణం. అతనికి పాటలపై గల మక్కువ నానాటికి ఎక్కువై, ఎక్కడిదో ఒక పాత పియానో సంపాదించి దానిని గొడ్లచావడిలో అటకమీద భద్రంచేశాడు. అందరూ నిద్రపోయాక తను నెంపాదిగా అటకెక్కి అక్కడ తన యిష్టంవచ్చినంతనేపు యిష్టమై

నన్ని పాటలు వాయించటం ప్రారంభించాడు. చివరకు యీ విషయం పెద్దవాళ్లవరకూ పోయింది. వాళ్లు నాన్నకూడా పిల్లవాడి మనస్సును గుర్తించి అతడికి పెంటనే సంగీతంలో శిక్షణ యిచ్చే ఏర్పాట్లు చేశాడు. 4, 5 సంవత్సరాలలోనే హెన్ డెల్ ఎన్నో సంగీతనాటకాలు వ్రాశాడు.

బైలిల్ పాటలన్నిటికీ బాణీలు కట్టాడు. ఈనాటికి ప్రపంచంలోని క్రైస్తవలంతా క్రైస్తవమనోజాన మెనయాపాట అని ఒకపాట పాడుతారు. ఆ పాటవరుస యీ హెన్ డెల్ కట్టించే.

ఆ దేశాల సంగీతంలో క్రొత్త బాణీలు ఎలారచించాలో మార్గం చూపినవాడు హేడెన్. ఆయన కూడా చిన్ననాటినుంచీ తన ప్రతిభను చాటాడు. తీతడు అప్పీయా దేశంలో పేదరైతులయింట 1732 లో పుట్టాడు. లేని సంసారంలో పుట్టినందువల్ల యితడు చాలా చిన్నతనంనుంచీ డబ్బు సంపాదించటానికి కష్టపడక తప్పలేదు. అంత హీనపరిస్థితులలో పున్నప్పటికీ హేడెన్ తండ్రి యీతనికి సంగీతంలోగల అభిరుచిని గమనించి, తక్షణమే అతనిని మంచి విద్యాంశులవద్ద చేర్పించి సంగీతం చెప్పించాడు. ఎంతో కష్టపడి శ్రావ్యంగా పాడటం నేర్చుకొన్నాడు కానీ, కొద్ది సంవత్సరాల తరువాత దురదృష్టవశాన అతని కంఠం పాడైపోయింది. తదనంతరం

రమ్యమైన
రోజులు ముఖవర్ణస్సును
ఇనుమడింపజేస్తాయి. ఇందుకు
కేశవర్ధని
■ ఉపయోగించి
రోజు సౌందర్యాన్ని
పెంపొందించుకొనండి.

కేశవర్ధని ఆ 14, పాంపూ ఆ 14 అందమైన దీర్ఘవద్ద లభిస్తాయి.
లేక సౌత్ ఇండియా కెమికల్స్, క్రానకల్ రోడ్, కోయంబత్తూరుకు వ్రాయండి.

కష్టపడి అన్ని రకాల సంగీత వాయిద్యాలనూ వాయించటం నేర్చుకొన్నాడు. ఈతడు 150 దాకా కృతులు వ్రాశాడు దర్శి ప్రార్థనలలో 'ఆస్తియా' అనిపేట వుండే ఒక కృతి యాయన రచనయే.

మరొక ప్రఖ్యాతగాయకుడు ఫ్రాంజ్ షూబర్ట్ అనే ఆయనకూడా తన 11 వ ఏటనే స్వరాలుకట్టటంలో ప్రతిభ సంపాదించాడు. ఇంత ప్రతిభకలిగిన గాయకుడైనప్పటికీ యితడు పొట్టకూటికోసం అలమటించవలసివచ్చింది.

కర్ణాటక సంగీతంలో మనం త్యాగరాజ స్వామినిగూర్చి ఎంత భక్తి భావంతో చెప్పకొంటామో పాశ్చాత్య దేశాలలో బి. థోమస్ అనే ఆయన పేరును యీనాటికీ వారు అంత భక్తి భావంతో చెప్పకొంటారు. దురదృష్టవశాన యాయన కొంతకాలానికి చెవిటివాడయ్యాడట. చిత్రకారుడికి చూపు పోతే ఎంత కష్టమో, సంగీతవిద్వాంసునికి శ్రవణేంద్రియం పోతేకూడా అంత కష్టమేకదా! తనకు శాపంలా ప్రాప్తించిన యీ బధిరత్వానికి ఆయన ఎంతో చికాకుపడిపోయి అదివరకు అంత శాంతంగావుండే మనిషికూడా ఎలుగొడ్డుమాదిరిగా మాట మాట్లాడితే బుస్సుమనేవాడట. బి. థోమస్ రచించిన కృతులను 11 వందల బాలుదొకడు యిటీవల పెద్ద విద్వాంసులువున్న నల్గొండలో ఫిజేలుపై వాయించాడు పాట పూర్తి అయ్యా అవటంతోతే ఒక జీబుతల మనిషి గబగబా వేదికపైకి

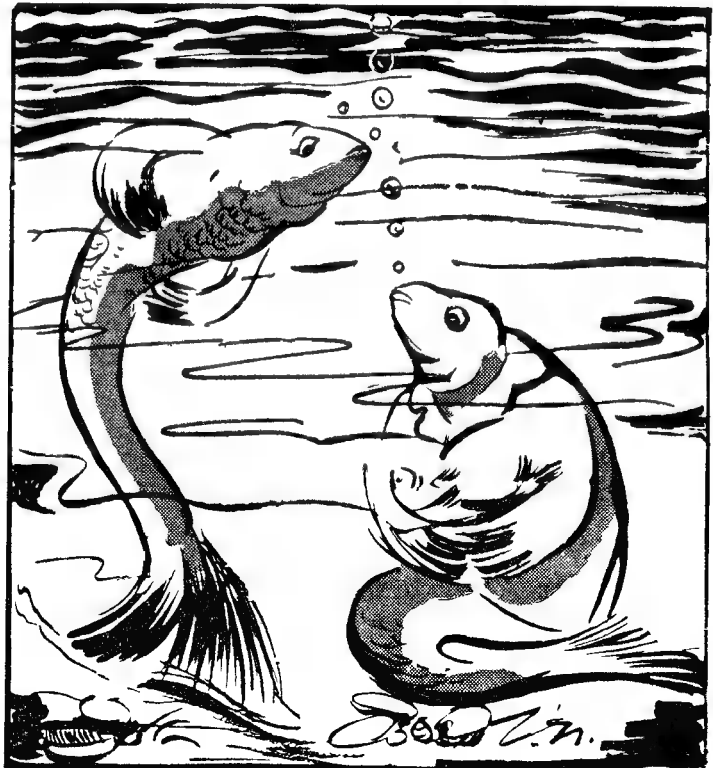
ఎక్కి ఆకురవాణ్ణి చంకకు ఎత్తుకొని, ముద్దుపెట్టుకొని "నాయనా! నీ యీ అమరగానం వినిపించి స్వర్గంలో చేవుడువున్నాడనే సత్యాన్ని మరొకసారి ముజపు చేశావుకదా!" అన్నాడట. జీబుతలమనిషి అంటే ఎవరో పిచ్చివాడు అనుకొంటావేమో, ఆయన ఆల్బర్ట్ ఐన్ స్టీన్. అంటే గణిత శాస్త్రంలో మహామేధావిగా ప్రపంచం పరిగణిస్తున్న మహానీయుడు. ఆయన మన్ననను పొందిన బాలుడు ఎవరో తెలుసా - అతని పేరు మొహాదీ మొనూహీన్. మొనూహీన్ యీనాడు ప్రపంచంలోకల్లా గొప్ప ఫిజేలువాద్య గాండ్లలో ఒకడుగా ప్రఖ్యాతి పొందాడు. ఈయన వయస్సు

యిప్పుడు 36. ఈయన 1916 లో న్యూయార్క్ నగరంలో సామాన్య కుటుంబీకులకు పుట్టాడు. 3 వందల బాలుడుగా వున్నప్పుడు ఈతనితండ్రి బామ్మఫిజేలు యాయ బోలే అవలు ఫిజేలే కావాలని పంతం పట్టిసాధించాడు 8 వందల బాలుడుగా వున్నప్పుడే పారిస్ మహానగరంలో యీతడు మొట్టమొదటి కచ్చేరీ చేశాడు. న్యూయార్క్ నగరంలో కే యీతడు తన 10 వ ఏట పెద్ద కచ్చేరీ చేస్తుంటే యిదంతా ప్లెరి తనంక్రింద జమకట్టదలచినప్పిన విమర్శకాగేనరులు కచ్చేరీ ముగిసేసరికి తామే మంత్రముగ్ధులై యీ బాలగంధుర్వుని పొగిడేందుకు (39-వ పేజీ చూడండి)

★ చేపల సంసారం ★

చేపలకు తమ పిల్లలపై సామాన్యంగా ఎటువంటి ఆనురాగమూ వున్నట్టు తోచదు. కొన్ని కొన్ని రకాల చేపలు మాత్రం తమ సంతానాన్ని గూర్చి ఎంతో శ్రద్ధ తీసుకొంటాయి. అమెరికా, ఆఫ్రికా దేశాలలో కనుపించే కొన్ని తరచుగా చేపలు మాత్రం అడచేపలు తాము పెట్టిన గుడ్లను, అవి పోదిగి పిల్లలు అయ్యే పర్యంతం అలా నోట కరుచుకొనే తిరుగుతుంటాయి. ఈ గుడ్ల పిల్లలుగా మారిన తరువాత కూడా, అపాయం ఏదైనా రాబోతున్నదని తోచగానే పిల్ల చేపలు తల్లి చేప నోట్లోకి గుబుక్కున దూరిపోతాయి. తల్లియిలాగు బిడ్డలను అవార్నికలు తన నోటిలోనే వాచి సంరక్షిస్తుంటే యీ బిడ్డలకు తండ్రి అయిన మొగచేప తల్లి పిల్లలు పోయిన పొడుగునా వాటి చుట్టూ తిరుగుతూ దగుల్పూజలు ఎవరు వగ్గరకు రాకుండా కనురెప్ప వేయక కాపలా కాస్తూ వుంటుంది.

మన దేశపు రకాల చేపలలో అరియన్ అనే రకం వాటిలో అడచేప గుడ్లను అలా పెట్టి తనదారిని తాను పోతే మొగచేప వాటి నన్నిటిని నోట కరుచుకు తిరుగుతుంది. ఆ గుడ్లన్నీ పోదిగి పెద్ద

వయోవరకు పాపం-యీ మొగచేపకు తమ యింత తిండి తినటానికైనా ఆస్కారం వుండదు. అలా తిండిలేక తమ మాడటానికైనా యీ మొగచేప సంతోష పూర్వకంగా నమ్మితిస్తుంది కానీ, అరనిముషమైనా పసిగుడ్లను క్రిందికి నేనేమీ దించదే! (ఇదంతా వింటుంటే యీ మొగచేపలన్నీ బాబరు చక్రవర్తి లేనా అనిపిస్తుంది. వెనుకటికి బాబరు చక్రవర్తి కుమారుడు హుమాయూన్ కు ప్రాణం మీదికి వచ్చిందట. కొడుకును బ్రదికించి, కావాలంటే తనను తీసుకొని పొమ్మని బాబరు దేవుని ప్రార్థించాడట. ఈతని ప్రార్థన ఫలితమో ఏమో - కొద్ది

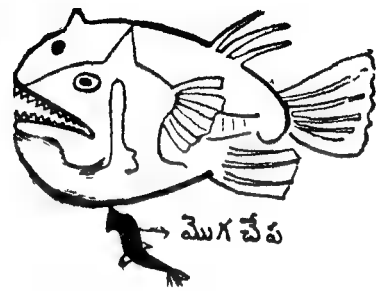
రోజులలో హుమాయూన్ క్రమేపి కోలుకోవటమూ, బాబరు క్రమేపి కృశించటం, చిట్టచివరకు హుమాయూన్ బ్రతికి, బాబరు ప్రాణం విడవటమూ సంభవించిందని చెప్పకొంటారు) నిజంగా యీ మొగచేపలకు వున్నంత పుత్రవాత్సల్యంలో నగం మానవు అంత రికీ వుంటే పిల్లల జీవితం ఆనందమయ మాతుంది కదూ!

బ్రెజిల్ దేశంలో దేవతా మత్స్యాలని ఒకరకం చేపలు వున్నాయి. అడచేపలు తాము పెట్టే గుడ్లను ఏ ఆకుల పై భాగానికో, రాతిపై భాగానికో అంటించి పెట్టతాయి. మొగచేప యిక వాటిదగ్గరనే అస్తమానం వుండి తన

చేపలపై పరిశోధనా పత్రిక
జియోభార్త్
 - ఎడిటర్: డాక్టర్ జి.వి.ఎస్.ఎస్. -
 పొ.పా. 506000-4101.

పెద్దపాలునులతో అలా వినరుతూనే వుంటుంది. ఎగిరేచేపలంటూ కొన్ని రకాలు వున్నాయి. వీటి పాలునులు చాలా పెద్దవిగావున్న కారణంచేత వాటి నహాయంతో యీ చేపలు కొద్ది కొద్ది దూరాలు ఎగిరిపో గలవు. వీటిలో ఆడచేప తానే ముందుగా ఒక గూడు కట్టి అందు లోనే కుదురుగా గ్రుడ్లన్నీ పెట్టి వేస్తుంది. గూడు అలా నీళ్ళలో ఎప్పుడూ తేలుతునేవుంటుంది. బోబీస్ అనే రకం చేపలలో మొగ

చేపలు కొన్నిచేరి ఒక్క ఆడచేప కోసం, మన పురాణాల్లో రాక్షసులు పోట్లాడు కొన్నంత భయంకరంగా పెనుగులాడి, ఆ ఆడచేపను 'జయ స్తాయీ'! ఆడచేప గర్భవతి అయి ప్రసవసమయం ఆనన్నమాతున్న దనగానే దానిభర్త తానే ఒక గూడు కట్టివేసి, అందులో ఆడచేప చేత గుడ్లు బాగ్రతగా పెట్టిస్తుంది. మరొక రకమైన చేపలలో ఆడచేప కొన్ని నీటిబుడగలను రప్పించి వాటి నన్నింటినీ ఒక రకమైన

మొగచేప

జగురుపదార్థంతో అంటకలిపి వుంచుతుంది. ఈ బుడగల గూడు పైకి చేరి, ఆడచేప వెన్నుపైకి వచ్చేలా పడుకొని తాను పెట్టే గ్రుడ్లు గూటిలోనే పడేటట్లు బాగ్రతపడుతుంది. మొగచేప యిక ఆగ్రుడ్లను తన ప్రాణంకంటే ఎక్కువగా కాపాడుతుంది.

సముద్రపు గుర్రం (ఫిబ్రవరి 20 వ తారీఖు ఆంధ్ర వార ప్రతికలో సముద్రపు గుర్రాన్ని గూర్చిన భోగట్టా ప్రకటించాం.) గొట్టంచేప అనే రకాలలో మొగవాటికి కంగారు మృగానికి వున్నట్లుగా పొట్టలపైన కొన్ని సంచులు వుంటాయి. ఆడచేపలు సరిగ్గా యీ సంచుల్లోకి వచ్చి పడేటట్లుగానే గ్రుడ్లు పెట్టుతాయి. ఆడచేప పొట్టలో నుంచి పైకివచ్చిన గ్రుడ్లను అవి పొదిగి పిల్లలు అయ్యే పర్యంతం మొగచేపలు తమ పొట్ట సంచీలలో మోస్తాయి. (ఇలాటి ఏర్పాటు మానవులలో కూడా వుంటే ఎంత బాగుంటుందని కొందరు స్త్రీలకు అనిపిస్తే అనిపించవచ్చు.) గ్రుడ్లన్నీ పిల్లలుగా మారాక కూడా వాటికి ఎప్పుడు భయంవేసినా తల్లి చెరుగు లోకి దూరకుండా తండ్రి తిత్తి కోసమే పెదుక్కుంటూ పోతాయి. మరొకరకమైన చేప, బిడ్డను తిల్లి ఎత్తుకున్నంత ఆవ్యాయంగా మొగచేప

డి. వి. కదం

కోలినాస్ చిరునవ్వులో శివ యున్నది!

"కోలినాస్" ఏ యితర డెంటల్ క్రిమ్ కంటేనూ బాగుంది... ఎలవంటే చూడి బ్రష్ విడ అరంగ కోటు చాలు.

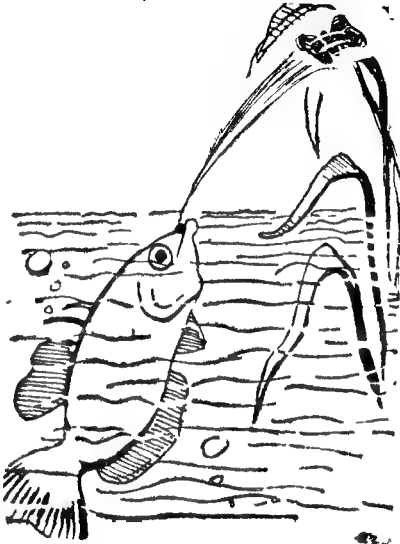
మరుగే ఈ భేదమునకు కారణము!

భారత దేశమందు తయారు చేయవారు:

బ్యాప్ మానర్స్ & కం. లి., బొంబాయి 1

ప్రాంచీలు: కలకత్తా - మద్రాసు - ఢిల్లీ

చేప పట్టగాడు

పొట్టకు తగిలించుకుని ఎక్కడికి వడిలే అక్కడకు పోతుంది. ఈ రకం చేపను యింగ్లీషులో వంగ్లర్ అంటారు. ఆ మొగ చేపైనా చంటి చేపఅంటే వుంటుంది. ఆడచేప మాత్రం మొగిడితో పోల్చిచూస్తే పెద్ద హిడింబిలా వుంటుంది. సర్వాధి కారిణిలా జలుంచేసే యీ ఆడ చేపకు ఎక్కడా ఆహారం దొరక్కపోతే పొట్టనే అంటి పెట్టుకొనివున్న ఆ అమాయకపు మొగ్గుణ్ణి మింగి వేస్తుందో ఏమో కూడాను! అసలు ఆ చేపఆకారం చూచారా-ఎంత భయంకరంగా వున్నదో!

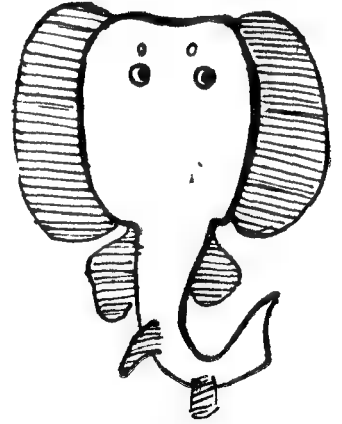
ఇదే కుటుంబానికి చెందిన కొన్ని చేపలు మరికొన్ని చిన్న రకాల చేపల పాలిట తామే జాలర్లుగా తయారు అవుతాయి వీటి నెత్తిమీద చేపలు పట్టేందుకు మనం వుసయోగించే గాలంలాంటిది ఒకటి వుంటుంది. దాని చివరను ఒక చిన్న మాంసపు ముక్క కూడాను! ఈసరంజామాతో యీ చేప నీళ్లలో కదిలిపోతూ చిన్న చిన్న చేపలు వుండేవోట చేరి

తాను అల్లంత దూరానే నిలచి బారెడు పొడుగున వుండే యీ 'గాలాన్ని' చిన్న చేపల ముందుకు పడేట్టుగా వినరుతుంది. పాపం— ఆచిన్న చేపలు మాంసంముక్క కోసం ఒకదానిని ఒకటి వెనక్కు నెట్టుకొంటూ గబగబా వచ్చి పట్టుకొంటాయి. ఇక అంతే - గాలం! గాలం చివరను మాంసం ముక్క! ఆముక్కకోసం ఆశపడ్డ చిన్న ప్రాణం అన్నిటిని పెద్దచేప తన దగ్గరకు లాగేసుకొని చిన్న చేపను చప్పరించివేసి మళ్ళా గాలాన్ని వదిలేసి వయ్యారంగా ఆడిస్తుంది.

చిన్న చేపలను పట్టటం తెలిసిన చేపలు వున్నట్టే, గురిచూచి పురుగులను వేచాడటం వున్నతో నేర్చుకొన్న మరికొన్ని గడుసురకాల చేపలు కూడా వున్నాయి. ఇవి ఇండోనిషియా ప్రాంతపు సముద్రంలో వుంటాయి. నీటిలోవుండే నాచు, మొక్కలపై వాలే పురుగులు వీటి ఆహారం. పురుగులు వాలినచోటికల్లా పరిగెత్తి అవి పట్టు వడకపోతే ఏడ్చేదాని కంటే తాను అల్లంత దూరంలో వుండే ఆ పురుగును గురిచూచి కొట్టి చంపి దాని ప్రేతం అక్కడ పడితరువాతనే ఆరగించేందుకు యీ చేప మంచి తెలివైన వద్దతి కనిపెట్టింది. ఏ ఆకుమీదైనా ఏదో చిన్న పురుగు వాలటం యీచేప కంట పడగానే బాగా నోటినిండా నీళ్లు దట్టించి వాటిని పెదిమెలనందున చిన్న రంధ్రంలోనుంచీ విసురుగా వదలి నరిగ్గా ఆపురుగు మీద పడేటట్లే గురిచూసి జమ్ము

తుంది. ఆపురుగు చస్తుంది. ఈచేప మింగుతుంది. శ్రీరాముని బాణానికైనా గురితప్పటం అంటూ వుంటుందేమో కానీ యీచేప వదిలే నీటి బాణానికి ఎర అక్కడ పడవలసిందే!

ఎలక్ట్రిక్ చేప అని మరొక రకమైన అతిగడుసుచేప ఒకటి వున్నది. దారినిపోయే చిన్న చేపలను యితర జలచరాలను యీ చేప యిట్టే తాకుతుంది. అంతటితో అవతల ప్రాణికి ఎలక్ట్రిక్ షాక్ కొట్టి, యిక దాని కరచరణాలు బందైపోతాయి. వాటికి ఆపాకు తగలట మేమిటో, ఆప్రాణి యీ చేప పొట్టలోకి పోవట మేమిటో - యిట్టే జరిగిపోతాయి. ఈచేపలు పుట్టించే విద్యుచ్ఛక్తితో ఒకచిన్న దీపాన్ని వెలిగించవచ్చు. పెద్దచేప అయితే దాని తాలూకు విద్యుచ్ఛక్తితో ఏకంగా ఒక మోటారుకారునే నడిపించవచ్చు. కొద్దికాలంలో అచ్చంగా యీ చేపలనే మన మోటార్లలో బాటరీలుగా వుపయోగించే రోజులు కూడా రాబోతున్నాయేమో ఎవరు చెప్పగలరు. !— విఎస్.

ఎలక్ట్రిక్ చేప

బాలగంధర్వులు

(35-వ పేజీ తరువాయి)

మాటలు దొరకక తబ్బిబ్బులయినారు. మెనూహిన్ 18 వందల బాలుడయ్యేసరికి మొత్తం 18 దేశాలలో 110 కచ్చేరీలు చేశాడు. ఈయన కిందటి నెలలో మనదేశం వచ్చి బొంబాయి, మద్రాసు, కలకత్తా, ఢిల్లీ నగరాలలో కచ్చేరీలు చేశాడు. ఈ కచ్చేరీలను ఆలయిండియా రేడియోవారు 'రిలే' చేశారుకూడా.

మన తెలుగువాళ్లలోనే యీ మాదిరిగా చిన్నతనంలో గొప్ప పేరు సంపాదించిన గాయకుడు ఒకరు వున్నారు. ఆయన బాల మురళీకృష్ణ. ఈయన పెద్దవాడయ్యాక చేస్తున్న కచ్చేరీలకంటే 7, 8 వళ్ల బాలుకుగా వున్నప్పుడు చేసినకచ్చేరీలకు ప్రజలు తండ్రిప

తండాలుగా పోతూవుండేవారు. అంతచిన్న పిల్లవాడు మీసాలుతిరిగిన మార్గం గిక్కుల మధ్యను కూర్చొని తలతిప్పతూ కృతులు పాడుతూ సంగతులు పలుకుతూ వుంటే, శ్రోతలు వుర్రూతలూగి పోతూవుండేవారు. ఆ దృశ్యం చాలా విచిత్రంగా తోస్తుండేది.

ఇంతకు ఇదంతా నేను ఎందుకు వ్రాస్తున్నానంటే, మన పెద్దవాళ్లు తమకునచ్చినట్లుగా పిల్లలు పెరగాలనీ, తయారుకావాలనీ చూస్తూనే కానీ, పిల్లలు తమకునచ్చిన రీతిలోనే పెరుగుతూంటే అందుకు కావలసిన ప్రోత్సాహం యియటం తమ విధి అని గుర్తించటంలేదని తెలియచేయటానికే. ఇటువంటి అభిప్రాయంవున్నది కనుకనే నువ్వు ఫిడేలు కొనిపెట్టమన్నప్పుడు నాన్నావాళ్లు అంత చిరాకుపడ్డా నేను చిన్నన్నయ్యా

విషయంలో నటుపట్టాం. నీవు నం గీ త మొదలు పెట్టినందుకు, అందులో నిర్విరామకృషిచేసి, నలుగురిచేతా ఖేనని అనిపించుకొన్నప్పుడే నీ పట్టుదల, మా పట్టుదలలు కూడా అర్థనహితం అవుతాయి.

—వియన్.

హిందూ దేశ మంతిలా దారకును

అనంతా పిక్చర్స్ 'వయోధి కౌమ' సులీచన

మన భుజాలు తాకుతూ వున్నట్లే
వుంటుంది. చిత్రంలో ఓ గుర్రం మంచి
వేగంతో గబుర్కున మన వైపుకు వస్తుం
దనుకొందాము. 'త్రిడైమిక్ షనల్' పద్ధ
తిని యీ సన్నివేశాన్ని సినిమాతీసి ప్రద
ర్శిస్తే, అది చూస్తున్న ప్రతి వ్యక్తికూడా,
ఆ గుర్రం తనమీద ఎక్కడవచ్చి పడు
తుందో అనే భయం కొద్దీ ప్రక్కకు తప్పు
కోవటం తాను ఎదుగుకుండా చేసేస్తాడు.
అదే యిప్పటి టాకీలో అయితే ఆ
గుర్రం చస్తే మనమీదకు రాలేదని ప్రతి
వాడు నిండుగానే కూర్చోబాడు. మరొక
సన్నివేశం విషయం ముచ్చటిద్దాం. ఒక
హంతకుడు మరొక మనిషి మీద ఎక్కి
కూర్చొని కత్తిని బలంగా క్రిందికి దించు
కున్నాడనుకొండి. క్రిందికి దిగివస్తున్న
కత్తిని మాత్రమే కేమేరామెక్ చూపిస్తు
న్నాడనుకొండి. అదే 'త్రిడైమిక్ షన్'
పద్ధతిని తీసివుంటే యీ సన్నివేశాన్ని
చూస్తున్న యిద్దరుండలమంది ప్రేక్షకులు
అమాయకంగా తమ గుండెలపై చేతులు
పెట్టుకు తీరుతారు. (అసలు సినిమా
అంటేనే మిథ్య అయికప్పుడు, యీ పద్ధ

అంజలి వారి 'పరదేశి'లో

అంజలి దేవి, వనంత.

జంపనవారి 'మేనరికం'లో రేలంగి హేమలత చిలకలుచుట్టి అందిస్తోంది.

తిని తీసి చిత్రంలో మిథ్యాతత్వం పూర్తిగా ఏర్పడుతుందన్న మాట.)

ఒకపాట కచ్చేరీలో మనం కూర్చోన్నా మనుకోండి. సామాన్యంగా పాటగాడు వేదికపైన ముందుకు జరిగి కూర్చోంటాడు. ఆతినికి కొంచెం వెనుకగా ఫిజ్జెలువాయించే వ్యక్తి, ఆయన వెనుక మార్గంగికుడు, అందరి కంటే వెనుకగా తింబుర శృతి వేసే వ్యక్తి కూర్చోంటారుదా! విరందయూ చేస్తున్న ధ్వనులు హాలులో అన్ని ప్రాంతాలకు సామాన్యమైన సాంద్రతతో వినిపిస్తాయా? లేదు. కొని దురి నినమాలో మాత్రం పాట విని పించేటప్పుడు పాట పాడేవారి కంఠం, ప్రక్క వాయిద్యాల స్వని యించుమించు సమానస్థాయిలో హాలులో అందరికీ ఒక్కలాగే వినిపిస్తాయి. అంటే అది అసహజ పరిస్థితియే. 'రిడైమన్ వనల్' పద్ధతిని శబ్దాన్ని రికార్డు చేసి నినమాహాలులో ప్రదర్శిస్తే మనిషి కంఠం కొంచెం బిగ్గరగానూ, ఫిజ్జెలు స్వని అంతకంటే తక్కువగానూ, అన్నిటికంటే తక్కువగా తింబురశృతి వినిపిస్తాయన్నమాట.

'రిడైమన్ వనల్' పద్ధతిని దృశ్యాన్ని శబ్దాన్ని చిత్రించినట్లే—పైన చెప్పినట్లుగా—ప్రతి పేక్షకుడూ చిత్రంలోని ప్రతిభాగంలోనూ తాను ఎంతో సన్నిహితంగా వున్నట్లే భావించుకోగలడు. అంటే మిథ్యలోనే వాస్తవికత వచ్చి నట్లు అవుతుంది.

కొన్ని ఏండ్ల క్రితం మనదేశంలో ఒక చిన్న విదేశీ చిత్రాన్ని ప్రదర్శించారు. ఆ నినమా మాడవచ్చిన ప్రతివారికీ టిక్కెట్టుతోపాటు అట్టతో చేసిన కళ్ళ జోడు

ఒకటి వుచితంగా యిచ్చారు. ఆ కళ్ళ జోడులో ఒకవైపు ఎర్రని పులిపిరికాయితం రెండోవైపున ఆకుపచ్చ పులిపిరి కాయితం వున్నాయి. నినమా మొదలైనప్పటినుంచీ యీ కళ్ళజోడు పెట్టుకొని నినమాచూడాలి. అలా చూస్తుంటే అవతల తెర మీద వున్నవల పూగుతున్న అమ్మాయి వున్నట్లుండి కాదు బారగా జాపితే, అవి మన మొఖానికి వచ్చి కొట్టుకొంటాయేమో అని పించింది. వేగంగా పోతూ పోతూ వున్న లారి గబ్బిక్కిన పెద్ద చప్పుడుతో బ్రేకులు వేసి ఆగిపోయేసరికి మనం పోయి ఆ లారికి ఎక్కడ కొట్టుకొంటామో అని వెనక్కు తిన్నతాం. ఒక చిలిపి కుర్రవాడు వచ్చి బంతిని గురి చూచి వదిలితే అది మనముఖం మీద కొట్టుకొన్నంతగా మనం గాభరా పడి పోయి బంతికొసం మనవెనుక అంతా వెదుకు తాం. ఇలాంటి వే ఎన్నో చూపించారు ఆ

చిత్రంలో. అలాటి భ్రమ మనకు ఎలా కల్పించ గలిగిందీ వివరిస్తూ నినమా చివరను ఒక చిన్న వ్యాఖ్యానం కూడా చూపెట్టారు. మామూలు కేమేరాలకు ఒకటే భూత అద్దం. ఈ కేమేరాలకు రెండు భూత ద్దాలు. ఈ రెండు లెన్సులు తీసినరెండు చిత్రాలు ఒక హానిమీద మరొకటిగా పాసి టెప్ లో ప్రింట్ చేస్తారు. ఎర్ర కాగితం ఆశ్శవచ్చిన కంటికి ఆకు పచ్చ చిత్రమూ, ఆకు పచ్చ కాగితం అశ్శవచ్చిన కంటికి ఎర్రచిత్రం కనిపించి, ఒక కంటికి కను పించే చిత్రం రెండోకంటికి కనిపించ కుండా చేసినందువల్ల చిత్రాన్ని చూసే టప్పుడు యింత సన్నిహితత్వం ఏర్పడు తుంది. కానీ యీ పద్ధతివల్ల ఒక చిక్కు వచ్చింది. ఈ రెండు కళ్ళజోడులు అయితే అసలు చిత్రంలో టెక్నికల్ వుపయోగించి ప్రయోజనం వుండదు. అందుకని

యూవావారి టింగ్ రంగంలో సీతారామయ్య.

కొక్కొక్క ము

24 చిత్రపటములతో 180 పేజీలుగల పెద్ద పుస్తకముగరరు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చు అ. రి. రు. 1-14-0 మనియార్డరుచేయవలెను. వి. పి. లేదు. జై హింద్ బుక్ డిపో, అరుణాచల మొదలివీధి, 28 టీలు మద్రాసు.

నవంసకతైలం

అంగ నరములు బలహీనతచెంది చిన్నదైన, తిరి యధాప్రకారమై పూర్తి సాఖ్య మనుభవించుటకు 45 యేండ్ల ప్రఖ్యాతి చెందినది.

1 పీసా రూ. 10/కల్లార్ వి. పి. రూ 1-0-0.

ఆర్డరుతో రు 1/- పంపవలెను.

డా. రత్నం సన్స్ మెడికల్ హాల్

మంక పేట బిల్డింగ్ నెం.

హైదరాబాద్, దక్కన్.

9-4-52

ప్రతులకు - మాతృసేవ కార్యాలయం
25-వీ తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1.

ధనుస్సు:— సినిమా మాసపత్రిక.
సంపాదకుడు— మాగాపు రామన్. విడి
ప్రతి 10 అణాలు, కార్యాలయం
మద్రాసు 17.

అంబిలి అమ్మవన్ :— (మళయా
ళంలో 'చందమామ' పత్రిక) వెల
6 అణాలు. కంట్రీలింగ్ ఎడిటర్— చక్ర
పాణి. కార్యాలయం - బి. ఎన్. కె.
పెన్, మద్రాసు 24.

చాందోబా :— (మరాఠీ లో
'చందమామ' పత్రిక) వెల 6 అణాలు.

వ్యాసావళి :— (తెలుగు భాగం)
రచయిత - కొదారి లక్ష్మీనారాయణ
బి. వి, ప్రచురణ: ఇతిహాస పరిశోధక

మాల, మోపట్టు. వెల - 1 రూ. ప్రతులకు-
కొదారి లక్ష్మీనారాయణగారు, మోపట్టు
(రేపల్లె తాలూకా)

అంజలి :— పద్యకావ్యం. రచ
యిత-బలభద్రపాత్రుని వేంకటసుబ్బయ్య.
ప్రతులకు - (1) బి. కృష్ణారావు, టిచిరు
గవర్నమెంటు హైస్కూలు, దామద్దూ.
హైదరాబాదు (దక్కన్) (2) దాశిపతి
కృష్ణయ్య అండ్ సన్సు, (3) వెంకటేశ్వర
బుక్ డిపో, చిత్రాటాకీసు లేన్, సికిం
ద్రాబాదు. (దక్కన్)

ఆనందం :— (ప్రథమ సంచిక)
కులాసాకళల పత్రిక. ప్రకాశకు
రాలు— శ్రీమతి రత్నం యలమర్తి సంపా
దకుడు— రామమోహనరావు యలమర్తి
వెల అణాలు 4. వివరాలకు— ఆనందం,
కంభంవారి సత్రంవీధి, రాజమండ్రి.

'నందన'లో మీ జీవితఫలి
తాలు :— రచన ప్రొఫెసరు మర్యా
ఎన్. ఎస్. పి; ప్రచురణ పద్మిని పబ్లి
షర్సు 1/27 హైకోర్టు, మద్రాసు 14
వెల 0-5-0.

చంద్రజ్యోతి :— (తెలుగు-ఇంగ్లీషు
వారపత్రిక) సంపాదకుడు ఎ. వి. రమణ
రావు. వెల 4 అణాలు. కార్యాలయం—
రాజమండ్రి.

అంజలి :— (ఉగాది సంచిక) స.
పాదకుడు ఎం. ఇ. ఎస్. గోపాల్. వెల
8 అణాలు కార్యాలయం 108 ఆర్మీనియన్
వీధి, మద్రాసు-1.

వెండితెర :— (ఉగాది సంచిక)
సంపాదకులు చైతన్య శ్రీనివాసరావు.
గోపరాజు రామారావు గార్లు. వెల 8
అణాలు. కార్యాలయం, గాంధీనగరం,
విజయవాడ-2.

అకాశానికి నిచ్చెన

(23-వ వేద తరువాయి)

వీర కొవిం తర్వాత బాసవడినా అది కొను
క్కుకుండా వుంటే యికా అమితంగా
వ్యసనపడేది.

'కొపం వచ్చిందా మీకు? పిచ్చిగానే
అడిగింది ప్రశ్న.

'ఎందుకూ? గోవిందరావు నవ్వాడు.
'సరే. కొపం ఎందుకు? ఎప్పుడూ
కొంటామా ఏమిటి? అన్నాడు మళ్ళీ.
కాంతమ్మ తృప్తిపడింది.

ఆ సాయంత్రం కాంతమ్మ ఆ చీరన
తీసుకుని కాంతమ్మగారి యింటికి వెళ్లింది.
'కూర్చోండి' అన్నది ఆమె.

'కాంతమ్మ కూర్చుని' యిదిగోనండి.
పొద్దున్న మీరు చూపించిన తర్వాత
నాక్కూడ కొనుక్కోవాలని బుద్ధివుట్టింది.
అయినా డిగితే తెచ్చిపెట్టారు' అని తన
చీరను చూపించింది. కాంతమ్మగారు ఆ
చీర అందుకుని చూస్తున్నంతసేపూ అవిడ
ముఖంవంక పరీక్షగా చూడసాగింది.

కాంతమ్మగారి ముఖంలో ఎటువంటి
భావమూ వ్యక్తంకాలేదు. చివ్విరికి అను
కోని విధంగా ముఖం మార్చేసి పెదిమలు
విరిచి 'ఎందుకమ్మా. డబ్బు దండుగా
అన్నది.

కాంతమ్మ తెల్లవోయింది. కాని నెంటనే
అవిడవయి ఎంతయినా కోపంవచ్చింది.
తను అవిడ కొన్నట్లుకంటే చీర కొన్నందు
వల్ల అనూయవల్ల అలా అంటున్న దనుకుని
'అలా అంటున్నారే?'

'ఏముందమ్మా. డబ్బు దండుగా కాకపో
నేనూ, అది మావారు కొనుక్కుకచ్చిం
తర్వాత నాకే విచారం కలిగింది అది
యిచ్చేసి రమ్మని ఆడబ్బు పెట్టి యింకను
యింకా చీరలు తెచ్చున్నాను. ఆయన
అలానే యిరవయి రూపాయల చొప్పున
యీ రెండూ కొనుక్కుకచ్చారు' అని
లోపలకుపోయి 700 రూపాయల తెచ్చి
చూపించింది కాంతమ్మగారు.

కాంతమ్మకు నోటంటమాట కాలేదు.
ఆచీర అవిడికి డబ్బు ఖర్చు అనిపించిందా!
తన తామత్తుకు అది ఎంత విలువయినది
అయివుండాలి అప్రకారం. 'పోనీ యీ
డబ్బు పెట్టి రెండు చీరలు కొనుక్కోకూ
డదూ!' అన్న భర్తమాటలు చెవుల్లో మారు
మ్రోగాయి కాంతమ్మగారు ఆ మాట
అన్న తరువాత ఆచీర ఎంతో అమూల్య
మయిన వస్తువుగా కనిపించింది కాంత
మ్మకు

అవిడయితే ఆచీర తిరిగి పసిం చేసింది.
తను తిరగొడితే ఎవరు పుచ్చుకుంటారా?
అదిసరే తను ఇంటికి పోయిన తర్వాత
భర్త 'కాంతమ్మగారు ఏమన్న' దని తనను
అడిగితే ఏమని సమాధానం చెప్తుంది

ఆచీరను చూస్తుంటే దానిమీద పడి
గట్టిగా విడవాలని పించింది కాంతమ్మకు.

★

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము ఉద్వేగపర్వము

కాపిలకు : ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

నెం. 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు

భారతప్రశస్తి

శ్రీల ఆరోగ్య బాగానికి

లోధ్ర

కేసరికుటికం విమిశ్లేష మద్రాస్

ప్రతి ఆల్కరెక్టు ఎంట్రీకి రు. 1000 గ్యారంటీ !!

10 ఆల్కరెక్టు బహుమతులలో
ఆల్కరెక్టు ఎంట్రీ 1 కి రు 1000 లు

రు. 12,000 రొక్కం
గెలవండి

పోస్టు చేయుటకు కడపటి తేది 17-4-52
ఫలితములు 20-4-52

174

ప్రతి ఆల్కరెక్టు జవాబుకు మొదటి బహుమతి రు. 1000, మొదటి రెండువరుసలు కరెక్టు ప్రతి జవాబుకు రు. 100, మొదటివరుస కరెక్టు ప్రతి జవాబుకు 3 వ బహుమతి రు. 25, మొదటి వక్తులలో మొదటిఅంక కరెక్టు ప్రతి జవాబుకు 4 వ బహుమతి రు. 5. సీలుచేయబడిన చూ కీ సాల్యూషనుతో అంకెకు అంకె, వరుసకు వరుస సరిపోవునది కరెక్టు జవాబు. మొదటి బహుమతుల సంఖ్య, వచ్చిన ఎంట్రీలలో చూ కీ సాల్యూషనుతో సరిపోలియుండు ఆల్కరెక్టు ఎంట్రీల సంఖ్యపై ఆధారపడియుండును.

ఈ చతురములో 36 నుంచి 51 వరకు అంకెలు అడ్డం, నిలువు, విమూలలలో ఎటుకూడినా 174 వచ్చునట్లు వెయ్యాలి. ఒక అంకె ఒక్కసారే వాడాలి.

ప్రవేశింపవలసిన : రెండు చతురములకు ఒక రూపాయి. 6 చతురముల నెట్టు రు. 5. ఎన్ని చతురములైనా తెల్లకాగితంపై వేసి పంపవచ్చు. ప్రవేశింపవలసిన మనియార్డరుద్వారాగాని, క్రాస్ చెయ్యని ఇండియన్ పోస్టల్ ఆర్డరుద్వారాగాని పంపాలి. మనియార్డరు రకీదు చతురములలో పంపాలి. చతురములు 17-4-52 లేదా సాయంత్రము పోస్టు లోపుగా మద్రాసులో మా ఆఫీసుకు చేరునట్లు పంపవలెను. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపబడవు. ఈ పోటీకి సంబంధించిన అన్ని విషయాలలోను మా నిర్ణయమే ఖాయం న్యాయబద్ధము, ఎంట్రీలు పంపటానికి ఇది విస్పష్టమైన వరకు. మీ అడ్రసు M 0. కూపనులోకూడ వ్రాయండి.

మొదటి పోటీ కీ సాల్యూషన్ : మొదటివరుస 44, 35, 49, 41; రెండో వరస 50, 42, 43, 35; మూడోవరస 37, 47, 38, 48; నాలుగో వరస 39, 45, 40, 46.

VIRGO TRADING Co. No 2. (A. W.)

5 A. Leonard St Royapettah, MADRAS.

నిర్దముగా వున్నవి!

త్వరపడుడు!!

టామోసాయర్

(పిల్లలనవల)

రచన:

మార్క్ ట్వేన్

అనువాదం:

నంధూరి రామమోహనరావు

వెల 2-0-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం

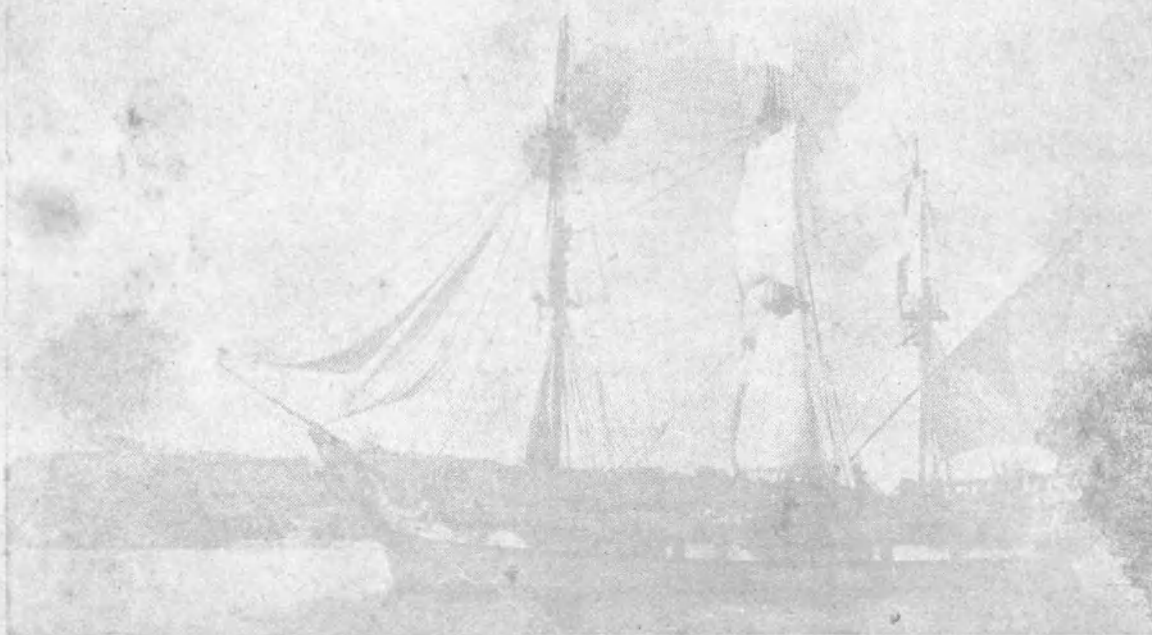
కాపీలకు:

ఆంధ్రగ్రంథమాల, మద్రాసు 1.

త్వరలో పంపించుచున్నది!

కొంచనద్విపం

రాబర్ట్ లూయీస్ స్టీవెన్సన్

అనువాదం:

నంధూరి రామమోహనరావు

వెల రూ. 1-8-0

జోస్టుఖర్చు తుప్రత్యేకం

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

మద్రాసు 1.